

**BASBAKAN
SÜLEYMAN DEMİREL'İN**

**BASINA
AÇIKLAMALARI**

1975

211/2
4 X 2

BASPAKAM

SULTYMAN DEMRELİN

CUMHURBAŞKANLIĞI İLE YAPTIĞI

GÖRÜŞMELERDEN

VE

BAKANLAR KURULU TOPLANTISINDAN

ZORUNLU BAŞINA YAPTIĞI BOKLAMLAR

BASIN-YAYIN
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

BAŞBAKAN

SÜLEYMAN DEMİREL'İN

**CUMHURBAŞKANI İLE YAPTIĞI
GÖRÜŞMELERDEN**

V E

**BAKANLAR KURULU TOPLANTISINDAN
SONRA BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMALAR.**

**BASIN - YAYIN
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

BASAKAN
SÜLYMAN DEMRELİN

CUMHURBAKANLIĞI YAPITILAR
GÖRÜŞMELERDEN

V E

BAKANLAR KURULUŞU
SÖZLEŞME YAPILAN KİTAPLAR

D3SA 7546

BASIN - YAYIN
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

31.3.1975

Hükümeti kurmakla görevli AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'le yaptığı 20 dakikalık görüşmeden sonra, basın mensuplarına şu açıklamayı yapmıştır :

«Şimdi saat 11.00'de Türkiye Büyük Millet Meclisi Bütçe Encümeni Salonunda, Koalisyon Partileri arasındaki protokol imzalanacak ve açıklanacaktır. Hükümet kurulmuştur. Ümit ederim ki, bunalım sona ermiştir. Liste, Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından açıklanacaktır.»

4.4.1975

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk tarafından bugün saat 11.00 de kabul edilen Başbakan Süleyman Demirel, 1 saat 20 dakika süren görüşmeden sonra Çankaya Köşkünden ayrılırken, basın mensuplarına şunları söylemiştir :

«Sayın Cumhurbaşkanımıza ülkenin sorunları ile ilgili olarak bilgi arzettim. Mutad Cumhurbaşkan — Hükümet Başkanı görüşmesidir. Fikir teatisinde bulunduk.»

Başbakan Demirel, daha sonra basın mensuplarının sorularını cevaplandırmıştır. Başbakan Demirel'e yönetilen sorularla cevapları şöyledir :

SORU — Maliyeciler, koalisyon protokolünü «erken seçim» ekonomisine dayanan nitelikte buldular. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

CEVAP — Koalisyon protokolünün herkes tarafından nasıl karşılanacağı, gayet tabii ki bizim irademizin dışındadır. Nasıl görüyorlar, bilmem. Fakat benim size söyleyeceğim şey, ülkenin acil meselelerine, gayet kestirmeden, doğru teşhislerle, doğru reçetelerle eğilen bir dökümandır. Koalisyon protokolü bir siyasi dökümandır.

Gayet tabii ki, hükümet programında inikasını bulacaktır. Hükümet programını tenkit edenler, — gerek Meclis'te gerekse Meclis dışında — düşüncelerini yine söylemeye devam edeceklerdir. Biz, ülkeyi yokluktan kurtarmaya çalışıyoruz. Bunun erken seçimle ne alâkası var? Ülkenin evvelâ yokluktan kurtulması lâzım. Biz, ülkenin bir daha büyük yokluklara maruz kalmaması için uğraşıyoruz. Bunun erken seçimle ne alâkası var? Biz, memlekette huzur, güven olsun istiyoruz. Bunun erken seçimle ne alâkası var? Biz,

Türkiye'de fakir fukaranın büyük hayat sıkıntısı içerisinde kurtulmasını istiyoruz. Bunun erken seçimiyle ne alâkası var? Bu, Türkiye'yi idare edenlerin en başta gelen görevidir. Biz, bu görevleri yapacağımızı söylemişiz. Binaenaleyh bunların, seçimle ilgilendirilmekten ziyade, ülkenin dertlerini bilen ve bu dertlere çare bulmasını bilen bir siyasi doküman olarak değerlendirilmesi daha doğru olur.

TÜRK - YUNAN İLİŞKİLERİ

SORU — Yunanistan'da, (bizim Kıbrıs'taki askerlerimizin artırıldığı) yolunda haberler çıkmış. Türk-Yunan ilişkileri konusundaki görüşünüzü alabilir miyiz?

CEVAP — Türk-Yunan ilişkilerinin durumunda bugün bir değişiklik yoktur. Durumu nasıl devralmışsak, o şekilde duruyor.

ENFLASYON

SORU — Dünyadaki enflasyonun Türkiye üzerindeki etkileri konusunda düşünceniz nedir?

CEVAP — Çok klasik ve akademik bir sorunuz. Türkiye'deki enflasyon, dünyadaki enflasyondan

çok daha şiddetlidir. Biz, enflasyonla savaşmak, işsizlikle savaşmak, pahalılıkla savaşmak, yoklukla savaşmak için Hükümet olduk. Enflasyonla — bir numara lı mesele — diyebileceğimiz şekilde mücadele edeceğiz.

Enflasyon, bir ülkenin fukara zümrelerini ezen ve ekonomisini çıkmaza sokan bir durumdur. Biz, zaten dünyada enflasyon şampiyonu olduk. 1974 de dünyanın en pahalı memleketi biz olduk. 1975'te dünyadaki yerimizi biraz geriye kaydırmak için elimizden geleni yapacağız. Önemli bir konudur bu.

HÜKÜMET PROGRAMI

SORU — Öğleden sonra temaslarınız olacak mı?

CEVAP — Saat 16.00 da, Hükümet Programı üzerinde çalışacağız. Bu konudaki komisyon çalışmaları bitti. Şimdi biz çalışacağız. Yarın saat 10.00 da da Bakanlar Kurulu toplanacak. Hükümet Programına nihai şeklini verecek. Pazar günü okunacak hale gelecektir.

SORU — Bugün Hükümet Programı konusunda bir açıklama söz konusu mudur?

CEVAP — Hayır. Hükümet Programının esasları zaten koalisyon protokolünde mevcuttur.

11.4.1975

Cumhurbaşkanı Fahri S. Korutürk tarafından bugün saat 11.00 de kabul edilen Başbakan Demirel, 1 saat 20 dakika süren görüşmeden sonra Çankaya Köşkünden ayrılırken, basın mensuplarına şu açıklamayı yapmıştır :

«Sayın Cumhurbaşkanımızı ziyaret ettim. Ziyaretim, mutad haftalık ziyarettir. Geçen Cuma günü yaptığım ziyaretten bu yana ülkenin sorunlarıyla ilgili maruzatta bulundum.»

Başbakan Demirel daha sonra basın mensuplarının sorularını cevaplandırmıştır. Demirel, «Bir süre önce MSP'den ayrılarak CHP'ye geçen Muş Milletvekili Ahmet Hamdi Çelebi'nin evine bu gece bir saldırıda» bulunulduğunu söyleyerek, bu konuda ne düşündüğünü soran bir gazeteciye şunları söylemiştir:

«Bilmiyorum neden saldırılmıştır, saldırının sebebi nedir, siyasi mahiyeti var mıdır, yok mudur? Bunları bilmediğim için, bir şey söyleyemem. Esasen Hukuk Devletinde bizim istediğimiz şey, sağlamağa çalıştığımız şey, kanun hakimiyetidir. Binaenaleyh, herkesin hanesinin de, şahsının da her türlü saldırıdan masun olması lâzımdır. Gayet tabii ki, bu çeşit şeyleri üzüntüyle karşıladım. Siyasi mahiyeti olacağını san-

mıyorum. Bilmiyorum meseleyi, ama olmasa bile, yine bunu iyi karşılamam.»

Başbakan Demirel, «Güvenoyu konusunda halâ umutlu musunuz?» sorusuna da şu cevabı vermiştir:

«Güvenoyu konusunda halâ umutluyum. Bu hükümet güvenoyu alacaktır. İrade, tabii Millet Meclisinin-dir...»

13.4.1975

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk tarafından saat 18.00'de Çankaya Köşkünde kabul edilen Başbakan Demirel, 45 dakika süren görüşmeden sonra gazetecilere şunları söylemiştir :

«Sayın Cumhurbaşkanımızı ziyaret ettim. Biliyorsunuz, Meclis'te güven oylamasından sonra, kendisine bilgi arz ettim.

Hükümet bunalımı sona ermiştir. Türkiye'nin uzun süren bunalımlardan büyük zarar gördüğü bir gerçektir. Memleketin fevkalâde acil ve fevkalâde önemli meseleleri vardır. Şimdi hükümetimiz, bütün gücüyle bu meselelerin üzerine eğilecektir. Ülkede huzur ve güveni yeniden tesis edecek, ekonomik kalkınmayı yeniden harekete geçirecek ve memleketimizi ile-ri memleketler seviyesine çıkarma gayretlerine yeni-

den bir hız ve hareket verecektir, hızla işe girişiyorum.»

Başbakan, bir gazetecinin, Hükümetin Meclis'ten aldığı güvenoyu ile güvensizlik oyu arasında az bir fark bulunduğunu, bunun da hükümeti rahat çalıştırmayacağı görüşünün hakim olduğu yolundaki sorusunu, şöyle cevaplandırmıştır:

«Sayın Erim hükümeti, 321 oyla güvenoyu almıştır. Bizim 1965-69 hükümetimiz en uzun hükümet olmuştur. Biz, 237 oyla güvenoyu almıştık. Binaenaleyh, oydan önemli olan meesle, Anayasa şartı, tüzük şartı yerine gelmiş mi? Demokratik kurallara uygun bir hükümet kurulmuş mu? Güvenoyu demokratik kurala uygun olarak yürümüş mü? Ve Meclis Reisi 'Oylama yapılmış ve hükümet güvenoyu almıştır' demiş mi? Önemli olan budur. Yoksa, fark şu olmuş, bu olmuş... 321 oyla güvenoyu alan bir hükümet, karşısında parlamento olmadığı halde, güvenoyu kuvvet ölçüsü değildir, hükümetler için. Hükümetler için kuvvet ölçüsü hükümetin azmi, enerjisi ve meseleleri anlayış tarzı, sıralayış tarzı, meselelerin üzerine varış tarzıdır.»

18.4.1975

Cumhurbaşkanı Fahri Korutük tarafından bugün saat 17.00 de kabul edilen Başbakan Süleyman Demirel, saat 18.35 te Çankaya Köşkünden ayrılırken, görüşme konusunda bilgi isteyen basın mensuplarına şunları söylemiştir :

«Sayın Cumhurbaşkanına mutad haftalık ziyaretir. Günün meseleleri, ülkenin önünde bulunan meseleler hakkında karşılıklı fikir teatisinde bulduk.»

Başbakan Demirel, bir gazetecinin «Gübre fiyatları yarın açıklanacak mı?» şeklindeki sorusuna da şu cevabı vermiştir:

«Ümit ederim. İnşallah iyi bir mahsul yılı olacaktır. Türk köylüsü tarlasına gereği kadar gübreyi atmadı ama, bundan sonra dahi atacağı gübrenin Türkiyenin üretim kapasitesine büyük katkısı olacaktır ve Türkiye bu suretle dış ülkelerden daha az yiyecek maddesi ithal etmek mecburiyetinde kalacaktır. İstedığımız şey, Türkiyenin dış ülkelerden tarım ürünleri ithal etmemesidir. Yüzde 70'i çiftçi olan bir ülkede kendi toprağımızdan, kendi emeğimizle, kendi karnımızı doyurabilmemiz lâzım. Gübre bunların başında gelir. Ve gübre fiyatlarında yapılacak indirim 1 Nisan

1975 tarihinden itibaren geçerlidir. Binaenaleyh, Türk köylüsünün, Türk çiftçisinin gübre fiyatlarını beklemeksizin gübre alıp kullanması ve fiyatlar ilân edilir edilmez, ona göre mahsubunu yapması gerekir. Esasen gübreyi sadece Ziraî Donatım veriyor, Kooperatifler veriyor. Hesabı kitabı muntazamdır.»

Bir gazetecinin, gübre fiyatları dışında temel gıda maddelerinde de bir indirim yapılıp yapılmayacağı sorusu üzerinde de Başbakan Demirel şöyle konuşmuştur :

«Şu anda hiçbir şey söyleyemem, biliyorsunuz, bizim en önemli meselemiz enflasyondur, yokluktur, pahalılıktır, işsizliktir. Bunlar bir günde olmadı; bir günde de bunların giderilmesi beklenemez, fakat bunlarla mücadeleye Hükümet kararlıdır. Hükümet Programına koyduğu her şeyi bir an evvel gerçekleştirmek yollarını aramaktadır. Canını dişine takıp çalışmaktadır.»

Başbakan Demirel, bir gazetecinin, «Bu akşam liderler toplantısı yapılacak mı?» şeklindeki sorusunu «biliyorsunuz liderler toplantısı diye bir konu yok hükümette, Hükümet çalışmalarında, Hükümet üyelerinin toplantısı söz konusu olur. Hükümet içerisinde çeşitli Bakanlıklara bakan arkadaşlarımız zaman za-

man bir araya gelir, görüşürler. Zaman zaman benimle de görüşürler. Hükümet içerisinde Bakanlar var, Başbakan Yardımcıları var, Devlet Bakanları var, Başbakan var. Meseleyi o şekilde mütelâa edin» şeklinde cevaplamıştır.

23.4.1975

Bugün saat 10.00 da Cumhurbaşkanı Fahri S. Korum tarafından kabul edilen Başbakan Süleyman Demirel, 1 saat 50 dakika süren haftalık olağan görüşmesinden sonra Çankaya Köşkünden ayrılırken, basın mensuplarına şu açıklamayı yapmıştır:

«Sayın Cumhurbaşkanımızı ziyaret ettim. Ziyaretim haftalık mutad ziyarettir. Ülkemizin çeşitli konuları üzerinde fikir teatisinde bulunduk.»

HÜKÜMETİN KIBRIS POLİTİKASI. PROGRAMINDA BELİRTİLMİŞTİR

Başbakan Süleyman Demirel daha sonra, basın mensuplarının sorularını cevaplandırmıştır. Başbakan Demirel, «CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in bu sabah ABD Dışişleri Bakanı Kissinger'le yaptığı görüşmeden sonra gazetecilere Hükümetin Kıbrıs Politi-

kası hakkında etraflı bir açıklama yaptığı, muhalefete de ayrıntılı bilgi vermediği yolundaki beyanı» konusundaki görüşünü soran bir gazeteciye şu cevabı vermiştir :

«Hükümetin politikası, Hükümet Programında gayet çerçevesi, gayet belirgin bir biçimde ortaya konmuştur. Hükümet de güvenoyu alalı daha 40 gün oldu. Binaenaleyh Hükümetin Politikası, Hükümet Programındaki prensipler dahilinde yürütülmektedir.»

Demirel «Hükümet Kıbrıs konusunda taviz vererekmiş, ancak iktidar, Partilerden çekiniyormuş, deniyor. Ne dersiniz? sorusu üzerine de «Bunların hepsi uydurma. Hükümet Programını açın, okuyun. Hükümet, Programında ne dediyse, onu yürütüyor» demiştir.

AMERİKAN YARDIMI

Başbakan Demirel «ABD Askeri Yardımının başlatılması için, Kıbrıs konusunda herhangi bir taviz verilmesi söz konusu mu» sorusunu şöyle cevaplandırmıştır :

«Amerikan yardımı ayrı bir iştir. Kıbrıs konusu ayrı bir iştir. İkisinin birbiriyle hiç bir irtibatı yok-

tur. Bizim zaviyemizden...

Aslında, Amerikan yardımı namı altında yürütülen şey, tek taraflı bir iş değildir. Türkiye ile Amerikann anlaşmaları vardır. Bu anlaşmalara göre, karşılıklı mükellefiyetler vardır. Karşılıklı sorumluluklar vardır. Birleşik Amerika yardımı kesmek, silâh ambargosu koymak suretiyle, aslında tek taraflı olarak hareket etmiştir. Bu ayrı bir iştir. Kıbrıs ise ayrı bir iş tir. Kıbrısta ne yapacağımız Hükümet Programında gayet iyi konmuştur, orta yere...»

MAKARIOS'U TANIMIYORUZ

Başbakan Süleyman Demirel, «Başpiskopos Makarios'un Arap ülkelerine yaptığı gezide yaratabileceği menfi propogandaya karşı, Hükümet gerekli tedbirleri alacak mı?» sorusu üzerine şunları söylemiştir :

«Arap ülkeleri bizim dostlarımızdır. Kardeş ülkelerdir. Makarios, geçen 12 sene zarfında hep Kıbrıs Anayasasını bozmak suretiyle, esasen kendi kendisini gayri meşru duruma düşürmüştür. Ve Makarios diye bir resmi şahsiyeti Türkiye, uzun zamandır tanımıyor. Bugün de tanımaz.

Ama Kıbrıs davasında, sanıyorum ki, dost ve kar-

deş Arap memleketlerinin bir çokları, bu zamana kadar bizi çok iyi anlamış ve desteklemişlerdir. Zihinlerini bozmayacaklarını ve bizi anlamakta gecikenlerin de anlayacağını ümit ediyorum.»

Demirel «Kıbrıs'ta Maraş bölgesinden çıkmamız söz konusu mudur?» sorusunu da «Kıbrısta hiç bir yerden çıkmamız söz konusu değildir» diye cevaplandırmıştır.

25.4.1975

Başbakan Süleyman Demirel, Cumhurbaşkanı ile yaptığı görüşmeden sonra Çankaya'dan ayrılırken, önce şu bilgiyi vermiştir: «Sayın Cumhurbaşkanımızı ziyaret ettim. Bu ziyaretim, mutad haftalık ziyarettir. Kendisi ile ülkemizin çeşitli konuları üzerinde görüşüm. Karşılıklı fikir teatisinde bulunduk.»

EĞİTİM VE ÖĞRETİM GÜVENLİĞİNİN BOZULMASI ÖNLENECEKTİR

Daha sonra Başbakan Süleyman Demirel ile basın mensupları arasında şu konuşma geçmiştir :

SORU — Dün İstanbul'da cereyan eden öğrenci olayları var. Günlerdir devam ediyor. Bu konuda acaba birşey söyleyecek misiniz?

CEVAP — Üzüntü ile ifade edeyim, dün İstanbul'da cereyan eden olaylar, gerçekten bütün milletimizi üzen cinsten olaylardır. Aslında, ülkemizin huzur ve güven içinde yaşaması, her vatandaşın menfaatıdır. Ülkenin huzur ve güvenini bozmaya, kimsenin hakkı yoktur. Devlet, ülkenin huzur ve güvenini sağlamakta, elinden gelen her gayretin içinde olacaktır. Ve ülkemiz, huzur ve güven içinde olacaktır. Bundan, herkesin emin olması lâzımdır. Ve herkesin de Devlete yardımcı olması lâzımdır. Aslında, Üniversitelerde eğitim ve öğretim hürriyetinin bozulup durması, sadece bozanların hangi maksada hizmet ettiğini ortaya koymaktan öte, eğitim ve öğretim hürriyetinin bozulmasından dolayı pek çok kimseyi zarardide etmektedir. Yani, okumak istiyen gençlerimizin okumasına kimse mani olamaz. Eğitim ve öğretim güvenliği hepimizin meselesidir. Üniversite rektörlerinin, 18 rektörün bana müracaatı vardır. Bu müracaatta üniversitelerimiz, tabii ki, Devlet elinden gelen her şeyi yapacak ve üniversitemiz de eğitim ve öğretimi güvenliğinin bozulmasını önleyecektir.

SORU — Bazı gazetlerde, polisin taraf tuttuğuna dair haberler var.

CEVAP — Bu haberlerin, kasıtlı olduğunu açıklıkla söyleyebilirim. Polis, kanunun yanındadır. Devletin kanun kuvvetlerini görev yapamaz hale getirmek veya yaptıkları görevlerde tereddüte düşürmek için bunlar, kasten verilmiş haberlerdir. Devletin Güvenlik Kuvvetlerinin bir görevi vardır. Güvenliği sağlamak... Güvenliği kim bozuyorsa onun yakasına yapışacaktır haliyle, hiç kimseyi ayırdetmeksizin... O çeşit haberlere itibar edilmemesini rica ediyorum.

ENFLASYONU DURDURUCU KARARLAR

SORU — Bakanlar Kurulunun aldığı bazı ekonomik kararların, enflasyonu hızlandırdığı öne sürülüyor. Ne dersiniz?

CEVAP — Enflasyonun durdurucucusu kararlar dır. Üretimi arttırdığımız takdirde, enflasyona karşı en iyi, en geçerli tedbiri bulmuş oluruz. Bakanlar Kurulu enflasyonu artırıcı hiç bir karar almamıştır. Enflasyonu durdurucu karar almıştır. Hükümetimizin ekonomik politikası, istikrar içerisinde büyümedir. Yani biz enflasyonla mücadele için ortaya çıkmış

ken, enflasyonu hızlandırıcı kararlar alır mıyız? Onun içindir ki, bu çeşit iddiaların uzun boylu bir geçerliliği yoktur.

SORU — Amerikan silâh ambargosunun kaldırılması ile ilgili istenilen süreyi, Türk Hükümeti vermiştir. Bu süre Mayıs sonuna kadar uzatıldı, ancak Amerika Temsilciler Meclisi Haziran ayında tatile giriyor. Bu durumda, tehlikeye düşmüyor mu?

CEVAP — İstenilen süre veya verilen süre diye bir şey yok orta yerde. Sadece makul süre içerisinde bu meselelerin hallinin umulduğu keyfiyeti var. Makul bir süre içerisinde bu meselelerin halledilmemesi halinde, Hükümet Programında nelerin yapılacağı yazılıdır.

SORU — Sıkıyönetimin uzaması temayülü var mı?

CEVAP — Sıkıyönetim bugünün konusu değil, yarın Güvenlik Kurulu toplanacak. Millî Güvenlik Kurulu, tabiidir ki memleketin genel güvenliği ile ilgili meseleleri yeniden değerlendirecektir.

DIŐIŐLERİ İLE MİLLİ SAVUNMA BAKANLARININ BEYANLARI ARASINDA ÇELİŐKİ YOKTUR

SORU — Geçenlerde Dışişleri Bakanımızın, askeri yardım konusunda vermiş olduğu demecin yanlış anlaŐıldığını bildirmesine rağmen, CHP Genel Başkanı Ecevit'in bu konuda Dışişleri Bakanı ve Millî Savunma Bakanının ayrı ayrı Şeyler ŐylediĐi yolundaki iddiaları vardır. Yine bir gazetede, Ecevit'in tahrik ve kışkırtıcı beyanlarının bulunduğu yazılmıŐtır. Bu konuda ne dersiniz?

CEVAP — Dışişleri Bakanı ile Millî Savunma Bakanının beyanları arasında bir çeliŐki mevcut değildir. Aslında muhalefetin, genellikle Bakanların beyanları arasında çeliŐki arayıp, «görüyor musunuz, birisi böyle diyor, birisi böyle diyor» diye, Hükümetleri küçük düŐürmeye kalkması usuldendir. Binaenaleyh bu usule rastgele müracaat edildiği zaman, bıçak kesmez hale gelir sanıyorum. Biraz acele edilmiş, erken müracaat edilmiş o usule.. Sayın Çağlayangil beyanatını tazvih etti. Sayın Çağlayangil'in beyanatı yanlış aksettirilmiŐtir. Demediği Şeyleri demiş gibi göstermek, yine hükümetleri yıpratmak için ortaya atılan icad edilmiş metodlardan birisidir. Ama, Hükümetler bütün bunlarla mücadele etmek mecburiyetindedirler. Yani Hükümetlerin talihsizliği, zaman zaman

kendilerine yapmadıkları, demedikleri şeylerin izafe edilmesi ve savunma durumuna sokulmuş olmasıdır. Hükümetin müessesese olarak, Hükümet üyelerinin.. ondan sonra uğraşıp durursunuz, ben onu demediydim diye, gerçekten dememişsinizdir, ama birçok zihinler bulandırılmış olup, bunlar Hükümetçiliğin zorluklarındandır.

SORU — Ege Denizinde bir süredir petrol araştırmaları durmuş vaziyette. Eski Hükümetler yeni bir gemiyi görevlendirdiklerini açıklamışlardı. Ancak bugüne kadar başlamadı araştırma...

CEVAP — Hangi gemi görevlendirilmiştir, kimin gemisi?.. İhtilâflı sahalara beynelmilel gemiler kolay kolay girmiyor. Ege Denizi konusu, böyle ayak üzerinde konuşamayacağımız kadar ciddi bir konudur. Yakında bir basın toplantısı yapacağım. Onların hepsini size izah ederim.

2.5.1975

Cumhurbaşkanı Fahri Korutük tarafından bugün saat 11.00'de Çankaya Köşkünde kabul edilen ve iki saat süren haftalık olağan görüşmesini yapan Süleyman Demirel, Çankaya'dan ayrılırken gazetecilerin çeşitli konulardaki sorularını cevaplandırmıştır.

Cumhurbaşkanı Korutürk'le, ülkenin meseleleri üzerinde fikir teatisinde bulduklarını bildiren Başbakan Süleyman Demirel, gazetecilerin çeşitli konuları kapsayan aşağıdaki sorularına şu cevapları vermiştir :

SORU — Hükümetin petrol konusunda izlemiş olduğu politikanın, gayri ciddi bir politika olduğu ileri sürülüyor. Buna ne dersiniz?

CEVAP — Bunlar zırva. Niye Hükümet gayri ciddi bir politika izlesin? Niye Hükümet memleketin menfaatlerini düşünmesin de, başkası düşünsün? Bunları savunmak, tamamen abesle iştigaldir. Niye? Niyesini kimse bulamaz. Yani bir Hükümet düşünülebilir mi, ki ülkeye zarar versin. Türkiye'ye zarar vermek üzere icraat yapan, açık rejimde, kamu oyunun önünde, Meclislerin önünde bir hükümet olur mu? Binaenaleyh, bizatihi gayri milli bir politikayı izlemek gayri kabildir. Bir ikincisi, açık rejimde gayri kabildir. Bir üçüncüsü, bunun akılla, mantıkla bağdaşır tarafı yoktur.

ÜNİVERSİTELERİMİZ REJİM DÜŞMANLIĞININ SAHNESİ OLAMAZ

SORU — Dün rektörlerle yapılan toplantıdan sonra, bir açıklamada bulunulmadı. Tedbirler nelerdir?

CEVAP — Bulundum. Toplantının sonunda gayet açıklıkla söyledim. Tedbir bir, iki, üç'ten ibaret değildir. Ama, amaç önemlidir. Amaç, Türkiye'de öğrenim ve öğretim güvenliğinin zedelenmesi halinde tamiridir ve bu güvenliğin devamlılığıdır. Güvenlik zedelenmişse, bu zedelenmeyi ortadan gidermektir. Söyleyeceğimiz şey şudur: Türkiye'de öğretim ve öğrenim güvenliği mevcut olmaya devam edecektir. Esasen, Üniversitelerimizin 1-2 si müstesna, hepsinde bugün muntazam öğrenim güvenliği yürürlüktedir. 1-2 sinde ufak tefek hadiseler oldu, bildiğiniz gibi. Bunların da izale edileceğini umuyorum. Üniversitelerimiz gençlerimizin, milletimizin ilerisi için feyiz alacağı yerlerdir. Üniversitelerimiz rejim düşmanlığının sahnesi olamaz. Rejim, hangi rejim? Cumhuriyet Rejimi. Özgürlükçü Demokratik Cumhuriyete düşman olmayı hiç kimsenin tasvip etmesi mümkün değildir. Gençlerimizin çok büyük çoğunluğu milliyetçi ve hürriyetçi demokrasinin desteğindedirler. Onun içindiki, Üniversitelerimizin millî üniversite olmaktan uzaklaşmasına hiç bir Türk vatandaşı rıza göstermeyecektir. Öğrenim ve öğretim hürriyetinin zedelenmesine

göz yumulmayacağı gibi, üniversitelerimizin, en güzel milli müesseselerimizden biri olarak memlekete, millete hayırlı evlâtlar yetiştirmeye devam edeceğinden de kimsenin şüphesi olmamalıdır.

MEMUR KIYIMI DAHA ÖNCE YAPILMIŞTIR

SORU — Hükümet Programında ve Koalisyon Protokolünde, TRT'den, 1 nci derecede ıslah edilecek müesseseler arasında bahsediliyordu. Bu konuda çalışmalar yapıyor mu?

CEVAP — Edilecektir. Hükümet Programında ne söylediysek, hepsi olacaktır.

SORU — Memur tayinleri oluyor. Memur tayinleri dolayısıyla bir memur kıyımından bahsedilir.

CEVAP — İyi hesap etmek lâzım. Daha 20 gün oldu, Hükümet güvenoyu alalı. Kim gitmiş, kim gelmiş? Ona bir bakın bakalım. Giden nasıl gelmiş? Gidenin yerinde eskiden kim varmış? Gidenin yerinde eskiden herhalde birisi varmış. O gittiğine göre, kıyım daha önce yapılmış demektir. Hükümet devletin memurlarına, tamamen kanunların içinde kalarak, çalışmalarının dışında bir gözle bakmaktadır. Devletin işleri memurlarla görülecektir. Sadece, o işleri görece ehliyyette, o işleri görece durumda olanların

takdiri, iktidarlara göre zaman zaman değişik olmuştur. Nitekim, bundan önceki koalisyon hükümeti de çeşitli ifadelerde bulunmuştur. Bundan evvelki koalisyon hükümeti herkesi yerinden bıraktı mı ki, şimdi, bugünkü hükümetin tasarruflarını kıyım saymak mümkünse, kendilerinin yaptıkları tasarrufları, o zaman ne saymak gerekecektir?

DIŞ POLİTİKADA YALNIZLIĞI GİDERMEYE ÇALIŞIYORUZ

SORU — Dış politika konusunda hareketli bir hafta geçirdik. Acaba Türk-Yunan, Türk-Amerikan ilişkilerinde yeni bir gelişme var mı?

CEVAP — Size şunu söylüyeyim, bu milletlerarası gelişmeler günden güne, haftadan-haftaya değişen, çok çabuk değişen, çok çabuk düzelen, çok çabuk bozulan değişmeler değildir. Bazen bozulma olabilir, ama düzelmeler genellikle zaman alır. Gerçekten, bütün iyi niyetimizle, memleketimizin dış politikadaki yalnızlığını gidermeye çalışıyoruz. Diplomasinin bütün imkânlarından faydalanmak ve böylece memleketimizin menfaatlerini korumaya çalışıyoruz ve gayet tabii ki, bu çalışmalar fevkalâde önemli ve acildir. Onun

içindir ki, gayet kesif bir mesainin içindeyiz. Önümüzdeki günler daha da kesif olacaktır.

SORU — Güney Vietnamdaki yeni hükümeti Türkiye tanıyacak mı?

CEVAP — Bugün için böyle bir durum yok. Ne icab var, ne ihtiyaç var.

Başbakan Süleyman Demirel, başka bir soru üzerine de, daha önce bahsettiği basın toplantısını yakında yapacağını sözlerine eklemiştir.

9.5.1975

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'le haftalık olağan görüşmesini yapan Başbakan Süleyman Demirel, Çankaya Köşkünden ayrılışında gazetecilerin çeşitli konulardaki sorularını cevaplandırmıştır.

Saat 11.00 den 13.10'a kadar süren görüşmeden sonra gazetecilerle konuşan Başbakan Demirel, Cumhurbaşkanı ile haftalık olağan görüşme yaptıklarını, memleketin çeşitli konuları üzerinde fikir teatisinde bulduklarını bildirmiştir.

Başbakan Süleyman Demirel'le gazeteciler arasında daha sonra şu konuşma geçmiştir :

SORU — Bakanlar Kurulunun dün akşam yaptığı toplantı hakkında bir açıklamanız olacak mı?

CEVAP — Bakanlar Kurulu dün geceki toplantısındaki konularını, ancak bu akşam saat 21.00 de tekrar toplanarak tamamlayacak. Müzakere devam ediyor.

SORU — TRT Genel Müdürü ile ilgili olarak herhangi bir konu görüşüldü mü?

CEVAP — Biliyorsunuz Hükümet, TRT Genel Müdürü'nün değiştirilmesine karar vermiştir ve bu kararını Bakanlar Kurulu Kararnamesi haline getirmiş ve Sayın Cumhurbaşkanı bazı hususlarda bilgi istemiştir. Bu bilgileri kendisine arzettim.

DEVLET GÜVENLİK MAHKEMESİ

SORU — Anayasa Mahkemesi, Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kuruluş kanununu iptal ettiği yolunda haberler var.

CEVAP — Ben de gördüm. Yalnız bu çeşit haberlerin, ne ölçüde doğru olduğunu bilmiyorum. Çünkü, Anayasa Mahkemesinin kararlarını, gerekçesi ile beraber resmî gazetede ilân edildikten sonra mahiyeti-

ni anlyabiliriz. Gerekçe olmadan kararlar, resmi gazetede ilân edilemez. Anayasada yapılan yeni değişiklik bunu getirmiştir. Halihazırda Güvenlik Mahkemelerinin, biçim bakımından iptali diye bir haber mevcuttur. Eğer böyle bir vaziyet varsa, Güvenlik Mahkemelerini derhal ve yeniden kurmak için teşebbüse geçeriz.

SORU — Sayın Erbakan'ın Güney gezisinde bir sözü vardı; TRT ile ilgili Moskova'nın sesi olduğunu iddia etmişlerdi. Kamuoyunda tartışmalar sürüp gidiyor. Hükümet adına mı konuştu, kişisel mi konuştu? Sayın Başbakan da bu görüşe katılıyor mu, diye soruluyor. Bu konuda görüşünüzü öğrenebilir miyiz?

CEVAP — Şimdi bakınız, bu bir koalisyon hükümetidir. Koalisyon Hükümetini müşkül duruma düşürmek için her türlü istismar yapılıyor. Esasen koalisyonları ortakları birbirine düşürerek ömürsüz hale getirmek, koalisyonun karşısında bulunanların metodudur. Bu çeşit oyunlara gelmem. Yani, o onu demiş, bu bunu demiş, kim ne dediyse ona sorun. Açıklıkla ifade edeyim, benden, bana direkt bir soru yöneltin. Başkalarının sözünü tefsire de girmem. Hükümet adına mı konuşmuştur, parti adına mı konuşmuştur, hususlarında da bence tereddüte mahal yoktur. Koalisyon ortaklarının her birisi bir partinin mensup-

larıdır, çeşitli kademelerinde görev almışlardır, liderlerdir. Binaenaleyh kimin adına, kimin konuşacağı da zaten bellidir. Bu itibarla, böyle bir sözü söylemiş midir, söylememiş midir, lütfen kendisine sorunuz.

SOSYAL DEVLET

SORU — İşverenlerin Hükümetimize verdiği bir muhtıra var. Burada, işçilerin sosyal haklarının azaltılması konuları ele alınmış. Acaba, ne gibi bir karar alacak hükümet?

CEVAP — Böyle bir şey gerçek dışıdır. Yani, işverenlerin, işçilerin sosyal haklarını azaltmak için hükümete müracaat ettikleri şeklindeki haber yalandır, gerçek dışıdır. Türkiye ekonomisinde, bugün büyük bir durgunluk vardır. Pahalılık, üretim eksikliği, işsizlik ekonominin başlıca dertleridir ve bunları izale için gayet tabii gerek işçi temsilcileri, gerek işveren temsilcileri ile biz hükümet olarak her ikisinin de barış içerisinde yaşamasını sağlamak göreviyle görevli bulunduğumuza göre, bize gelirler, düşündüklerini söylerler. Hükümetin politikası orta yerdedir. Hükümet, memleketin bir sosyal devlet olarak kalkınmada başarı kazanması için, bir polika ortaya koymuştur. Hükümetin kimin tarafından olduğunu aramaya da ha-

cet yoktur. Hükümet, Cumhuriyet Hükümetidir. Cumhuriyetin tarafındadır ve ülkede işçinin de, işverenin de adil denge içersinde haklarının korunmasını sağlamak, hükümetin görevidir ve bizim istediğimiz şey, bu memleketin fakara kitlelerinin, dar gelirli kişilerin bir an evvel daha çok refaha kavuşmasıdır. Binaenaleyh Türk işçisine, Türk köylüsüne, Türk esnafına, memuruna sağlanabilecek faydaların azamisini sağlamak, bizim görevimizdir. Bu itibarla, bizim yerimiz belli. Onun için, falanca ne demiş, ne dememiş, bunlar bizim angajman içinde olmamız manasına gelmez. Bize herkes gelebilir, düşüncesini söyleyebilir, ama ne yaptığımız kararnamelerle ve kanunlarla ortaya konur. Türkiyede işçi hakları ile ilgili en çok kanun çıkaran ve Türk işçisine, evvelâ 700 bin işçiyi birbucuk milyona çıkaracak iş sahalarını açan ve Türk işçisine ülkenin imkânları nisbetinde en geniş hakları sağlayan AP iktidarı olmuştur. Bu itibarla, bizim ne yaptığımız ortada iken, ne yapacağımızdan kimsenin endişesi olamaz.

SORU — Karamanlis, sizinle Brüksel'de görüşeceğinizi açıklamış.

CEVAP — Karamanlis'in Brüksel'e gidip-gitmiyeceğini dahi, ben bilmiyorum. Yani, böyle bir şeyden

haberim yok. Henüz muttali değilim. Sanıyorum ki, muttali olduğum anda değerlendirim.

BATI TRAKYA TÜRKLERİNE YAPILAN TAZYİK

SORU — Batı Trakya Türklerinden sızlanmalar gelmeye başladı tekrar. Şikâyetleri arttı. Yunan idaresinin baskısı bir hayli artmış galiba. Bu konuda bir şey söyler misiniz?

CEVAP — Zaman zaman Yunanlılar, Batı Trakya Türkleri üzerine tazyik kurarlar. Bunları bir siyasi amaçla yaparlar. Ve Batı Trakya Türkleri üzerinde Türkiye fevkalâde hassastır. Batı Trakya'daki soydaşlarımıza zulüm yapılmasına, hiç bir şekilde Türkiye razı olmaz. Tabii ki, bu çeşit haberlerin doğruluk derecesi ve bunların ne maksatla yapıldığını daima tahkik etmek gerekir. Türk Hükümeti her defasında, bu çeşit işlerin karşısına fevkalâde hassasiyetle çıkmıştr, yine de çıkar.

SORU — Sayın Erbakan Diyarbakır gezisinde, ağır savaş sanayiinin Diyarbakır'da kurulacağını, dünkü beyanında da, Hacca gidişin pasaportsuz olacağını açıkladı. Bu tür beyanlar, Hükümet Programı ve koalisyon protokolünde yer almayışı itibariyle, koalisyonun ömrüne etkiye bulunur mu, bulunmaz mı?

CEVAP — Hükümetlerin icraatlarının nasıl yürüdüğünü biliyorsunuz. O bakımdan, bir takım beyanlarla beni bir tartışmanın içine sokmamanızı rica ediyorum. Hükümet orta yerededir. İcraatı orta yerededir. Bir şey söylenmişse, lâzımsa yapılır, doğruysa yapılır. Hükümet kararı haline geldiği anda mesele hal yolunu bulur. Bu itibarla, Sayın Erbakan ne söylemiştir, ne söylememiştir, bunların münakaşasına girmem. Ben Hükümet Başkanım. Başbakan olarak, Hükümetin topyekûn icraatından gayet tabii sorumluyum. Hükümet, memleketin fevkalâde meselelerini önüne katmış götürüyor ve fevkalâde ciddiyetle memleketin meselelerine sarılmıştır. Henüz güvenoyu alalı bugün, aşağı yukarı 26-27 gün oldu. Ülkenin yararına çok önemli kararlar almıştır. Bu önemli kararlar, hükümetin icraatı olarak orta yerde dururken, benim bilmediğim, doğru veya yanlış olduğu hakkında herhangi bir fikrim olmadığı bir takım başka beyanları, hükümetin icraatının bir nevi göstergesi gibi ortaya koymaya mahal yoktur. Hükümet, önüne ülkenin meselelerini katmış götürüyor ve götürmeğe de devam edecektir.

ORMAN KÖYLÜSÜ İLE İLGİLİ ÖNEMLİ KARARLARIMIZ VAR

SORU — Bugün, orman köylüsü ile ilgili bir açıklama yapacağımızı bildirmiştiniz?

CEVAP — Geç oldu. Belki yarın yaparım. Belki yarından sonra yaparım. Orman köylüsü ile ilgili önemli kararlarımız var. Ama, şu anda geç oldu.

SORU — Köy elektrifikasyonu için katılma payının kaldırılacağını bildirmenize rağmen, Türkiye Elektrik Kurumu direk paralarını almakta ısrar ediyormuş.

CEVAP — Katılma paylarının kaldırılması, bir kanunun konusudur. Bizim ilân ettiğimiz şey, katılım paylarının kaldırılmasını gerektiren kanunu Hükümet kabullenmiş ve tasarı haline getirmiş, Meclis'lere sevkine karar vermiştir. Katılım paylarının kaldırılması için, bizim daha önce tekliflerimiz vardı. Bu tekliflerimiz komisyonlarda muamele de görmüştür. Bu kanunun çok kısa zamanda çıkar ve bu çeşit sürtüşmeler de orta yerden kalkar. Şayet varsa.

Başbakan Süleyman Demirel, öğleden sonra 15-17 arasında kabulleri olacağını, 17-20.30 arasında AP Genel İdare Kurulu toplantısına katılacağını, 21.00 de de Bakanlar Kurulu toplanacağını bir soruya cevaben

bildirmiş, yurt gezisine çıkıp çıkmıyacağı sorusuna ise, «Yurt gezisine her zaman çıkarız ama, burada çok işimiz var. Bu işleri biraz daha rayına oturtalım» karşılığını vermiştir.

HÜKÜMET YETKİLERİNİ KULLANMAKTADIR

Bir gazeteci Başbakan Demirel'e, «TRT Genel Müdürü hakkında verdiğiniz ek bilgi, Sayın Cumhurbaşkanını tatmin etti mi acaba?» şeklinde bir soru yöneltmiş. Başbakan Demirel, bu soruya şu karşılığı vermiştir :

«Sayın Cumhurbaşkanımızın kararı ile o yargının tahakkuk edip etmediği neticesini çıkarırsınız. Size şunu söyleyeyim. Türkiyenin huzur ve güvenliğinden Hükümet sorumludur. Bu sorumluluğunu nasıl yerine getireceğini de Hükümet, Program ve Koalisyon Protokolünde ortaya koymuştur. Hükümet, sorumluluğun içerisinde ve ona göre de yetkilerini kullanmaktadır.»

26.5.1975

Cumhurbaşkanı Fahri S. Korutürk, saat 17.00 de Başbakan Süleyman Demirel'i kabul etmiştir.

Başbakan Demirel, Çankaya Köşkü'ne giderken ba-

sın mensuplarına, Çarşamba günü Brüksel'e gideceğini hatırlatmış ve bu geziden önce Cumhurbaşkanı Körtürk'ü ziyaret etmek istediğini bildirmiştir.

6.6.1975

Cumhurbaşkanı Vekili Cumhuriyet Senatosu Başkanı Tekin Arıburun saat 11.00 de Başbakan Süleyman Demirel'i kabul ederek 1,5 saat kadar görüşmüştür. Başbakan Süleyman Demirel, Köşkten ayrılırken basın mensuplarına şu açıklamayı yapmıştır :

«Mutad ziyarette bulundum. Sayın Cumhurbaşkanı Vekilimizle, çeşitli memleket meseleleri konusunda fikir teatisinde bulundum.»

Başbakan Süleyman Demirel, bir gazetecinin TRT eski Genel Müdürü İsmail Cem'in tekrar göreve başlamasının mümkün olup olmadığı konusundaki bir soruya şu cevabı vermiştir:

«Kimse kendiliğinden göreve başlayamaz. Görevler, başla diyen merci başla der başlar, bırak der bırakılır. Hak iddia edenin, hakkı arama yolları açıktır. TRT eski Genel Müdürü bir kararname ile görevden alınmıştır. Hükümet karranamesine sahiptir, bu bir. İkincisi, Danıştay tehiri icra kararı vermiştir.

Yargı kararıdır. Yalnız bu kararın infaz kabiliyeti yoktur. Çünkü 11 sayılı kararname ile 359 sayılı Kanuna tekrar dönülmüştür. Binaenaleyh TRT eski Genel Müdürünün, TRT Genel Müdürlüğü yapacak vasfı yoktur. Yani, Kanunun istediği vasıf yoktur. 10 senelik memuriyet yapmış olması gibi. Bu itibarla Hükümet böyle bir Danıştay kararını infaz edemez. Ederse, Türkiye Büyük Millet Meclisinin iradesini aşmış olur. Ve Kanunu ihlal etmiş olur. Ne Danıştay, ne Hükümet Türkiye Büyük Millet Meclisini aşamazlar. Bu itibarla, TRT eski Genel Müdürünün görevine dönebilmesi diye bir konu mevzubahis değildir.»

13.6.1975

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk tarafından saat 11.00'de kabul edilen Başbakan Süleyman Demirel, 2 saat 10 dakika süren haftalık mutad görüşmeden sonra Çankaya Köşkünden ayrılırken, yaptığı kısa açıklamada, Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'le ülkenin çeşitli meseleleri üzerinde fikir teatisinde bulduklarını söylemiş, gazetecilerin çeşitli sorularını cevaplandırmıştır.

ESKİ EMEKLİLERİN DURUMU

Bir gazetecinin «eski emeklilerin dertleriyle ilgi-

li» bir sorusunu cevaplandıran Başbakan Demirel şöyle konuşmuştur :

«Hükümet, herşeyle, herkesin derdiyle meşguldür. Bir adalet duygusu içerisinde, bir büyük denge içerisinde, memleketin imkânlarıyla mütenasip olarak, hak-sızlıkları gidermeyi Hükümetimiz kendisine görev edinmiştir. Her meseleyle meşgulüz. Binaenaleyh, şikâyet konusu olan her meseleyle meşgulüz. Ülkemizde pek çok şikâyet konusu var. Emekliler konusunda biz, Personel Kanunuyla birlikte çok önemli değişiklikler yaptık. Daha önce de değişiklikler yaptık. Eğer yeniden bir takım dengesizlikler meydana gelmişse, bunlar giderici tedbirleri arar buluruz.»

MİLLÎ GÜVENLİK KURULU 16 HAZİRANDA TOPLANACAK

Başbakan Süleyman Demirel, bir gazetecinin «Amerikan tesislerinin kapatılacağı» yolunda basında bazı haberlerin yer aldığı ileri sürmesi ve «bugün Dışişleri Bakanı Çağlayangil'in Mecliste bilgi vereceğini» belirtmesi üzerine, «Bugün Meclis yok ki. Çağlayangil dün Mecliste bilgi verdi» demiş, sözlerine şöyle devam etmiştir : «Hükümet programında (Birleşik Amerika Devletlerinin ambargoyu kaldırması ve bu

işin makul bir süreyi aşması halinde, Türkiyenin ikili münasebetinin işlemediği, tek taraflı bozulduğu hakkındaki kesin kanaatı şüphesiz ki bir takım tedbirler almaya Türkiye'yi mecbur eder) diye kayıtlar vardır. 16 Haziran Pazartesi günü saat 09.30'da Millî Güvenlik Kurulu toplanacaktır. Aynı gün saat, 17'de Bakanlar Kurulu toplanacak, ondan önce birşey söylemem.»

GENEL GREV KANUNSUZDUR

Başbakan Demirel, Türk-İş'in genel grev kararıyla ilgili bir soruyu da şöyle cevaplandırmıştır :

Genel grev, kanunlara uygun bir hareket değildir. Kanunlara uygun olmayan hareket yapmak her zaman mümkündür, ama doğru değildir. Yani, aslında genel grev hakkı Türkiye'de mevcut değildir. Mevcut olmayan hakkı kullanmak, doğru birşey olmaz. Aslında haklı olanlar haklarını, haklı kalarak aramalıdır. Hukukun içinde kalarak aramalıdır. O zaman sanıyorum ki, biraz geç de olsa, bir barış içerisinde netice alınır. Bir sükûnet içerisinde netice alınır. Barış içinde neticeye ülkenin ihtiyacı var ...Herkesin nesi varsa, haklı ise, haklı yollardan giderek ve daima haklı kalarak hakkını aramalıdır. O zaman iç barışı muhafaza ederiz. Kanunsuzlukları tasvip etmek mümkün

değil, kimse tasvip etmez kanunsuzlukları... Grev hakkı bizim, her zaman savunduğumuz bir haktır. Ama, kanunlar da vardır, Anayasa da vardır. Genel grev hakkı ise, kanunlarda mevcut değildir.

Bir başka gazetecinin, Washington Post Gazetesinde, «Türkiye'nin Amerikaya silâh ambargosu ile ilgili bir nota verdiği»nin yazıldığını hatırlatması üzerine, Başbakan Demirel şöyle konuşmuştur:

«Yazan Washington Post Gazetesi... Ben bu gazetenin hangi kaynağa dayanarak böyle birşey yazdığını bilemem. Washington Post Gazetesinin haberini teyit etmek durumunda değilim.»

MUHALEFET HAYALET TAŞLIYOR

Başbakan Süleyman Demirel, bir başka soru üzerine de şunları söylemiştir :

«Muhalefet hayalet taşlamakla meşgul. Hayalet taşıyor. Makul olan, münasip olan, doğru olan şeyleri dahi yaptırmama peşindedir muhalefet. Muhalefet büyük bir hırçınlığın içerisinde. Bizim anlamadığımız - muhalefet dediğimiz zaman, daha çok CHP'ni kastediyorum — dün gelip Meclis'te, dış politika hakkında fikirlerini dahi söylemekten imtina etmişlerdir. Fikirleri varsa, zemini orasıydı, söylemeleri lâzım-

dı. Fikirleri yoksa, benim diyeceğim birşey yok. Millet Meclisi, Cumhuriyet Senatosu, bunlar milletin müesseseleri.. O zeminler Hükümetin değil, iktidarların değil, o zeminler millete ait. Orada düşüncelerini herkes söylemeye mecbur. Herkesin orada düşüncesini söylemesi varoluş sebebi. Orada söylemediğiniz düşüncenizi, nerede söyleyeceksiniz? Meydanlarda... Orada da söyleyin, meydanlarda da söyleyin. Ama, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Türk milletinin hür iradesi ile seçilmiş ve Türkiye'nin kaderi ile ilgili hemen her meselede millet adına karar veren yer. Nasıl söylemek istiyorsanız, gelin söyleyin. Saat tahdidi yok, dakika tahdidi yok. Ve Hükümet, başka türlü müzakere yolu var da, onu istemiyor değil ki... Genel görüşme getirin verin görüşelim. Ama, genel görüşmenin muamelesi var. 15 gün alır genel görüşme. Biz kendiliğimizden talip olduk. Gittik Meclis Riyasetine, izahat verelim dedik. İzahat verelimki, herkes fikrini söylemek imkânını bulsun. Açık zeminde söylemek imkânını bulsun. İmtina ettiler, çekindiler. Millet meselelerinde. Hiç kimenin şahsi hisle, şahsi hırçınlıkla memleket meselelerini karıştırmaması lâzım. Dün gelip, CHP'nin Millet Meclisi'nde fikirlerini söylememesinden dolayı azap duydum. Türk demokrasisi için azap duydum. Böyle bir hadise nadiren vaki olur.»

22.6.1975

Başbakan Süleyman Demirel, dün Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk tarafından kabul edilmiştir. 2 saat 15 dakika süren görüşmeden sonra, Başbakan Demirel bazı soruları şöyle cevaplandırmıştır :

«Bu sorunları çözmek için bunların tümünü omuzlarımıza aldık. Ülkenin sorunları üzerinde konuşmak ayrı iştir, bunları çok ciddi telâkki etmek ayrı iştir, bu meseleleri elbirliği ile çözmek de başka bir iştir. Cumhurbaşkanımızın beyanları üzerinde yorum yapmak istemiyorum, ama benim anladığım kadarı ile konu budur.»

SORU — Kaç fabrikanın temelini atacaksınız?

CEVAP — Çok... çok... Birkaç gün daha sabredeceksiniz. Önümüzdeki günlerde Yüksek Planlama Kurulunu toplayacağım. Temmuz başından evvel, Türkiyenin çeşitli yerlerinde yapılacak tesislerin tümünün envanterini çıkarttık. Bugün yapılmakta olanların durumunu ortaya koyduk. Yatırım hamlesi Türkiyede duraklamıştır, buna hareket vereceğiz. Bunun için bazı finansman, bazı ithalât kararları aldık. Şimdi de büyük yatırımların darboğazlarını aşmak bakımından, çok önemli tedbirler düşünülmüştür. Bu tedbirleri

önümüzdeki hafta içerisinde yapılacak Yüksek Planlama Kurulu kararlarından sonra açıklayacağız. Senelerden beri yapıлып da bitirilemeyen yüzlerce yatırımı memleket hizmetine sokmak, yeni iş sahaları çıkarmak, ihracata dönük yatırımları teşvik etmek için önemli tedbirlerimiz vardır. Pek tabii büyük tesislerin temeli atılacaktır. Elektrik tesisinden metalurji ve demir-çelik tesislerine kadar pek çok tesis var, hizmete girecek.»

27.6.1975

Cumhurbaşkanı Fahri S. Korutürk tarafından saat 10.00 da kabul edilen Başbakan Süleyman Demirel, 2 saat süren toplantıdan sonra Çankaya Köşkünden ayrılırken, basın mensuplarına şu açıklamayı yapmıştır:

«Sayın Cumhurbaşkanımızı mutad ziyaretimdir. Kendisine ülkenin çeşitli sorunları hakkında bilgi arzettim. Fikir teatisinde bulunduk.»

Başbakan Demirel daha sonra basın mensuplarının sorularını cevaplandırmıştır. Başbakan Demirel'e yöneltilen sorularla cevapları şöyledir:

ATATÜRK'ÜN «YURTTA SULH CİHANDA
SULH» PRENSİBİNE SADIKIZ

SORU — Yunanistan muhalefet lideri Mavros, (Türkiye ile Yunanistan arasında bir saldırmazlık pak-tı kurulmasını) önermiş. Bu konuda ne dersiniz?

CEVAP — Mavros'un ne önerip, ne önermeyeceğini ben tayin edecek değilim. Türkiye ve Yunanistan arasındaki münasebetlerin daima sulh içerisinde cereyan etmesini ve bu münasebetlerin iyi olmasını hep arzu etmişizdir. Türkiye ile Yunanistan arasındaki münasebetleri bozan Türkiye değildir. Türkiye ile Yunanistan arasındaki ihtilâfların hiçbirisini başlatan Türkiye değildir. Biz, büyük Atatürk'ün «Yurtta Sulh, Cihanda Sulh» prensibine Türkiye Cumhuriyeti olarak sadıkız. Bizim, kimseyi tehdit ettiğimiz falan da yoktur.

«Yazan Washington Post Gazetesi... Ben bu gananistan NATO ittifakı içerisindeyim. Gerçi Yunanistan NATO ittifakının askerî kısmından çıktığımı söylemektedir, ama böyle bir ittifakın içerisindeyim. Bunun ötesinde bir mütalâa yürütmem şu anda mümkün değil. Esasen bu beyanatı yapan, Yunanistanda Hükümet teyit etmek durumunda değilim.»

AMBARGONUN DÜŞMANLIK OLDUĞUNU HERKES BİLMELİDİR

SORU — Uçaklarımız tamir için Amerikaya gönderiliyormuş. Bu konuda ne dersiniz?

CEVAP — Uçaklarımız değil. Bizim nakliye uçaklarımız var, C—130'lar. Bunlar 6 tane idi. 1 tanesi düştü. Şimdi 5 tanedir. Bunların tamirâtı için Birleşik Amerika firmalarının birisi ile anlaşılırmıştı, kanat tamirâtı için. Ben onu daha bir kaç gün evvel söyledim. Ambargonun şumulünü anlatmak için söyledim. «Bunlar Amerikaya gönderilirse, ambargo kalkmazsa, oradan tekrar geri gelemez» şeklinde bir mülahaza mevcuttur orta yerde. Henüz de göndermedik. Bunlar iyi şeyler değil. Onu da söyledim. Dostane şeyler değil. Ama, 'Ambargo' denen şeyin neden düşmanlık olduğunu, neden dostlukla telif edilemeyeceğini milletimizin ve bütün dünya kamuoyunun bilmesi lâzımdır.

KISSINGER'İN DEMECİ

SORU — Kissinger'in demecini, nasıl değerlendirirsiniz?

CEVAP — Ona, Sayın Çağlayangil cevap verdi. Sa-

yın Ford da (Kissinger'in demecinin Türkiyeyi hedef almadığını) beyan etti. Ondan sonra, benim söyleyecek fazla şeyim yok.

VERGİ, ÖDEME GÜCÜ NİSBETİNDE ALINACAK

SORU — Parlamento Komisyonlarında, vergilerle ilgili görüşmeler var. Çiftçinin vergi yükü biraz daha azaltılmış, esnafın, şoförlerin azaltılıyor. Sayın Erbakan da, (Sanayiciler de vergi vermesin) diyordu. Bu durumda akla (acaba sade maaş alanlar mı vergi ödeyecek diye sorular geliyor.) Bu konuda ne dersiniz?

CEVAP — Türkiye'de alt gelir grupları var. Fakir-fukara dediğimiz köylü, çiftçi, işçi, küçük memur bu gruplara dahildir. Bu grupların vergi ödeme kabiliyetleri fevkalâde mahduttur. Aslında her devlet, vergi adaletine fevkalâde dikkat etmek mecburiyetindedir. Vergi, ödeme gücü olandan alınacak, ödeme gücü olmayandan vergi alınmayacaktır. Ödeme gücü olandan da, ödeme gücü nisbetinde vergi alınacak. Taa... Tanzimat Fermanından beri gelen Adalet kaidesi budur. Binaenaleyh, Parlamento vergiler meselesinde yeni bir ayarlama yaparken, gelir dağıtımını düzeltmektedir. Bilhassa, tabandaki alt gelir gruplarındaki adaletsizlikleri gidermektedir. Yaptığı odur.

SEÇİM İTTİFAKI KANUNUNU ÇIKARMAYA GAYRET EDECEĞİZ

SORU — Seçim ittifakı meselesi ne oldu?

CEVAP — Seçim ittifakı, çıkarılacak kanunlar arasındadır. Meclis gündeminde 22 tane kanun var. Onların arasındadır. Çıkarmaya gayret sarfedeceğiz.

MUHALEFETİN SANATI

SORU — Muhalefet partileri, «Hükümet içinde uyumsuzluk olduğunu» öne sürüyor. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

CEVAP — Muhalefet Partileri, «Hükümet içerisinde uyum var» diyebilirler mi? Muhalefetin sanatı, — daha doğrusu bilhassa ana muhalefetin diyelim — Hükümeti mümkün mertebe başarısız göstermek, ülkenin meselelerinin altından kalkamadığını iddia etmek, Hükümetin yaptığı şeylerden hangisinin yanlış olduğunu, söylemek yerine birtakım yargılar tesis edip, Hükümeti güçsüz göstermeye çalışmaktadır. Türkiye'de Ana Muhalefetin sanatı budur. Hele bugünkü Ana Muhalefetin engelci ve bana göre çok kere yıkıcı ve kışkırtıcı bir hüviyeti vardır. Onun eseridir o.

AP DEV GİBİ ORTA YERDEDİR

SORU — MSP'nin Karadeniz'de ve Güneydoğu'da, AP'nin tabanını aldığı iddiaları var. AP'liler de «neden

Genel Başkanımız geziye çıkmıyor, gerçekten güç kaybediyoruz» diye tereddüt içindeler. AP Genel Başkanı olarak, bu konuda ne dersiniz?

CEVAP — Yani, bize birşey kalmamış mı? AP'li-ler tereddüt içinde falan olmaz. O, başkalarının tasası. Bizim muarızlarımız, bizim güçlülüğümüzün veya güçsüzlüğümüzün tasanına koyuldular. Herkes kendi işine baksın, daha evvel de söyledim: AP dev gibi orta yeredir...

EKONOMİK BRİFİNG

SORU — Hükümet üyelerine verilecek ekonomik brifing, yarın mı olacak, yoksa geri mi kaldı?

CEVAP — Şimdi tespit edeceğim. Dün (muhtemelen) demiştim. Biliyorsunuz yarınki iş durumuna göre, şimdi tespit edeceğim. Brifing hazır, aşağı yukarı.

4.7.1975

Cumhurbaşkanı Fahri S. Korutürk tarafından saat 10.00 da kabul edilen Başbakan Süleyman Demirel, iki saat 20 dakika süren görüşmeden sonra Çankaya Köşkünden ayrılırken, basın mensuplarına şu açıklamayı yapmıştır :

«Haftalık mutad ziyaretimdir. Sayın Cumhurbaşkanımızı. Ülkemizin çeşitli sorunları üzerinde kendisi ile görüştüm. Karşılıklı fikir teatisinde bulduk.»

Başbakan Demirel daha sonra basın mensuplarının sorularını cevaplandırmıştır. Başbakan Demirel'e yöneltilen sorularla cevapları şöyledir :

SORU — Valiler Kararnamesi çıkacak mı? Büyükelçilikler de bekliyor...

CEVAP — Valiler Kararnamesi çıkacak. Büyükelçiler Kararnamesi de çıkar. Bunlar, hükümetlerin normal görevleri arasındadır. Yalnız bir şeyi size söyleyeyim.. Herkesi tedirgin etmeye lüzum yoktur. Gayet tabii ki, kamu hizmetinde nöbet değiştirmeler her zaman söz konusudur. Görevler hiç kimsenin inhisarında değildir. Bugün bu görevleri memleketin bu çocukları yapar, ertesi gün başkaları yapar, daha ertesi gün başkaları yapar. Görev değiştirmelerini anlamak lâzımdır.

BUĞDAY SATMA İMKÂNIMIZ OLABİLİR

SORU — Buğday Üretimimizin çok iyi olduğu anlaşılıyor. Bu durumda yine buğday ithal edecek miyiz?

CEVAP — İnşallar 10 güne kadar, Orta Anadolu'

nun tam vaziyeti ortaya çıkacaktır. Ümit ederim ki, bu yıl buğday ithal etmeyeceğiz. Belki biraz satmak imkânımız bile olabilir. Nisandan bu yana durum çok değişmiştir.

Bağlanmış olan ithalât yapılacaktır. İthal etmek üzere bağlandığımız miktar, gelecek gayet tabii. Buğday gibi malımız olsun. Altın kadar kıymetlidir.

KOALİSYONDA BİR İHTİLÂF SÖZ KONUSU DEĞİLDİR

SORU — Gazetelerde «AP ile MSP arasında Diyanet İşleri Başkanlığı Kanununun çıkarılması ve Valilerin atanması» konusunda anlaşmazlık çıktığı yolunda haberler çıkıyor. Bu konuda ne dersiniz?

CEVAP — Evet, Bir takım mihraklar, AP ile MSP arasında veya koalisyon ortakları arasında ihtilâf çıkarmaya gayret sarfediyorlar. Diyanet İşleri Kanunu Tasarısı, bu hükümetin tasarısı değildir. Meclislerdedir. Parlamento grupları en iyi şekli verirler. AP Grubu konuyu görüşmüş, tayin şeklinde yapılmasına karar vermiştir. Başka bir grup başka bir karar da verebilir. Neticeyi Millet Meclisi tayin eder. Bunun Hükümetle uzun boylu bir alâkası yok. Çünkü Hükümet Tasarısı değildir. Kanunlar Meselesinde zaman zaman

değişik fikirler olabilir. Olması da gayet tabiidir. Ama, Hükümetin sevkettiği kanunlar değil. Hükümet bir Kanun sevketmişse, grupları o kanunun arkasında duracaklardır. Değiştirirler gruplar, ama beraberce. En makûlü neyse onu yaparlar. Ama, Hükümetin sevketmediği kanun teklifleri, yani bugünkü Hükümetin sevketmediği kanun teklifleri veya meclislere mal olmuş, daha evvel sevk edilmiş kanun tasarıları ile ilgili olarak bugünkü Hükümetin, sadece görüş beyan etmesi mümkündür. Fakat, grupları ilzam eden bir durum yoktur. Bir ihtilâf söz konusu değildir. Valiler konusunda da bir ihtilâf söz konusu değildir.

Ama, koalisyonların tabiatında yatan bir durum vardır. Hükümetin muarızı olanlar, genellikle koalisyonları (anlaşmazlıklara gidiyorlar), (Partiler anlaşmazlıklara gidiyorlar) şeklinde zaafa uğratmayla çalışırlar. Vatandaş nezdinde bu imajı yaratmaya çalışırlar. Bu bir karşılıklı mücadeledir. Ve kendisine bu çeşit ithamlar yönelmiş bulunan koalisyonlar da, kendisini savunmaya devam eder. Yapılacak iş budur.

MEMURLARA 12 MİLYARLIK YENİ ÖDEME

SORU — Fiyat artışları karşısında, özellikle az maaş alan küçük memurlar zor durumda. Bir yandan da profesörlerin ve Silâhlı Kuvvetler mensuplarının

maaşlarında yeni ayarlamalar oldu. Asgari geçim indirimi kanunu da çıkmadı. Bir tedirginlik var. Bu konudaki görüşünüz nedir?

CEVAP — Asgari geçim indirimi kanunu çıkacak. Bu devre yetişmedi. Ekim'de çıkar. Ama, hükümetimizin kurulduğu günden bu yana Devlet Personeli için, 12 sayılı Kararnameyi Meclislerden geçirmekle ve başka bir takım tasarı ve tekliflerle yüklenmiş bulunduğu ilâve, munzam ödeme mecburiyeti, 12 milyar liralık yeni bir ödeme derpiş etmiştir. Bu son çıkarılan kanunlarla ve kanun kuvvetinde kararnamelerin Meclislerden geçirilmesiyle, bu, takriben yüzde 35 ilâ 40 bir ilâveye tekabül eder...

Ve ümit ediyorum ki, fiyat artışları bu sene, geçen seneninkinin bir hayli altında kalacaktır. Nisan ve Mayıs genel endeksinde meydana gelen durum odur. Bunu basın toplantısında da söyledim. Fiyat artışları karşısında iktisaden güçsüz zümreleri Hükümetimiz düşünüyor, meseleyi gayet yakından takip ediyor.

SORU — Bütçemizin, zaten açıkla bağlandığı ifade olunmuştur. Personel harcamaları da artıyor. Bu durumda yatırımları ne ile yapacağız?

CEVAP — İşte onlar Hükümet etmenin, hükümet etme sanatının içine dahil. Memleketin ihtiyaçlarını karşılamak Hükümetin görevi. Tasalanmayın.

BAKANLAR KURULU YARIN TOPLANACAK

SORU — Dünkü açıklamanızda, Bakanlar Kurulunun bazı ekonomik tedbirleri alacağını belirtmişsiniz.

CEVAP — Yarın Bakanlar Kurulu saat 17.00 de toplanacak. Ekonomik konularda bir takım kararlar alınacaktır. Söyledim, yatırımların hızlandırılması, yarım yatırımların tamamlanması, bir an evvel ülkenin hizmetine girmesi, yeni iş imkânlarının çıkması, işsizlikle mücadele edilebilmesi ve ihraç imkânlarımızın arttırılması bakımından, Bakanlar Kurulu önemli kararlar arifesindedir.

KIBRIS KONUSU

SORU — Kıbrıs konusunda yeni gelişmeler var mı?

CEVAP — Şu anda yok.

SORU — Rumların gerilla harbine hazırlandıkları yolunda, dış basında haberler var.

CEVAP — Ben de duyuyorum, o haberleri...

SORU — Yurt gezilerine, ne zaman başlayacaksınız?

CEVAP — 12 Temmuz günü, Allah kısmet ederse, Sakarya'ya gideceğim.

11.7.1975

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk tarafından saat 10.00'da kabul edilen Başbakan Süleyman Demirel, birbuçuk saat süren görüşmeden sonra Çankaya Köşkünden ayrılırken, basın mensuplarına görüşme konusunda şu bilgiyi vermiştir :

«Sayın Cumhurbaşkanımızı ziyaret ettim. Haftalık mutad ziyaretimdir. Kendileriyle memleketimizin iç ve dış konuları üzerinde fikir teatisinde bulunduk.»

Bu arada bir gazetecinin «Valiler Kararnamesi» ile ilgili bir sorusunu da Başbakan Süleyman Demirel şöyle cevaplandırmıştır :

«Ben kararname takip etmem. Hükümet, kararlarını kararname haline getirirse, merciine sunar. Kanun tasarısı haline getirirse, onu da merciine sunar. Bunlar Devletin normal işleri içerisinde görülür.»

YURDU GEZECEĞİM

Başbakan Demirel, yurt içi gezileri konusunda da şu bilgiyi vermiştir:

«Biliyorsunuz, yarın Allah kısmet ederse Sakarya'ya gideceğim ve yarından sonra da Karabük'e gideceğim. Ondan sonra geleceğiz; Ankara'da, biliyorsunuz evvelâ Meclis toplantısı, sonra Millî Güvenlik Kurulu

toplantısı ve Kabine toplantısı var. O toplantıları yaptıktan sonra, sanıyorum bir Trakya gezim olacak. Daha sonra başka yerlere de gideceğim.

Temmuz içerisinde epeyce yere gideceğim.»

21.7.1975

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk tarafından Floraya Deniz Köşkünde kabul edilen Başbakan Demirel, Cumhurbaşkanı Korutürk'e, Trakya gezisi ve Bulgaristan Devlet Konseyi Başkanı Jivkof'la yaptığı görüşme hakkında bilgi verdi .

Görüşmeden sonra gazetecilere, Bulgaristan'daki parçalanmış Türk aileleri konusunda meydana gelen uygulama güçlüklerinin giderileceğini belirten Demirel, İstanbul Valiliğinde sanayiciler ve iş adamlarıyla görüştü. Başbakan Süleyman Demirel, yetkililerden İstanbul'un sorunları hakkında da bilgi aldı, bu konudaki izlenimlerini ilgili bakanlara iletceğini söyledi.

Başbakan Demirel, yapacağı geziler hakkında da açıklamalarda bulundu. 24 Temmuz'da Gölcük'te bir törende bulunacağını, 26 Temmuz'da güney illerindeki bazı tesis ve barajların temellerini atmak üzere Adana'ya gideceğini bildiren Demirel, 30 Temmuz'da da Finlandiya'nın başkenti Helsinki'de yapılacak Avrupa

Güvenliği ve İşbirliği Konferansına katılacağını açıkladı.

13.8.1975

Başbakan Süleyman Demirel, Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'le haftalık görüşmesini yaptıktan sonra, Köşk'ten ayrılırken şu açıklamayı yapmıştır:

«Devlet yatırımlarının yürütülebilmesi için yüksek dereceli kadrolara ihtiyaç vardır. Bugünkü kadrolar kifayetsizdir. Bu konu bugünkü çalışmalarda ele alınmıştır. Hükümet, memleketin her meselesine sahiptir. Ülkenin her yöresinde vatandaşın neye ihtiyacı olduğunu biliyor ve bunların giderilmesine çalışıyor. Hükümet memleketi ekonomik çıkmaza girmekten kurtarmıştır. Bugün Merkez Bankasında para da vardır ve borçlar ödenmektedir. Ekim ayı içerisinde 30 milyar liralık dev tesislerin temelini atacak olan Hükümet, 1982 yılına kadar 291 milyar liralık bir yatırımı öngörmektedir. Bunları söylemekle herşeyin de toz pembe olduğunu belirtmek istemem. Birçok sorunlar vardır. Fakat bu sorunları hükümet halletmeye çalışmaktadır.»

19 Eylül 1975

Başbakan Demirel, Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'le haftalık olağan görüşmesini yapmıştır. Daha sonra Demirel, gazetecilerin sorularını cevaplandırmıştır:

SORU — Piyasada buzdolabı bulunmuyor?

CEVAP — Buzdolabı bulunur. Buzdolabı, eğer arar bir meta haline gelmişse, bu sevinilecek bir şeydir.

SORU — Amerikan Temsilciler Meclisinin son kararı üzerine, ne düşünüyorsunuz?

CEVAP — ABD Temsilciler Meclisinin ne yapacağını tahmin etmek, benim işim değil. Bir yorum yapmak istemem, yapamam da.

SORU — Dün Denктаş, bağımsızlık için yetki almak üzere Kıbrıs'a gittiğini söyledi. Bu konuda ne dersiniz?

CEVAP — Denктаş'ın söylediği şeyleri yanlış anlıyorsunuz. Denктаş'ın söylediği şeyler içinde bir çok şartlar var.

SORU — Sizin hükümet programında yer almayan bazı hususlar, şu anda ortaya çıkmış durumda.

CEVAP — Denктаş, T.C. Hükümetinin bir parçası

değil. Denktaş, Türk Federe Devleti Başkanlığına gelmiştir. Kıbrıs Türk Federe Devleti Başkanıdır.

SORU — Gezi tarihiniz belli mi?

CEVAP — Önümüzdeki hafta başında sanıyorum, ya da ortasında.

SORU — Siyasi parti liderlerinin yaptığı seçim gezilerinde bazı olaylar çıkıyor.

CEVAP — Bilmiyorum. Bunların hiç birisini tasvip etmiyorum. Türkiye’de 30 yıldır meydanlar açıktır. İşte meydan, herkes gelir fikrini söyler gider. Başka birisi gelir fikrini söyler, böyle çalışılır. Meydanların rahat olması lâzımdır. O çıkan hadiseleri arizi sayıyorum ve herkesi göreve davet ediyorum; siyasetçileri de, vatandaşı da. Demokrasiyi sükûnetle yürütmeliyiz. Sükûnetten kastımız, tüm sessizlik değildir. Adabına uygun bir şekilde yürütmeliyiz. Kuvvetle hiç bir şey hallolmaz. Demokrasi serbest fikir alışverişidir ve aslında, herkes gelip fikrini söyleyecektir. Vatandaş onları ölçüp biçecektir. Türk vatandaşının vicdanına, idrakine ve izanına, şuuruna, sağduyusuna herkes güvenmelidir. Türk vatandaşının önüne, o hakem olduğu için çıkıyor. Ülkeyi kimin idare edeceğini, o seçsin diye çıkıyoruz. Türk vatandaşının rahatça düşünebilmesini, rahatça karar vermesini siyasetçiler kendileri-

ni rahatça Türk vatandaşına anlatabilmelidirler. Vatandaşa da düşen görevler vardır. Siyasetçiler tahrikten sakınmalıdırlar. Vatandaş bu olayları çıkaranların yardımcısı olmamalıdır.

SORU — Bu olaylarda güvenlik kuvvetlerinin olaylara seyirci kaldığı söyleniyor?

CEVAP — Kalmazlar. Bu olaylar zor olaylardır. Büyük kalabalıkların içinde güvenlik kuvvetlerinin yapacağı şeyler mahduttur. Herkesin cebinde bir polis yok ki, güvenlik kuvvetleri, kanunları hakim kılmak için canla başla çalışmaktadırlar. Sonra bu büyük kalabalıklar içinde de güvenlik kuvvetleri başka zamanlarda başvuracakları vasıtalara da başvuramazlar. Onun için görevleri zordur. Ama güvenlik kuvvetlerinin olaylara seyirci kaldıkları iddiasını tümüyle reddediyorum, hadisenin tabiatında zorluklar var.

SORU — Amerikan Temsilciler Meclisinin kararlarından sonra, iyimser olduğunuzu söyleyebilir misiniz?

CEVAP — İyimserlik ya da kötümserlik hiç bir mana taşımaz. Her hadise kendi şartları içinde mütalâa edilir. Orta yerde müşahhas bir durum yok ki, her derde deva bir reçete benden istiyorsunuz. Yok böyle bir reçete.

16.10.1975

Saat 11.00 de Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk tarafından kabul edilen Başbakan Süleyman Demirel 2 saat süren görüşmeden sonra Çankaya Köşkünden ayrılırken basın mensuplarına, «Cumhurbaşkanı Korutürk'le çeşitli memleket meseleleri üzerinde görüşmelerini» söylemiştir.

Başbakan Demirel daha sonra basın mensuplarının sorularını cevaplandırmıştır.

Başbakan Demirel'e yöneltilen sorularla cevapları şöyledir :

SORU — Başbakan Yardımcısı Erbakan, (Koalisyon Protokolünün yeniden gözden geçirileceğini) söyledi. Bu konuda ne dersiniz?

CEVAP — Bunlar koalisyonun içindeki sorunlardır. Onu sizinle gözden geçirecek değil herhalde... Bakan, ben size birşey söyleyeyim : Bugün Türkiyenin idaresi, tek parti hükümeti dahi olsa kolay değil. Koalisyonun büyük zorlukları yoktur, esasen, koalisyon hükümetinin var oluş sebebi de bütün unsurları ile değerini muhafaza ediyor. Bu koalisyon, komünizmle, mücadele, solla mücadele ve milliyetçi düşüncüyü hakim kılma, memleketin yarım kalmış yatırımlarını

yürütme, yoklukla, pahalılıkla mücadele, işsizlikle mücadele için kurulmuştur. Ve nihayet Türkiyeyi hükümete mensizlikten kurtarmak için kurulmuştur. Ana sebep orta yerde duruyor. Tafsilâta farklılıklar varsa, biz onları gideririz... Onları tabii ki basın yoluyla görüşerek değil, kendi aramızda görüşür, gideriz...

Yapılamayan şeyler varsa yapılır. Daha iyi yapılması istenilen şeyler varsa, bundan herkes memnun olur...

Hükümet devam edecektir. Yeni bir hızla, yeni bir şevkle, yeni bir azimle hizmete devam edecektir. Bugünkü Cumhuriyet Hükümeti... esasen, başka bir hükümet bugünkü meclislerin bünyesinden de çıkmaz. Onun için herkesin güven içinde olması lâzım. Türkiye'de hükümete mensizlik acısını Türkiye tatmıştır. Memleketin her meşalesi sahipsiz kalmış, her meselesi askıda kalmıştır. Biz, dişimizi tırnağımıza taktık, canla başla çalıştık. Memleketi yokluk afetinden kurtardık. Nihayet ekonomiye bir istikrar getirdik. Yatırımlara hız verdik. Başladığımız işler yarım kalmayacak.. Bunları devam ettireceğiz...

Koalisyonu teşkil eden partiler koalisyon protokolünü hazırlarken, aralarındaki fikir beraberliği ne ise, bugün de odur...

ERKEN SEÇİM

SORU — AP Genel Başkan Yardımcısı Cevheri «kendisine güvenen varsa seçim önergesi verir ve arkasından destekler» dedi. Bu konuda Adalet Partisinince alınan bir karar mı var?

CEVAP — Hayır. Bir karar yok. Sayın Cevheri'nin söylediği gayet açık. Sayın Cevheri'nin söylediğinin arkasında başka bir cümle daha var.

CHP gibi 'seçim önergesi getirip de, önerge görüşülürken 26 tane milletvekilini Meclise getirmek gibi bir oyuna sokulması şartıyla' diyor. O zaman cümle tamamlanıyor...

SORU — MSP arzu ederse erken seçime gidilir mi?

CEVAP — Erken seçim Millet Meclisi'nin bileceği iştir. Hiçbir Parti'nin arzusuna tabi değildir. Hükümetin arzusuna da tabi değildir.

KIBRIS KONUSU

SORU — Pazartesi günü yapılacak Millî Güvenlik Kurulu toplantısından sonra Kıbrıs konusunda olumlu bir adım atılabilir mi?»

CEVAP — Olumlu demek ne demek?

SORU — «Kesin bir çözüm demek istiyorum.»

CEVAP — Kıbrıs meselesinin siyasi çözümü aranıyor. Bir de FACTO durumu var. Siyasi çözüm ne kadar erken bulunabilirse, o kadar iyi. Ama mesele gayet muğlak bir meseledir. Öyle beş-altı saat konuşmakla halledilecek konu değildir. Zaten bizimle başlayan, bizimle biten bir mesele de değildir. Biz kendi aramızda konuşarak Kıbrıs meselesinin çözümünü bulamayız. Başkaları ile konuşarak bulacağız. Siyasi meseleleri çözüm yolu bulmak böyle saat meselesi, gün meslesi değildir. Gönül ister ki öyle olsun ama öyle değildir...

SORU — ABD'nin 'baskı' niteliğinde sayılan bazı arzuları büyükelçiliğimiz kanalıyla Türkiye'ye ilettiliyormuş.»

CEVAP — Hayalet taşıyor, kim bu haberleri çıkarıyorsa.. Türkiye'ye baskı yapmak mümkün mü? Türkiye'ye baskı yapılabileceğini kabul etmeyi dahi üzüntülü sayarım. Hepimiz bu memleketin evladıyız. Kabul etmeyin böyle şeyleri.

FİYAT İSTİKRARI DEVAM EDECEKTİR

SORU — Seçimlerden sonra bazı maddelerin fiyatlarına zam yapıldığı şeklinde muhalefet iddiaları var, ne dersiniz?

CEVAP — Bugünkü gazetelerde de var. Bunlar mevzi şeylerdir. Fiyat istikrarı Türkiyede devam ediyor, edecektir de...

Türk vatandaşlarının günlük ve hayati ihtiyacı bulunan her madde ile baştan sona alâkadarım. Bu istikrarı devam ettireceğiz. Pahahlık, enflasyon fakir fukarayı ezmiştir. Geçen sene % 35 fiyat artışı oldu. Büyük şehirlerde yiyecek maddelerinde % 50 fiyat artışı oldu. Ve bu köylüyü, işçiyi, memuru, esnafı çok perişan duruma düşürmüştür. Bu durum bu sene olmadı, olmayacaktır.

SORU — Fiyat artış talepleri var mı?

CEVAP — Size birşey söyleyeyim: Türkiye'de endüstri dış ülkelerle rekabet gücüne haiz olacak. Türk tüketicisine dayanmayan endüstri ve dış piyasalarla rekabet edemeyen bir endüstri ekonomik değildir. Herkes kendisini gümrük duvarlarının arkasına sığınarak korumayacak, Türkiye'de. Herkes kendisini

rasyonel, işletme ve ekonomik kaidelere riayet suretiyle, ekonomik sağlamlık esasına göre koruyacaktır.

SORU — Cumhurbaşkanımız seçim sonuçlarından, daha doğrusu seçimlerin olaysız cereyan etmesinden memnun mu?

CEVAP — Benim böyle bir suale muhatap olmam doğru değil ama, Türkiye’de bir olay cereyan etse sadece Sayın Cumhurbaşkanı değil herkes üzülür.

Sayın Cumhurbaşkanı adına cevap vermiyorum ama memleketin iyiliğine olan bir şeyden herkesin memnun olması tabiidir.

BALKAN İŞBİRLİĞİ

SORU — Yunan Başbakanı Karamanlis’in bir ‘Balkan Pakti’ önerisi olmuştur. Bu konuda ne diyorsunuz.

CEVAP — Balkan Pakti önerisi değil o, Balkanlarda daimi işbirliği yapılması için, Müsteşarlar seviyesinde bir toplantı yapılması şeklinde bir öneri. Biz mesleyi tetkik ettik. Yalnız araya seçimler girdiği için neticeye bağlamadık. Bir iki gün içinde bağlanacaktır.

BAKANLAR KURULU ÇALIŞMALARI

SORU — Bakanlar Kurulu ne zaman toplanacak?

«CEVAP — 20 Ekim günü Güvenlik Kurulu toplanacak. Bakanlar Kurulu toplantısı daha sonra. Biliyorsunuz. Bakanlar Kurulundaki arkadaşlarımızın bazıları yeni seçildi. Henüz mazbatalarını almadılar. Bugün Sayın Çağlayangil Bursaya mazbatasını almaya gitti. Diğer arkadaşlarımızın bir kısmı da henüz mazbatalarını alıp gelmediler. Bu hafta seçimlerin nihai neticeleri çıksın, herkes mazbatasını alsın, daha doğrusu, Millî irade ile takviye olduktan sonra Bakanlar Kurulu hızla çalışmalarını yürütecektir. Esasen arkadaşlarımızın hepsi hazırlıklarını yapıyor. Başladığımız şeyleri daha hızla, yepyeni bir şevk ve azimle, bir yeni hamle ile tamamlayacağız. Türkiye kalkınmasına güç vereceğiz.

ÇAĞLAYANGİL DEĞİŞECEK Mİ?

Başbakan Demirel, bir gazetecinin «Dışişleri Bakanı Çağlayangil'in görevini değiştirmesi söz konusu mu?» yolundaki sorusuna «Böyle arzular mı var?» suali ile mukabele etmiş, gazeteci «Hayır haberler var» deyince de «geç o haberleri...» cevabını vermiştir.

7.11.1975

Saat 10.00 da Cumhurbaşkanı Fahri S. Korutürk ile haftalık olağan görüşmesini yapan Başbakan Sü-

leyman Demirel, bir buçuk saat sonra Çankaya Köş-
künden ayrılırken basın mensuplarına «Sayın Cum-
hurbaşkanıyla çeşitli yurt sorunları üzerinde görüş-
tük» demiştir.

Başbakan Demirel daha sonra basın mensupları-
nın sorularını cevaplandırmıştır. Başbakan Demirel'e
yöneltilen sorularla cevapları şöyledir :

M.M. ve C.S. BAŞKAN SEÇİMİ

**SORU — Meclis Başkanı halâ seçilemedi. Koalis-
yon ortağı Partiler Başkan adayı gösterecekler mi?»**

CEVAP — Meclisler ayın birinde toplandı. Bu-
gün ayın yedisi, dört celse yaptılar tabii gönül ister
ki Millet Meclisi'nin ve Cumhuriyet Senatosunun
Başkanları bu dört celsede seçilsin, ama, Türkiyede
Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu Başkanları ilk
defa seçiliyor değil. Bundan önce de bazan zorluklar
oldu, bazen olmadı. Zorlukların olmadığı dönemlere
bakarsanız, orada hep AP'nin kesin hakimiyeti vardır.
Ama, oy dağılımının meydana getirdiği Meclis Kuv-
vetleri dağılımı, örneğin 1961 senesinde büyük zor-
luklar olmuştur. Daha sonra 1970'te biliyorsunuz bir
ay aşan bir süre zorluk olmuştur.

Meclisler kendi iradeleriyle başkanlarını seçerler. Endişeye mahal yoktur. Dört celsede seçseler iyi olmaz mıydı? Tabii iyi olurdu. Ama daha evvel de, meclislerin dört celsede başkan seçmedikleri birçok ahval vardır. Meclislerin en kısa zamanda çalışmaya başlaması ve önlerinde duran çeşitli yasaları çıkarmasını ve denetlemesi görevini yerine getirmesini hep istiyoruz. Ama Meclis Reisi ve Cumhuriyet Senatosu Başkanı seçilmesi, grup kararına bağlı değildir. Yani Partiler birer namzet gösterse, grup kararı alamazlar. Önümüzdeki hafta içinde bunların hepsi şekillenir.

KOALİSYONLA İLGİLİ GÖRÜŞMELER

SORU — MSP'nin koalisyon için ileri sürdüğü 12 şart üzerinde anlaşma oldu mu?

CEVAP — Onlar (Şart) değil. MSP'nin (şunlar yerine gelirse biz koalisyona devam ederiz, gelmezse etmeyiz) gibi bir şartı yoktur. Sadece (koalisyonun daha iyi işlenmesi) için bazı talepleri vardır. Esasen bu taleplerin büyük bir kısmı Koalisyon Protokolünün içinde mevcuttur. Koalisyon Protokolünün ve Hükümet Programının içinde yapılması gerekli pek çok şey vardır. Taleplerin bir kısmı yapılması gerekli olan hususlardan bazılarıdır. Ve Koalisyon Protokolünde ve

Hükümet Programında yer almış hususların yapılmasını talep etmekte herhangi bir sakınca yoktur. Bu itibarla, meselenin büyütülecek bir tarafı olduğuna kani değilim. Esasen Hükümetin hangi işlere öncelik vermesi gerektiği' her zaman koalisyon partileri arasında görüşülerek yürütülmektedir. Yasamada hangi işlere, icrada hangi işlere, öncelik verileceği karşılıklı konuşmalarla bir ihtilâf konusu olmaktan çıkarılabilecek hususlardır. Karşılıklı olarak meseleler görüşülür. Hükümet görevinin başındadır. Hükümeti sanki 'sallanıyormuş' gibi göstererek yeniden bir takım bunalım arayışları içinde olmayı yanlış sayarım.

Memleket, Hükümet bunalımından çok zarar görmüştür. Hükümet bunalımı memlekette olmaz mı? Olur. Ama şu anda böyle bir durum görmüyorum. Millet Meclisinin güveni devam ettiği müddetçe Hükümet işbaşında kalacaktır.

HALLEDİLMEYECEK BİR ŞEY YOK

SORU — Erbakan'la görüşmenizde bu hususlar halledildi mi?

CEVAP — Halledilmeyecek bir şey yok. Açıklıkla söyleyeyim. Halledilmeyecek bir şey yok. Aslında bir çok meseleler, prensip itibarıyla esasen koalisyon kurulurken halledilmiştir. Koalisyon Protokolünde yer

almıştır ve müşterek anlayış içerisinde hareket edilmiştir. Halledilmeyecek bir şey olduğunu sanmıyorum.

ÖĞRENCİ OLAYLARI

SORU — Son günlerde öğrenci olaylarında artış var. Bu konuda ne dersiniz?

CEVAP — Maalesef üniversitelerimizin, yüksek okullarımızın açılması hadiselî başladı. Üzüntüyle karşılıyorum. Bizim istediğimiz şey her yerde barıştır. Bunu biliyorsunuz. Okullar açılmadan da söyledim. Sivas'ta da söyledim. Üniversitelerimizde ve Yüksek Okullarımızda barış istiyoruz. Fabrikalarda barış istiyoruz. Sükûnet istiyoruz. Türkiyenin huzur ve sükûne ihtiyacı vardır. Birbirimizi inciterek, birbirimizin hayatına kıyarak nereye varırız? Bunları üzüntüyle karşılıyorum.

Ve herkesten, rica ediyorum. Barışa, sükûna, iç barışa ve iç sükûna mutlak ihtiyacımız karşısında herkes bize yardımcı olsun. Memleketin iyiliği için bize yardımcı olsun. Memleketin ilerisi için bize yardımcı olsun. Biz, her yerde barış istiyoruz. Okulda, fabrikada, sokakta, köyde, kasabada, şehirde.

Gayet tabii ki, devletin tesis etmesi gereken barışçı Devlet bütün gücü ile tesis etme gayreti içindedir. Yalnız Devletle biten iş değil bu. Her vatandaşı alâkadar eden bir konu ile karşı karşıyayız. Gençlerimizin birbirlerini kırıp geçirmeleri fevkalâde hazin ve acıdır. Üzüntü ile ifade edeyim bunlar bizi yaramaktadır. Bunların ortadan kalkması için herkesten rica ediyorum ve herkesin birbirini anlayışla, sevgiyle karşılaşmasını istiyorum.

Gayet tabii ki, bu mücadelelerin arkasında kimler var, onları da biliriz. Esasen benim ricalarıma riayet etmeyecek olanları da biliriz. Ben sadece, zihinleri bu memleket için çalışan, kalbi bu memleket için çarpan ve gerçekten Cumhuriyete, Türkiyenin beraberliğine, birliğine, Türkiyenin ilerisine inanan insanlara hitabediyorum.

CENTİLMEN ANLAŞMASI

SORU — Millet Meclisi Başkanlığı seçimi konusunda bir 'centilmen anlaşması' vardı? Acaba koalisyon Partileri, Meclis Başkanlığı seçiminde birlikte hareket edecekler mi?

CEVAP — Kim kiminle, ne zaman, ne üzerinde an-

laşmış? Centilmen anlaşması dediğimiz şey, 1961'de, uzunca bir süre Meclis ve Senato Başkanlıkları seçiminin yapılamaması sonunda, o günkü tarafların bir araya gelip 'şöyle yapalım' demesinden ibarettir. Bu, o hal için caridir. O hal için cari olduğu o kadar ortadadır ki, ondan sonraki dönemlerde de Meclis Reisi seçildiğinde, hiç kimse '1961 de centilmen anlaşması vardı. Seçimde buna uyalım' demedi.

Meclis ve Senato Reisinin biran evvel seçilmesi şarttır. Ve lâzımdır. Ama, bunun şart oluşu, lâzım oluşu 1961'de, o günün taraflarının bir araya gelip o hale münhasır olarak "şöyle yapalım" demesinden doğmuyor, bizatihi, Meclislerin biran evvel çalışmaya başlayabilmesi zaruretinden doğuyor.

Çareler bulunacaktır. Meşru zemin üzerinde çare tükenmez. Çareler vardır.

SORU — Bir aday tespit edilecek mi?

CEVAP — Ben daha evvel bir şey söyledim. Biliyorsunuz. Mecliste Başkan seçilmesi parti kararlarına bağlı değildir. Gayet tabii ki, koalisyonu teşkil eden partiler, «ortak hareket edebilecekleri» her meselede ortak hareket etmeyi uygun bulurlar. Ama, "ortak hareket edebilecekleri" her meselede "edilmesi mümkün

olan" her meeslede «edilmesi zaruri olan» her meselede beraber hareket etmeyi düşünürler.

SORU — Hükümette bazı Bakanların değiştirileceği yolunda haberler var...

CEVAP — Bugün gazetelerde gördüm. Bakanları biz değil, siz tayin ediyorsunuz.

14.11.1975

Başbakan Süleyman Demirel, saat 18'den, 20'ye kadar, Çankaya Köşkünde Cumhurbaşkanı Fahri S. Korutürk ile haftalık olağan görüşmesini yapmış, ayrılışında, kendisini bekleyen gazetecilere, «ziyaretim haftalık mutad ziyarettir. Dolayısıyla, ülkemizin çeşitli meseleleri üzerinde görüştür. Bir sualiniz varsa cevaplandırırım» demiştir. Daha sonra, Başbakan Süleyman Demirel ile gazeteciler arasında şu konuşma geçmiştir:

SORU — Bakanlar Kurulunda, Hükümetin bazı kanun tasarılarını TBMM'ye sevketmesinin kararlaştırıldığı açıklandı. Bu kanun tasarıları acaba hangileridir?

CEVAP — Bakanlar Kurulu, biliyorsunuz bir prog-

ram üzerinde çalışır. Hükümet Programında, Meclislerden istediğimiz bir takım yasalar yer almıştır. Bu yasaların önemli bir kısmını, geçen dönem Meclis'e sevkettik. Yani, Hükümet, geçen 7 aylık icraatı sırasında yasaların bir kısmını Meclis'lere intikal ettirdi. Yeneden Meclislere sevk edilmesi gereken yasalar var. Bu yasalar içerisinde bilhassa tarım sigortası ile ihtiyarlık sigortası ve köylü, işçi ve esnafı yakından alakadar eden önemli yasalar var. Bunların hepsi programda yer almıştır. Sanıyorum ki önümüzdeki günlerde Meclislere sevk ettiklerimizi takip etmek ve biran evvel çıkartmak imkânını bulacağız. Biliyorsunuz. Meclislerde esnafın defterden kurtarılmasıyla ilgili bir yasa var. Bu Millet Meclisi'nin gündemindedir. Köye giden hizmetlerden köylünün katılım paylarının kaldırılmasıyla ilgili bir yasa var. Afetler karşısında tarım sigortası çıkıncaya kadar afetlere karşı köylüyü kollayacak bir yasa var. Ve bunlara ilâveten de 171 sayılı gösteri yürüyüşleri yasası var. Tasarı olarak bu Meclisten geçmiştir. Cumhuriyet Senatosundadır. Bunlar takip edilecektir. Dış ülkelerdeki işçilerimizin meselelerini çözen 6 tane tasarı var. Bu tasarılarından bir kısmı komisyonlardan geçmiş Millet Meclisinin gündemine gelmiştir. Bunlar çıkarılacaktır. Tarım ve orman işçisi ile ilgili bir takım yasalar var. Bunlar yü-

rütülecektir ve yeniden sevkedilecek yasalar içerisinde ekonomik karakteri olanlar var, sosyal karakteri olanlar var. Devlet güvenliği ile ilgili olanlar var. Bunların tümünü önümüzdeki günlerde bir liste halinde açıklayacağız. Bunların hemen hemen hepsi, bizim Hükümet Programımızda yer almış hususlardır.

SORU — Bu arada Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği Devlet Güvenlik Mahkemeleri yasası ile ilgili bir çalışma var mı?

CEVAP — Devlet Güvenlik Mahkemesinin yeniden teşkiliyle ilgili yasa da yeniden ele alınacaktır. O da, devlet güvenliği ile ilgili yasalar arasındadır.

SORU — Bu yasa, usul yönünden iptal olunmuştu. Acaba yeniden ilâveler olacak mı? Yani genişletilecek mi, yoksa aynen mi sevkedilecek?

CEVAP — Şu anda, o hususta fazla birşey söyleyemem. Prensip itibariyle biz, Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kurulmasına daha evvel destek olduk. Sanıyorum, Devlet Güvenlik Mahkemelerinin faydası üzerinde bir tereddüt bugün mevcut değildir. Bu yasa için bir sene müddet mevcuttur. Bu bir sene için de, bu yasanın yeniden çıkabileceğini umuyorum.

SORU — Bazı kararnameleler vardı bekletilen, bu kararnamelelerin imzalandığı yolunda haberleler aldık. Bu konuda biraz açıklama yapabilir misiniz?

CEVAP — Söyleyeyim şimdi ben size. Üç çeşit kararname genellikle söz konusudur. Bunlardan bir kısmı Devletin normal yürüyen işleleriyle ilgili kararnamelerdir. Siyasi karakteri genellikle yoktur. Bu kısmı atamalarla ilgili bazı kararnamelerdir. Bir kısmı da iktisadi karakterli kararnamelerdir. Dün ve bugün yapılan çalışmalar sonunda, Hükümet 270 kararnameyi kesinleştirmiş, Cumhurbaşkanına sunmuştur. Bu 270 kararname içerisinde her üç karakterde olanı da vardır. Binaenaleyh, halen Hükümetin sümeninde, masasında bekleyen hiç bir kararname kalmamıştır. Hepsini alınmıştır.

SORU — Büyükelçiler Kararnamesi vardı. Bu sonuca bağlandı mı?

CEVAP — Önümüzdeki günlerde onun da bir neticeye ulaşacağını sanıyorum. Bir defa Hükümet, boş olan Elçiliklerin derhal doldurulmasına kararlıdır. Önümüzdeki birkaç gün içerisinde biliyorsunuz iki elçimizi şehit ettiler. Viyana ve Paris Büyükelçilerini şehit ettiler. Moskova Elçimiz Birleşmiş Milletlere tayin oldu. Ondan sonra Tunus'ta Elçimiz yok-

tur. Helsinki'de yoktur. Bu boş olan Elçiliklerimizin en kısa zamanda doldurulacağını, diğer elçilerle ilgili kararnamenin de uzun süre geçmeden hükümet tarafından meydana getirileceğini, tabii bu nazik bir konudur. AGREMAN alınmadan kararname çıkmaz. Bunun üzerinde mutabakata kısa zamanda varılacağını umuyorum.

SORU — Valiler, kaymakamlar, emniyet müdürleri kararnamesi ne safhadadır?

CEVAP — Valiler konusunda, iki valiliğimiz boşalmıştır. Bir tanesi Ankara, bir tanesi de Ordu'dur. Kısa zamanda tayin yapılacaktır, oralara. Kaymakamlar üçlü kararnamedir. Başbakanlığa sevk edilmiştir. Bir-iki gün içerisinde Cumhurbaşkanlığına takdim edilecektir. Onun dışında, Hükümetin hizmetleri normal bir şekilde yürüyor. Hükümet bir engelle karşı karşıya değildir. Normal çalışma düzeni içerisinde dir. Yarın Yüksek Planlama Kurulu toplanacak, 1976 programlarının boyutlarını, makro dengesini evvelâ münakaşa edecek, boyutlarını çıkaracaktır. Hükümet önümüzdeki hafta içerisinde daha iki-üç toplantı yapacaktır. Bunların günlerini hafta başına açıklayacağım. Gündemindeki konuları konuşacak. Hükümet ekonomik konuları da bu son iki gün içerisinde konuşmuştur. Biliyorsunuz, biz hükümet olurken, bu

odada size söyledim. En önemli konulardan birisi enflasyon mücadelesiydi. Enflasyon mücadelesinde başarılıdır Hükümet. Yokluk mücadelesiydi. Yokluk mücadelesinde de başarılıdır. Türkiyede hiçbir malın yokluğu olmayacaktır. Bu hususlar bugün konuşulmuştur. Her türlü takdir yeni baştan gözden geçirilmiştir. Esasen Türkiyede yokluk için bir sebep de yoktur. Ama, ülke büyüktür. İhtiyaçlar çok çabuk artıyor. Bu ihtiyaçları kendi üretimimizle karşılayamadığımız ahvalde, dışardan getirmeğe mecburuz. Bugün için, önümüzdeki günleri aydınlık görüyorum.

dır?

SORU — Meclis Başkanları konusu ne durumdadır?

CEVAP — Meclisler Başkanlarını hep seçegeldiler biliyorsunuz. İlk defa seçiliyor değil. Bu defa da seçecekler. Cumhuriyet Senatosu henüz seçime geçmedi. Çünkü, Cumhuriyet Senatosunda henüz Başkanlık Divanında oranlar meselesi halledilemedi. Seçime geçsek, kısa zamanda seçimi gerçekleştirecektir. Umarım, önümüzdeki günlerde bu meseleler de hallolacak. Meclislerimiz, normal çalışma düzenine girecektir. kaygılı değilim. Kaygı içerisinde değilim.

SORU — Sizin AP olarak bir adayınız olacak mı, Meclis Başkanlığı için?

CEVAP — Meclis Başkanlığına partiler aday göstermez biliyorsunuz. Meclis Başkanlığı tarafsız bir yerdir. Ama üyesi partili olabilir. Ama, tarafsız bir faaliyet gösterir. Esasen reylerimiz Meclis Başkanı seçmeğe yeter de değildir. Yeterli bile olsa, grup kararı alınmadığı için, her zaman başarılı olmak da mümkün değildir. 1961 Anayasası, Meclis Başkanlarının seçiminde grup adayı gösterilmesini ve grup kararı alınmasını önlemiştir. O itibarla 226 rakamını çıkartmak kolay olmuyor. Mazide de bu oldu. Ama Türkiye Büyük Millet Meclisi bir büyük müessesedir. Her meseleyi hallederek gelmiştir. Kendi yönetimine ait olan bu meseleyi de kısa zamanda halledecektir.

SORU — Cumhurbaşkanımız ayın 18 inde Pakistan'a gidiyorlar. Cumhuriyet Senatosu Başkanı da seçilemedi. Acaba, Sayın Cumhurbaşkanı kim vekâlet edecek? Bu konu, bir açıklığa kavuşturuldu mu?

CEVAP — Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı boş değil. Celseye kim riyaset ediyorsa, Başkan sayılabildiği için riyaset ediyor. Binaenaleyh, ben şahsen burada bir sıkıntı görmüyorum. Esasen, Cumhurbaşkanı'nın yerini dolduracak değil. Vekâlet edecektir. Cumhuriyet Senatosuna riyaset edebilme hakkı varsa, yetkisi varsa, kim riyaset ediyorsa, Cumhurbaşkanı da

vekâlet edebilir benim kanaatımca. Devlette devamlılık asıldır. Devlette eksiklik yoktur. Bir büyük sorun saymıyorum. Benim düşüncem böyle.

SORU — Sayın Diyanet İşleri Başkanının durumu.. Bu konuda bir hayli haberler yazdık. Kararname sevkedileli de bir hayli zaman oldu. 1,5 ayı geçti galiba. Bu konuda bir gelişme var mı?

CEVAP — Şu anda bir şey söyleyemem.

SORU — Kıbrıs sorunu ile ilgili gelişmeler hakkında bilgi verebilir misiniz?

CEVAP — Kıbrıs sorununun bir siyasî hal şekline bağlanmasını istedik. Siyasi şekline bağlanması sadece bizim elimizde değil. Tarafları var sorunun. Rum tarafı, meesleyi müzakere edip, neticeye balamak istemiyor. Daha çok dünya baskısını Türkiyenin üzerine yöneltmek suretiyle, bize istediğini yaptırmak istiyor. Bu şekilde netice alınması mümkün değildir. Makul olmaları lâzımdır ve Türkiye'ye dünya baskısıyla birşey yaptırmak da mümkün değildir. Ambargo arkasından Lima Konferansı, arkasından Birleşmiş Milletler baskısıyla Kıbrıs sorunu halledilemez. Kıbrısa bir siyasi çözüm bulmayı bizim arzı atmemiz kafi değil. Karşı tarafın da arzı etmesi lâzımdır. Ya

ni Rumların ve Yunanlıların da arzu etmesi lâzımdır. Menfaatlerinedir. Ama onlar daha çok bir hal şekli, siyasi hal şekli bulmaktan ziyade ne koparabiliriz, taz-yik etmek suretiyle ne koparabiliriz gibi bir hevesin içindedirler. Esasen Makarios, bütün bu işlerin mü-sebbidir ve Makarios, bu işin içinde olduğu sürece, Kıbrıs sorununu çözmek kolay değildir, kanatımce.

SORU — Son günlerde Kıbrıs'la ilgili olarak sü-rekli Kissinger planı AET planı gibi planlar öne atılı-yor ve özellikle toprak tavizinden söz ediliyor. Buna da yeni bir ad bulunmuş sınır düzenlenmesi deniliyor. Bu konuda size ulaşan bilgiler ya da bu konuda dü-şüncelerinizi açıklar mısınız?

CEVAP — Biz kimsenin planına sahip değiliz. Kimsenin planını da almış değiliz. Bir fiili durum mevcuttur orta yerde. Gerçekleri görmemezlikten ge-lerek bir yere varmak mümkün değildir. Türkiye çok ızdırap çekmiştir. Kıbrıs meselesinde. Kıbrıs mesele-sinin siyasi çözüme kavuşması demek, Türkiye için bir daha Kıbrıs'taki soydaşlarımızın can ve mal gü-venliğinin tehlikeye düşmemesi, Türkiyenin haklarının tehlikeye düşmemesi demektir. Türkiye bu meseleyi uzunca süre yeniden bir sorun olmaktan kurtarmaya karardır.

28.11.1975

Cumhurbaşkanı Fahri S. Korutürk tarafından saat 10.00 da kabul edilen Başbakan Süleyman Demirel birbuçuk saat süren görüşmeden sonra Çankaya Köşkünden ayrılırken basın mensuplarına, Cumhurbaşkanını Korutürk ile yaptığı olağan görüşmede çeşitli memleket sorunları hakkında bilgi sunduğunu bildirmiştir. Başbakan Demirel daha sonra basın mensuplarının sorularını cevaplandırmıştır.

Başbakan Demirel'e yöneltilen sorularla cevapları şöyledir :

SORU — TRT Genel Müdürlüğü konusu ne oldu?

CEVAP — Bir açıklama yapacak durumda değilim.

SORU — Yüksek Planlama Kurulu toplantıları hakkında bilgi verir misiniz?

CEVAP — Yüksek Planlama Kurulu dün gece saat 01.30'a kadar devam etti. Bu akşam yine devam edecek.

**1976 BÜTÇESİ 150 MİLYAR LİRA
CİVARINDA OLACAK**

SORU — Bütçe miktarı belli oldu mu?

CEVAP — Aşağı yukarı...

SORU — Kaç milyar lira oluyor?

CEVAP — Herhalde 150 milyar lira civarında olacaktır.

SORU — Milli Savunma Bütçesine ne kadar ödenek ayrılıyor?

CEVAP — Henüz bütçeye kesinlik vermedik. Birkaç gün sabrederseniz, o rakkamları kesin olarak veririz. Bakanlar Kurulu yarın Güvenlik Kurulundan sonra toplanacak. Pazar günü de toplanacak. Bütçeye nihai şekli verecek Yüksek Planlama Kurulu çalışmalarını hemen hemen bitirmek üzeredir.

BANKA SOYANLARIN HAKKINDAN GELİRİZ

SORU — Banka soygunları var ,sık sık oluyor...

CEVAP — İki tane banka soygunu var, sık sık dediğiniz gayet tabii sık. Ama soyanların hakkından geliriz. Devlet soyanları bulur, yakasına yapıştır. Banka soygununun cezasını da mahkemelerimiz verir.

ANARŞİYE MAĞLUP OLMUŞ TÜRK DEVLETİ DÜŞÜNÜLEMEZ

SORU — Bakanlar Kurulunun dünkü açıklamasın-anarşik olaylarla ilgili tedbirler alınacağı bildirildi. Ne gibi tedbirler var?

CEVAP — Her halde devlet anarşinin karşısında mağlup olacak değil.. Devletin mağlup olması düşünülemez. Gayet tabii ki, Devlet, Kanunları hakim kılma ve memlekette can ve mal güvenliğini mutlak sağlamada her türlü gayreti gösterecektir. Devletin tabii görevidir bu... Anarşiye mağlup olmuş bir Türk Devleti düşünülebilir mi? Herkes kendi üstüne düşeni yapacak. Hükümet fevkalâde kararlıdır, her türlü tedbiri almaya, her türlü gayretin içinde olmaya. Memleketi sulh ve sükun içerisinde muhafaza etmeye..

Sadece Hükümetin görevi değil bu. Herkese düşen görevler var. Türkiye huzur içinde olursa, demokrasimiz huzur içinde işlemeye devam ederse, bundan memleketimiz büyük faydalar sağlar. Buna herkes yardımcı olmalıdır.

ÜNİVERSİTELER OKUNMAK İÇİN AÇILMIŞTIR

SORU — Üniversiteler de devamlı olaylar var. Yöneticiler devamlı kapatıyorlar üniversiteleri...

CEVAP — Memleket büyük bir sıkıntı ile karşı karşıyadır. Bu sıkıntı yeni de değildir. Umarım aklı selim, sağduyu galip gelecektir, üniversiteler okunmak için açılmıştır. Yüksek Okullar okunmak için açılmıştır. Yüzbinlerce çocuğumuz dışarıda, okumak imkânlarından mahrumdur. Esasen, üniversitelere devam eden çocuklarımızın yekûnu üniversitedeki çocuklarımızın % 6'sıdır. Okunmak için Devletin, Milletin bu kadar büyük fedakârlık yaptığı bu müesseseleri 'okunamaz' hale getirmek, her halde hiç kimsenin hakkı değildir. Öğrenim ve öğretim hürriyeti — öğrenim ve öğretim hakkı mutlak manada masun olacaktır, korunacaktır.»

YENİ VERGİ GETİRİLECEK Mİ?

SORU — 1976 bütçesi ile yeni vergi getirilmesi öngörülmüyor mu?

CEVAP — Bir iki gün sabredin. Bunların hepsini bütçeyi Meclise takdim ettiğimiz gün Maliye Bakanı açıklayacaktır.

KIBRIS KONUSU

SORU — Sayın Denктаş dün 'Mart ayında Kıbrıs'ta Bağımsız Türk Devleti ilân edeceklerini' söyledi...

CEVAP — Hayır öyle demedi... 'düşünebiliriz' de-

di. Bizim Hükümetimizin Kıbrıs politikası gayet rahatle programımızda yer almıştır. Bunlar fevkalâde nazik meselelerdir. Ve başka meselelerle irtibatları olan işlerdir. Onun için ayak üstü tartışılacak bir konu değildir. Ama Türkiye, Kıbrıs meselesinde hem kendi haklarını, hem Kıbrıs'taki Türk toplmunun haklarını korumakta başarılıdır ve bu başarısını da devam ettirecektir.

12 MART ÖNCESİ — SONRASI KIYASLAMASINA LÜZUM YOK

SORU — Toplum olayları nedeniyle memleketi 12 Mart öncesine benzetenler var. Acaba sizce, endişe edilecek bir durum var mı?

CEVAP — Her halde iyi şeyler değil, olup bitenler... 12 Mart öncesi — 12 Mart sonrası kıyaslamaları yapmaya lüzum yok. Önemli olan mesele, bunların olmasını kimsenin tasvip etmediğidir. Kanunları hakim kılmaya Devlet muktedirdir.

OLAYLARIN TAHRİKÇİLERİ

SORU — Yeni Kanunlar getirilecek mi?

CEVAP — Yeni Kanunlar da getirilecek. Mevcut kanunlar da herkes görevini tam yaparak işletilecek.

Bunla da bitmez. Türk Vatandaşı olarak herkese düşen görevler vardır. Müesseselerimize düşen görevler vardır. Üniversitelerimize düşen görevler vardır. Herkes görevini yapacaktır. Bizatihi bu okullarda okuyan çocuklarımıza düşen görevler vardır. Sanıyorum ki, Türkiyeyi karma karışık etmek kimsenin hakkı değildir. Esasen Türkiye'nin karma karışık olmasından kimsenin memnun da olmaması lâzımdır. **Bu memleket hepimizdir.**

Ama, bu olayların arkasında ne olduğu, 12 Mart öncesinde de, sonrasında da görülmüştür. Bunların bir kısmı, beynelmilel komünizmin tahrikleridir. Türkiye'nin dostu olmayanların tahrikleridir. Bunlara alet olmamak lâzım. Kimsenin alet olmaması lâzım. Bunu istemek milletimizin hakkı. Devletimizin de hakkı.

DEVLETE ÇARPANIN KAFASI YARILIR

SORU — Olayların «belirli mihraklardan tahrik edildiği» ifade ediliyordu, daha önceki açıklamalarda, **Bu mihraklar hangileridir?**

CEVAP — 12 Mart öncesinde, 12 Mart sonrasında, bu hadiseleri kim tertiple diyse, kim tertiplettiyse, yine aynı mihraklar faaliyet halindedir. 1974'te çıkarılan af, memleketi idare edilemez hale getirmiştir. Bir

ibret-i müessire olmamıştır. Bu işleri yapanlar daha çok tecrübe ile, Kanun korkusuzluğu içinde, daha çok cesaretle bu işleri yine yapmaya devam ediyorlar. Devlete kafasını çarpanın kafası yararlı.

SORU — Özgürlükler yasası Meclise bugünlerde sevkedilebilir mi?

CEVAP — Henüz Bakanlar Kurulu'na gelmiş bir durum yok.

MECLİS BAŞKANLIĞI

SORU — Meclis Başkanlığı ne oluyor?

CEVAP — Meclis Başkanını Meclis seçecek. Uğraşılıyor. Meclis, seçmeye. Dün 222 ye kadar çıkardı oyu. Adaylardan birisi 222 aldı, öteki 200 kadar oy aldı. İki tane aday var, Meclisin önünde. Birisinden birini seçecektir Meclis. Umarım kısa zamanda neticeye bağlanır..

SORU — Milletvekillerinden çoğunun önümüzdeki günlerde hacca gideceği söyleniyor. Ayın 2 sine kadar Başkan seçimi konusunda ümitli misiniz?

CEVAP — Bilemiyorum, doğrusu...

SORU — Siz de Bulgaristan'a gideceksiniz?

CEVAP — Evet, ayın 1 inde, Allah kısmet ederse. Biran evvel Meclis Başkanının seçilmesini çok arzu ediyoruz. Herkes de arzu ediyor.

SORU — Büyükelçiler Kararnamesi acaba hal yoluna girdi mi, hala komisyonda mı?

CEVAP — Büyükelçiler için evvelâ agreman alınır. Büyükelçi kararnamelerinin çıkmasından evvel agreman alınır. Bir miktar muamelesi vardır.

4.12.1975

Saat 18.30'da Çankaya Köşkünde Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk tarafından kabul edilen Başbakan Demirel iki saat süren görüşmeden sonra gazetecilere, son anarjik olayların beynelmilel komünizmin bir tertibi olduğunu bildirmiş, bu arada, çıkarılan af kanunu ile rejime karşı gelenlerin kanunlardan korkusuz hale getirdiğini ifade etmiştir.

Başbakan Demirel, ile gazeteciler arasında şu konuşma geçmiştir:

«Sayın Cumhurbaşkanımızı ziyaret ettim. Memleketin çeşitli meseleleri üzerinde görüştük.

Biliyorsunuz, Bulgaristan'dan dün döndüm. Kendilerine Bulgaristan seyahatim hakkında bilgi arzet-

tim. Bunun dışında her Cuma sabahı yaptığım görüşmeyi bu gece yaptım.

SORULAR VE CEVAPLARI

SORU — Son olaylarla ilgili olarak bazı tedbirlerin alınacağı söyleniyor, ancak şimdiye kadar bir tedbir ortaya çıkmadığı görülüyor, bu konuda bilgi verirmissiniz?

CEVAP — Hükûmet Kanunları hakim kılmak, anarşiyi önlemek için elinden gelen her gayreti yapıyor. Anarşiyi ne ile önleyecek Hükûmet? Emniyet kuvvetlerini harekete geçirecek ve bu hadiseleri çıkarırları yakalayacaktır. Bunları mahkemelere verecek, suç işleyenleri mahkemeler cezalandıracaktır. Bunun dışında bir önleme yoktur.

Dünyanın hiçbir yerinde yoktur. Hükûmet elinden gelen bütün gücü ile çalışıyor. Her hadisenin üstüne varıyor. Her hadiseyi durdurmaya çalışıyor. Olaylar üzüntü ve esef vericidir. Bilhassa gençliği, gençleri bu çeşit hadiselerle âlet etmek Türkiye için fevkalâde ızdırıp vericidir. Milletimizin gözbebeği olan gençliğimizi bu çeşit hadiselerle âlet ederek eğitim ve öğretimin zedelenmiş olmasından ızdırıp duyuyorum.

Bu olaylar Hükümeti aşan bir meseledir. Devlete yönelik bir takım tertipler söz konusudur. Tahrikler vardır, bu anarşi hareketlerinin arkasında, daha evvelde söylediğim gibi beynelmilel komünizm vardır ve bölücülüğün, yıkıcılığın bir takım izlerini bulmak kolay. İlk defa rastlanmış şeylere değil. Oynanmış bir senaryo tekrar oynanıyor. Ama Devlet bunların hakkından gelmiştir. 1974 senesinde çıkarılan af Türkiye'yi karma karışık etmek, bölmek isteyenlerin adeta kanunlardan korkusuz hale getirmiştir. Yapanın yanına kâr kalmıştır. Şimdi yeniden aynı şeyler yapılmaktadır. Ama Devleti sokağa teslim etmeyiz, etmeyeceğiz de...

SORU — Rejim tehlikeye düşmüş müdür?

CEVAP — Rejim tehlikeye düşsün. Her rejim kendisini savunmak mecburiyetindedir. Devlet kendisini tehlikeye karşı savunmakla mükelleftir. Devlet kendisini her tehlikeye karşı savunur. İç tehlikeye karşı savunur. Dış tehlikeye karşı savunur.

Ne yapmak istiyor. Anarşi çıkarmak isteyenler? Cumhuriyeti yıkmak, memleketi paramparça etmek, bölmek, memleketi huzursuz etmek. Bunun karşısında Devlet ne yapacak? Bunun karşısında Devlet bütün gücü ile bunların karşısına çıkacaktır. Devlet bütün

gücü ile bunlara karşıdır. Bunların hakkından gelir.

SORU — Sıkıyönetim düşünüyor mu?

CEVAP — Sıkıyönetim gerekli hale gelirse gayet tabii ki böyle bir çareye gidilir. Meclislere gidilir. Yani her halükârda memlekette kanun hakimiyetini sağlarız. Ve kanun hakimiyetini yürütürüz. Bu olayların büyük tedirginlikler yarattığını biliyoruz. Devlete karşı daha önce de bu çeşit hareketlere girişenler boylarının ölçüsünü almışlardır.

SORU — Üniversite rektörleri ile toplanmayı düşünüyor musunuz

CEVAP — Evet. Pazartesi günü bir toplantı yapacağım. Mayıs ayında da bir toplantı yapmışım.

SORU — TRT Genel Müdürlüğü sorunu ne olacaktır?

CEVAP — Münasip şekilde halledilir.

SORU — Olayların içinde Hükûmet ortaklarından bir partinin bulunduğu iddiaları var. Ne diyorsunuz?

CEVAP — Böyle iddiaları kabul etmem. Bu iddiaları söyleyenler delillerini ortaya koyarlar.

Hükümet, memlekette fukaralığı ortadan kaldırma ve huzuru sağlamak için canla başla çalışıyor.

SORU — Meclis Başkanlığı seçimi için ne diyor sunuz?

CEVAP — 223 oyla sağlandı. Yani Meclisin çalışmasını isteyen üç kişide daha oy verirse biter. Meclisin beher günü 800 bin lira diyenlerin sesi soluğu ke-sildi. En çok rey alanın etrafında toplanılsın, Meclis Reisi seçilmiş olur. Eğer CHP'nin gayesi Meclis Reisini seçtirmek ise işte fırsat bu. Meclis siyasetini elde etmek ise bu Millet'in menfaatine olan bir şey değil, CHP'nin menfaatine olan bir iştir.

12.12.1975

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk tarafından Çankaya Köşkünde kabul edilen Başbakan Süleyman Demirel, görüşmeden sonra gazetecilerle görüştü. Bir saat 45 dakika süren görüşmeden sonra Başbakan Demirel, Çankaya Köşkünden ayrılırken gazetecilerin sorularını cevaplandırmış, bu arada 1970 öncesi emeklilerin durumunu düzelterek çareler bulacaklarını bildirmişti.

Başbakan Süleyman Demirel'e yöneltilen sorular ve cevapları şöyledir :

Soru — TRT Genel Müdürlüğüne bir atama konusu vardı...?

CEVAP — TRT Genel Müdürlüğü boşalmıştır. Bir atama yapılacaktır.

SORU — İsim var mı?

CEVAP — Hayır.

SORU — Sayın Şaban Karataş'ın getirileceği söyleniyor doğru mu?

CEVAP — Hükümet kararname yazar, Cumhurbaşkanına takdim eder, atanmanın şekli budur. Resmî Gazetede ilân edilir, atanmış olur.

SORU — Kamu personelinin kurduğu bazı dernekler var. Bu dernekler memur maaşları katsayısının arttırılmasını istiyorlar ki, bazı arzuları 17'ye kadar çıkıyor. Bu konuda düşünceleriniz nelerdir?

CEVAP — Katsayının bir artımı 5 milyar liradır. 2 arttırırsanız 10 milyardan fazla olur. Üç arttırırsanız 20 milyar olur. Devlette elinden gelen her türlü imkânları ile devletin hizmetinde bulunan insanları

memleketin şartları içerisinde refah toplumu yapmanın gayreti içerisindeyiz.

SORU — Hizmette bulunmuş, emekliye ayrılmış kamu personeli var, bunların durumu ne olacaktır?

CEVAP — Emekliye ayrılmış personelin dertleri vardır. Hükûmet bunların dertleri ile yakından ilgilenmektedir. Bilhassa 1970 öncesi emekliler meselesini Hükûmet fevkalâde dikkatle ele almıştır. Umuyorum ki, 1970 öncesi emeklilerinin durumunu düzeltecek bazı çareler bulacağız.

SORU — FİJ Örgütü, Cumhurbaşkanına, size bazı Bakanlara yazılar yazarak, Türkiye’de basın özgürlüğünün bir ölçüde tehdit altında bulunduğu ya da kısıtlandığını bildirmiş. Sayın Maliye Bakanının özellikle «Cumhuriyet» gazetesine uyguladığı baskıyı protesto eder bir biçimde yazıydı...?

CEVAP — Türkiye’deki kadar basın özgürlüğü dünyanın pek az ülkesinde mevcuttur. Herhangi bir şikâyetiniz yoktur sanırım. Herşeyi yazıyorsunuz.

ATATÜRK SEVGİSİ

SORU — «Cumhuriyet» in Paris Muhabirine Sayın Maliye Bakanı bir türlü gerekli maaşını çıkartmıyor...?»

CEVAP — Sanmıyorum. Bir istisnai meseledir. Bir gerekçesi vardır. Yoksa, bir husumetin eseri olmaz. Hükümet kimseye hasım olmaz. Bir kere meseleyi bilmiyorum. Sizinle tartışacak durumda değilim. Ama peşinen söyleyeyim ki, prensip itibarıyla alınmış bir hasmane karar olmaz.

SORU — Bazı Bakanlıklardan Atatürk'ün resimlerinin kaldırıldıkları iddiaları var. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

CEVAP — Hiç kimse Atatürk'ün resmini indiremez. Atatürk'ün resmi veya heykeli kaldırılabilir mi?

SORU — Bazı okullarda yapıldığı söyleniyor...

CEVAP — Bunları kim yapıyorsa yakasına yapıştırız. Kimse yapamaz bunları. Atatürk'ün resmini kaldırıp kimin resmini koyacaksınız yerine? Hiç kimse kaldıramaz, Atatürk'ün resmini. Atatürk'ün sevgisini de kaldıramaz. Atatürk'e olan minnetimizi de kaldıramaz, saygımızı da kaldıramaz.

Türk Milletinin bu büyük evladına karşı, bu ülkeyi bu kadar büyük hizmetler vermiş, bu büyük insana karşı herkesin saygı içinde olması lâzımdır ve **Büyük Atatürk Milletimize çoktan malolmuştur.** Büyük Atatürk'e karşı milletimiz hassastır. Ona gösteri-

lecek her türlü saygıyı takdirle karşılız. Saygısızlığa da hiç bir şekilde tahammül edemeyiz.

İŞÇİ MEMUR AYRIMI

SORU — SSK Müdürler Kurulu bünyesindeki 20 bin işçinin memur olması konusunda bir karar vermiştir. Bu sizin yayınladığınız işçi-memur ayırımına ters düşen bir karar.

CEVAP — Yanlış hesap Bağdat'tan döner. İşçi-memur ayırımında yapılmış hâlen bir şey yoktur. Sadece Kanunun gereği olarak hangi devlet dairelerinde çalışanların galip vasfı işçidir. Hangi devlet dairelerinde çalışanların galip vasfı memurdur şeklinde Devlet Daireleri ayrılmıştır.

Ama o Devlet Dairesinde kim işçidir, kim memurdur diye bir ayırım yapmak bir yıllık daha tetkikatı gerektirmektedir. Ne işçiyi memur yapan var. Ne memuru işçi yapan var. Orta yerde bu münakaşa fevkalâde yanlış sürdürülüyor. İşçinin memur yapılacağı şeklindeki münakaşalar fevkalâde yanlıştır ve böyle bir durumda yoktur orta yerde, en doğrusu, en hakkanisi neyse o yapılacaktır. Kanun neyi koymuşsa esas olarak o yapılacaktır.

SORU — Meclis Başkanı çoktandır seçilemedi. Biliyorsunuz bütçenin komisyonlarda görüşülmesi gerekir. Bu acaba geç kalmıyor mu?

CEVAP — Geçen sene biliyorsunuz 10 Ocakta başladı Bütçe görüşmeleri. 20 günde bitti Komisyonlarda. Sonra Senato'dan geçti geldi. Bütçe geç kalmıyacak, her işimiz olacaktır. Demokrasi işleyecek, işleteceğiz. Bir rejimler her ülkede denenmiştir. Birçok sıkıntılarına rağmen en emini ve en güzeli budur, bunu işleteceğiz.

SORU — Kabinede değişiklik yapılacağı şeklinde haberler yazılıyor...

CEVAP — Zaten o işleri siz yaparsınız...

19.12.1975

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk ile 1,5 saat süren bir görüşme yapan Başbakan Süleyman Demirel, Cumhurbaşkanına memleketin çeşitli sorunları hakkında bilgi verdiğini, çeşitli konular üzerinde görüşüklerini açıklamıştır.

Başbakan Demirel, daha sonra gazetecilerin çeşitli sorularını cevaplandırmıştır. Başbakan'a yöneltilen sorular ve cevapları şöyledir :

**TRT GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE PROF.
ŞABAN KARATAŞ ATANIYOR**

**SORU — Sayın Karataş'ın Kararnamesini Sayın
Cumhurbaşkanına sundunuz mu?**

CEVAP — Karataş'ın kararnamesi Sayın Cumhurbaşkanına sunulmuştur.

SORU — Asaleten mi yoksa vekâleten mi?

CEVAP — Asaleten.

SORU — Lice'de kış mevsiminin gelmesine rağmen bir kısım yurttaşların hala evsiz oldukları bildiriliyor. Bu konuda Hükümetçe alınan tedbirler nelerdir?

CEVAP — 1530 tane ev Lice'de hazır vaziyette teslim edilmiştir vatandaşlara... Lice'de açıkta kalmış kimse yoktur. Bu büyük bir istismardır. 500 milyon lira para sarfedilmiştir ve 1530 ev her şeyi tamam olarak teslim edilmiştir.

SORU — Size dün Ortadoğu Üniversitesi ile ilgili bir soru sormuştum. Siz mahkeme olamaz demiştiniz. Halbuki ODTÜ Rektörü Somer de böyle bir Mahkemenin varlığından haberleri olduğunu söylediler.

CEVAP — Türkiye'de sadece Cumhuriyetin Mahkemeleri var. Onun dışında bir mahkeme filan olmaz. Olmaz böyle şey. O suçları işlemeye kalkanların yakasına Devlet yapışır ve gerekeni yapar.

SORU — Bugün Sayın Türkeş'in bir beyanatı yayınlandı. «Günaydın» gazetesinde. Ülkücü Gençlerdeki tabancaların kırıkale yapısı ve dede yadigarı tabancalar olduğu, diğer gençlerdeki tabancaların ise Çekoslovak yapısı tabancalar olduğu şeklinde.

CEVAP — Başkalarının beyanatı üzerine yorum yapmam. Beyanat nedir, neden ibarettir. Önü nedir, sonu nedir bilmeden polemige girmem.

SORU — Sayın Cumhurbaşkanımız kararnameyi onayladı mı acaba?

CEVAP — Sayın Cumhurbaşkanımıza dün kararname sunulmuştur.

MİLLET MECLİSİ BAŞKANI SEÇİMİ

SORU — Meclis başkanları seçimi acaba yeni yıla mı kaldı?

CEVAP — Sanmıyorum. Yeni yıldan önce bitirilebileceğini umarım. Biliyorsunuz ki bu benim şahsi

tahminim. Meclis Başkanlığı seçimi Hükümetin yetkileri içerisinde değildir. Partilerin de yetkisi içerisinde değildir. Tamamen Parlatentonun hür iradesine terkedilmiş konulardan birisi. Grup kararı alınmaz. Kimse şu istikamette veya bu istikamette rey kullanmaya zorlanamaz. Millet Meclisinde en çok oy alan aday 223 oy almıştır. 3 oy daha olsaydı Başkan günlerce önce seçilmiş olurdu. Meclislerin çalışmasına bu kadar titizlik gösterenlerin üç oy daha vermek suretiyle Millet Meclisi Başkanını seçtirmeleri kabildi. Konunun istismara müsaadesi mümkün değildir. Hele siyasetçiler tarafından istismarı mümkün değildir. Başkanın seçilmesini isteyenler neden üç oy daha verip Millet Meclisi Başkanını seçtirmediler. 15 gün evvel bizim elimizde değil, benim elimde değil, Hükümetin elinde değil. Ama bizde istiyoruz biran evvel Meclisler çalışmaya girsin.

226 ŞARTININ NEYE YARADIĞI MEÇHUL

Her zaman söyledim. TBMM büyük bir müessesedir. Hiç bir zaman bu inancımı kaybetmedim. Kendi kendisini yönetmeyi başaracaktır. Daha önce de söyledim. Mesele 226 şartından doğmaktadır. 226 şartının neye yaradığı bugün benim meçhulümdür. Her-

kesin de meçhûlüdür. Bu şart olmasa çoktan Meclis Başkanı seçilirdi. Hem 226 şartını koyacaksınız. Hem gruplar karar almayacak, kimin seçileceği hakkında... Ondan sonra da Partilerin muaheze edeceksiniz. Hükûmeti muaheze edeceksiniz. AP'nin tek başına Meclis Başkanı seçtirme imkâm yok ki. Adalet Partisinden daha büyük gruplar var. Ama 6 milletvekilinin beraberce verdikleri bir önerge ile koydukları aday 223 oyu toplamıştır. Buna boşa atılanlar veya başka istikamette atılanlara üç tane daha eklenseydi Meclis Başkanı seçilirdi.

Mesele Millet Meclisinin çalışmasını arzu edenler için böyle mütalâa olunmalıdır.

SORU — Aday değişikliği söz konusu mu?

CEVAP — Bu aday Hükûmetin adayı değil. Aday Millet Meclisinin üyeleri tarafından tespit edilmiş adaydır. Bunun dışında Hükûmetin bir meselesi olmaz. Meclis ve Senato Reisi seçmek Hükûmetin görevi değil, yetkisi dahilinde de değil. Siyasi Partiler olarak soruyorsanız Adalet Partisinin tek başına Meclis Reisi seçtisecek gücü yok. Siz başkasına rey verin. 223'e gelmiş adaya başkası rey vermezken, bizden siz başkasına rey verin nasıl olabiliyor. Nasıl yapılabilir. Münasibi 223'e kadar yükselmiş adaya 3 tane da-

ha oy verilmesi. Verilseydi bu zamana kadar bu mesele biterdi. Gene biter, gene biter, bitecektir de.

MESLİSE ÖNEMLİ TASARILAR SEVKEDİLECEK

SORU — Bugün yapılacak Bakanlar Kurulu toplantısından sonra bir açıklama olacak mı?

CEVAP — Bakanlar Kurulu saat 16.00'da toplanacak. Sanıyorum 20.30'a kadar çalışacaktır. Dün de devam ettiğimiz gibi gündeminde önemli konular vardı. Ekonomik, sosyal konular vardı. Önümüzdeki hafta içerisinde Meclislere sosyal konularla ilgili çok önemli tasarılar sevkedeceğiz. Devlet Güvenliği ile ilgili önemli tasarılar sevkedeceğiz. Bakanlar Kurulu bunun üzerinde çalışmaktadır. İhtiyarlara maaş bağlanması, tarım sigortası ve bununla ilgili diğer konuları sevkedeceğiz.

Yarın saat 10.00 da Akademi Başkanları ile, Ticarî İlimler Akademileri, Mimarlık Akademileri Başkanları ile 13 Akademinin başkanı ile, Başkanlıkta rektörlerle yaptığı toplantının gündemini Akademi Başkanları ile de görüşeceğim.

800 E YAKIN KARARNAME

SORU — Bazı ürünlerin taban fiyatları tespit edildi mi acaba?

CEVAP — Bir tek zeytinyağı. Zeytinyağı da esasen alımına emir verilmiştir. Bugün yarın çıkar. Ama birliklere talimat verilmiştir, zeytinyağı mübayaası için.

Vatandaşın elinden malını değer pahasının altında çıkardı gibi iddiaların hiçbirisinin aslı esası yoktur. 13 Kasım'dan bu yana Hükümet 800'e yakın kararnameyi Sayın Cumhurbaşkanına sevketmiştir. Bu kararnamelerden heme hemen büyük bir kısmı tasdik edilmiş ve Resmî Gazetede neşredilmiştir. Hükümet kesif bir faaliyetin içerisinde.

BAKANLAR KURULUNDAN SONRA YAPILAN AÇIKLAMALAR

1.4.1975

Saat 15.30'da ilk toplantısını yapan Bakanlar Kurulu'nda Başbakan Demirel, şunları söylemiştir :

«Siyasi bunalım sona ermiştir. Bugün Bakanlar Kurulu, ilk toplantısını yapıyor. Milletimize, memleketimize hayırlı, uğurlu olmasını diliyorum.»

Bakanlar Kurulunun saat 10.15 te başlayan ve 14.35 de sona eren toplantısından sonra açıklamada bulunan **Başbakan Süleyman Demirel**, Hükümetin gübre fiyatlarında aldığı indirim kararı ile, Türk köylüsüne 5 milyar liraya varan bir yardımda bulunulduğunu belirtmiş, kiloda 43-154 kuruş arasında indirim yapıldığını ifade etmiştir.

Başbakan Süleyman Demirel, Bakanlar Kurulunca gübre fiyatlarındaki indirimle tespit edilen yeni fiyatlar hakkında şu açıklamayı yapmıştır :

1 — Bakanlar Kurulu, bugünkü toplantısında ziraî üretime teşvik etme, temel gıda ve ihtiyaç maddelerinde darlık ve yokluğu önlemek Türk köylüsüne refah seviyesini yükseltmek amacıyla gübre fiyatlarında önemli nisbette indirim yapılmasını kararlaştırmıştır.

2 — Yeni ve eski fiyatlar tablosı şöyledir :

21 amonyum sülfatın kilosu 192 kuruştan 125 kuruşa indirilmiştir. (Kiloda indirim 67 kuruş)

21 Amonyum nitratın kilosu 192 kuruştan 125 kuruşa indirilmiştir. (Kiloda indirim 76 kuruş)

26 Amonyum nitratın kilosu 225 kuruştan 150 kuruşa indirilmiştir. (Kiloda 75 kuruş)

46 üre'nin kilosu 260 kuruştan 175 kuruşa indirilmiştir. (Kiloda indirim 85 kuruş)

N Süperfosfatın kilosu 118 kuruştan 75 kuruşa indirilmiştir. (Kiloda indirim 43 kuruş)

Triple Süperfosfat'ın kilosu 287 kuruştan 175 kuruşa indirilmiştir. (Kiloda 112 kuruş indirim)

Diamonyum fosfatın kilosu 444 kuruştan 290 kuruşa indirilmiştir. (Kiloda indirim 154 kuruş)

Kompoze gübrenin kilosu 390 kuruştan 275 kuruşa indirilmiştir. (Kiloda indirim 115 kuruştur)

Bu kararlar Hükümet Türk köylüsüne 5 milyar Türk Lirasına varan bir yardımda bulunmaktadır.

3 — Türkiye'nin dışarıdan yüksek fiyatla yiyecek alma mecburiyetinden kurtulması ve milletimizin kendi toprağından ve kendi alın teri ile beslenmesi üretimi arttırmakla kabildir.

Tarımda «girdi» leri ucuzlatmak üretimi arttırmakta çok önemli rol oynar.

4 — Bakanlar Kurulu'nun aldığı karara göre, 1975 gübre alımında Ziraat Bankası'na kredi verilmesi sırasında bir defaya mahsus olmak üzere ilginin adı geçen bankaya vadesinde ödememiş borcu olup olmadığı nazarı itibare alınmayacaktır.

5 — Hükümet, yerli gübre fabrikalarının yüksek kapasite ile çalıştırılması için gerekli tedbirleri de görüşmüş ve karara bağlamıştır.

6 — Dağıtım merkezlerinde yeterli gübre bulundurulması için gerekli tedbirler de gözden geçirilmiştir.

7 — Hükümet, gübre satışlarında «Peşin Ödeme» oranlarını da gözden geçirmiş, hububat yetiştirenler ve küçük çiftçilerimizin «peşin ödeme» oranını düşük tutan aşağıdaki peşinat nisbetlerinin uygulanmasını uygun görmüştür.

Alınan Kimyevi gübre tutarı TL.	Ürün Çeşidi	
	Hububat	diğer ürünler
1 — 5000	% 5	% 15
500 — 10000	% 10	% 20
10001 — 25000	% 20	% 40

5001 — 50000	% 30	% 65
50001 ve daha fazlası	% 50	% 100

SORULAR VE CEVAPLAR

Başbakan Süleyman Demirel, bir gazetecinin «buğday taban fiyatı» ile ilgili olarak sorduğu soruya, «buğday taban fiyatı bugünün konusu değil, bugünün konusu sadece gübre fiyatıdır. Buğday taban fiyatına bakılmaksızın gübre fiyatları budur» karşılığını vermiştir.

Bu arada, bir gazetecinin «çiftçiye ziraî ilâç da verilecek mi?» şeklindeki sorusuna **Başbakan Süleyman Demirel** şu cevabı vermiştir:

DÜNYA BİR BESLENME AÇIĞI İÇİNDEDİR

«Şimdi Bakanlar Kurulu saat 17.00 de tekrar toplanacaktır, gündemindeki diğer konuları konuşacaktır. Bugünkü gündemindeki konuların hemen hepsi ekonomiktir. Binaenaleyh Türk çiftçisinin ve köylüsünün ihtiyaçları, acil ihtiyaçlarının neler olduğunu biliyoruz. Ot ve sinek mücadelesi için ne gibi tedbirlerin alınması gerektiği hususu Bakanlar Kurulunda

öğleden sonra görüşülecektir. Daha doğrusu alınmış tedbirler gözden geçirilecek ve yenilerinin alınması üzerinde durulacaktır.

Biliyorsunuz ki, dünya bir beslenme açığı içerisindedir. Beslenme, yani gıda maddelerinin istihsalı konusunda Hükümetimiz fevkalâde titiz ve hassas davranmaktadır. Yokluğu önlemenin birinci çaresi budur. Yani önümüzdeki aylarda önümüzdeki üretim mevsiminin sonunda Türkiyenin bir yoklukla karşı karşıyakalmaması için evvela üretimi çoğaltmak için alınacak acil tedbirleri gözden geçirdik, bunlar Hükümet kurulduğu günden beri üzerinde hassasiyetle durulan konulardır. Şimdi açıkladığım hususlar ise neticelerdir. Ondan sonra tabii ilâve açıklamalar yapacağım.»

GÜBRE İHTİYACINI YÜZDE YÜZ KARŞILAYACAĞIZ

«Gübre kullanılması bakımından çiftçimizin ihtiyacının yüzde kaçını karşılanacaktır» şeklindeki başka bir soruya da Başbakan Demirel «yüzde yüzünü karşılayacağız. Ne kadar ihtiyacı varsa hepsini» cevabını vermiştir.

Başbakan Demirel devamlı «Türk köylüsünün gübre sıkıntısı diye bir konusu olmayacaktır» demiştir.

Gübrenin verimi arttırmanın birinci şartı olduğunu ifade eden Başbakan Demirel, şöyle konuşmuştur.

«Gübreyi mevsimi geçmeden, zamanı geçmeden toprağa verebilelim diye uğraşyoruz. Ziraat mücadelesi de zamanından yapılırsa diye uğraşyoruz. Hükümet bunu önemli konu olarak ele almıştır, bugün.»

SEÇİM ÖNERİSİ VERENLERİN DURUMU MECLİSTE GÖRÜLDÜ

Başbakan Süleyman Demirel, DP Genel Başkanı Bozbeyli'nin iktidar kanlı parlamentoyu çalıştırmıyor şeklindeki demecini hatırlatan ve ne diyeceğini soran bir gazeteciye de şunları söylemiştir.

«Dün bir bugün iki, henüz daha bir haftası dolmadı Hükümetin. Geçen hafta güvenoyu aldık ve gör-dünüz, seçim önerisi verenlerin durumunu evvelki gün Meclislerde.

İktidarı oluşturan partiler tam kadro ile Meclislerde idi ve kimseye cevap vermek için söylemiyoruz. 187 üyesi ile bir önergeyi vermiş bulunan CHP'nin bu önergeyi imzalayan 24 milletvekili orada yoktu ve

DP'nin de sadece 8 milletvekili oradaydı. Rey kullanmıştı. Binaenaleyh, Meclisleri çalıştırmıyor, Meclisleri çalıştırıyor gibi bir münakaşaya girmek abesle işti-galden başka bir şey değildir. O münakaşaya da gir-meyiz.»

Bakanlar Kurulunun saat 10.00'dan 14.30'a kadar süren toplantısından sonra Başbakan Süleyman Demirel gazetecilere şu açıklamayı yapmıştır.

22.4.1975

Bakanlar Kurulu bugünkü toplantısında yine ekonomik ve sosyal konuları görüşmeye devam etti. Görüştüğümüz ekonomik ve sosyal konuların hepsi fevkalâde acil konulardır. Hükümetimizin devralıp, çözümlenmek mecburiyetinde bulunduğu pek çok konu mevcuttur. Bu konuları bize göre en acillerinden başlayarak çözümlenmeye, karara bağlamaya çalışıyoruz. Bugünkü toplantımıza bir ara verdik. Saat 18.30'da Bakanlar Kurulu çalışmalarına tekrar devam edecektir. Sizlere şu saata kadar karara bağladığımız konuları açıklayayım :

MESKEN KREDİLERİNİN FAİZ HADLERİ İNDİRİLİYOR

Gecekondu önleme bölgelerinde ev yaptıranlara uygulanan faiz haddini yarıya indirdik. Gece kondu önleme bölgelerinde konut yapacak dar gelirli ailelere veya gecekondu düzenleme bölgelerinde konut yapacak dar gelirli ailelere İmar İskân Bakanlığı emrindeki gecekondu fonundan ve Türkiye Emlâk Kredi Bankasındaki fonlardan verilmekte olan kredilerin faizleri % 10.5 tan % 5 e indirilmiştir. Bu suretle bilhassa iktisaden güçsüz vatandaşlarımızın fakir vatandaşlarımızın kolay konut sahibi olmasını ve konutlarından gecekondu önleme bölgelerinde, islah bölgelerinde yani şehirleşmemiş gerektirdiği şekilde yapmalarını teşvik ediyoruz.

ESNAFIN İŞLETME VE MESLEK KREDİSİ 165 MİLYON LİRADAN 410 MİLYON LİRAYA ÇIKARILDI

İkinci konu, esnaf ve sanatkârlarla ilgili konudur. Esnaf ve sanatkârlara işletme ve meslek kredisi veriyoruz. Bunun miktarını 165 milyon liradan 410 milyon liraya yani 3 misli arttırmış oluyoruz. Böylece Bağ-Kur kaynaklarından sigortalı küçük esnaf ve sanatkârlara verilmesi öngörülen işletme ve mesken kredisinin daha kolay ve süratli bir şekilde kullandı-

rılması sağlanıyor. Aynı şekilde önümüzdeki günlerde, Bağ-Kur kaynaklarından esnaf, sanatkâr ve diğer sigortalılara da mesken ve toplu-iş yeri kredisi verilmesine başlanacaktır.

— Üçüncü Konu : Halk Bankasından küçük esnaf ve sanatkârların almakta oldukları kredilerde uygulanan vergi ve harçları ticaret odasına kayıtlı olup, ol madığına bakılmaksızın kaldırıyoruz.

FAKİR VATANDAŞLARIN ÜCRETSİZ TEDAVİSİ SAĞLANACAKTIR

— Dördüncü Konu : Ödeme gücünden yoksun hastaların devlet hastahanelerinde parasız tedavisi için bir karar almış bulunuyoruz. Bu parasız tedaviyi kolaylaştırıyoruz. Elinde yoksulluk belgesi bulunmayanların, son radan bu belgeleri getirmeleri halinde de tedavileri ücretsiz yapılacaktır. Ayrıca ödeme gücü bulunmayan hastalara acil ve hayati önem taşıyan ilaçların parasız verilebilmesi için 1975 bütçesinin bu konu ile ilgili olarak öngördüğü ödenek çerçevesinde uygulama yapılacaktır.

GENEL SAĞLIK SİGORTASI PARLAMENTOYA SUNULACAK

Bakanlar Kurulunun bu sabah görüşmeye başladığı diğer konu ise : Genel Sağlık sigortasıdır. İktisaden güçsüz vatandaşları, yani fakir fukarayı gözetmek, kollamak ve onlara hamî olmak devletin görevidir. Çağın devletinin görevidir. Bizim devlet anlayışımızın gereğidir. Onun için, bütün yurttaşlarımızın sağlık hizmetlerinden faydalanması bizim hedefimizdir. Bu hedefe varılabilmesini temin maksadıyla hazırlanmış bulunan genel sağlık sigortası kurulmasını öngören kanun tasarısı üzerinde çalışmalar yapıldı ve bu çalışmalar, bugünkü Bakanlar Kurulunda müzakeredildi. Bakanlar Kurulu üyeleri düşüncelerini ifade ettiler. Sanıyorum birkaç gün zarfında bu çalışmaların son şekli verilerek tasarı Meclislere sevkedilecektir.

PANCAR EKİCİLERİNE BAKİYE ALACAKLARI ÖDENECEK

Bir hususu daha söyleyeyim. Hâlen Devletin pancar eken köylüye, pancar müstahsili köylüye 659 milyon lira borcu vardır. Aşağı yukarı bu 2,5-3 milyar lira civarında tutuyor. 659 milyon lira şu anda ödene-

memiş borcu vardır. Bu borcun en kısa zamanda tasviyesi böylece devletten köylünün alacağı bulunan meblağların ödenmesi cihetine gidilecektir.

GÜMRÜKLERE GELMİŞ MALLAR MAKİNALAR ÇEKİLECEK

Bir diğer konuda sabahki toplantıda karara bağladığımız konu. Gümrüklere gelmiş bulunan bir takım eşyalar var. Makinalar traktörler var. Ve bunların bir an evvel gümrüklerden çıkartılıp bilhassa üretime hizmet edecek âlet ve vasıtaların bir an evvel vatandaşın eline geçmesini öngören bir karar alınmış ve kararnamesi de imzalanmıştır.

Öğleden sonraki toplantımızda çay fiyatları meselesi üzerinde görüşmeler olacak ve küçük esnafın defter tutmaktan muaf tutulması üzerinde görüşmeler yapacağız. Köylerin medeni hizmetlere daha çok kavuşması için bilhassa elektrik ve diğer hizmetlerdeki katılım paylarının kaldırılması üzerinde görüşmeler yapacağız.»

Başbakan Demirel, bir gazetecinin, memurları ilgilendiren kararnamenin ne zaman görüşüleceğine ilişkin sorusuna şu karşılığı vermiştir.

12 SAYILI KARARNAME MECLİSTE ELE ALINACAK BİR KONUDUR

«12 numaralı kararname Hükümetin konusu olmaktan çıkmıştır. 12 numaralı kararname Millet Meclisinin gündemindedir ve Millet Meclisinin gündeminde olmakla beraber bütçe komisyonunun biran evvel teşkil edilmesi lâzımdır. Bütçe komisyonu bildiğiniz gibi, Meclisin toplantısında, şayet diğer partiler yani, Hükümete dahil olmayan partiler komisyon üyelerinin isimlerini Meclis riyasetine verirlerse, ilk toplantısında teşekkül etmiş olacaktır ve onu müteakipte esasen Anayasaya göre ondan önce bir şey ele alınamaz. Millet Meclisinin gündeminde ele alınacak ilk konudur. Bütçe komisyonu teşekkül eder etmez, ilk ele alınacak konudur.»

Başbakan Süleyman Demirel «Bazı aksaklıkların kararname ile giderilmesine çalışılacak mıdır?» şeklindeki başka bir soruya ise şöyle cevaplamıştır :

Sanıyorum ki çok kısa zamanda Millet Meclisi bu konuyu neticeye bağlayacaktır ve Cumhuriyet Senatosu da onu takiben bunu bir şekle bağlayacaktır.»

Süleyman Demirel, Bakanlar Kurulunun pek kararsız kalmış konuyu karara bağlamakla meşgul ol-

duğunu sözlerine eklemiş, bugünkü bir gazetede, memurların yanödeme kararnamesini imzalamadığı şeklindeki haberle ilgili olarak ta şöyle konuşmuştur:

«Ben mi imzalamamışım? Yani imzalamayınca ödeme yapılmamış mı oluyormuş. Belki de inceleniyordur. Yani hiç incelememizi istemiyormusunuz? Her önümüze geleni imzalıyalım mı istiyorsunuz? Esasen herkes aldıysa yani, 790 bin kişi aldıda, 10 bin kişi kaldıysa onlarda alır.»

28.4.1975

Başbakan Süleyman Demirel Bakanlar Kurulu'nun, Millî Güvenlik Kurulu'nun «Sıkıyönetim 1 ay uzatılmasını» öngören tavsiye kararını yerinde gördüğünü açıklamıştır.

Başbakan Demirel, Bakanlar Kurulu'nun bugünkü toplantısından sonra basın mensuplarına, Bakanlar Kurulu'nun Sıkıyönetimin 1 ay süre ile yeniden uzatılmasını uygun gördüğünü bildirmiştir. Sıkıyönetimin uaztılması hakkındaki Bakanlar Kurulu önerisi, T.B.M.M. birleşik toplantısında görüşülerek karara bağlanacaktır.

8.5.1975

Başbakan Süleyman Demirel, Bakanlar Kurulu toplantısından sonra basına şu açıklamada bulunmuştur.

113

«Bakanlar Kurulu, bugün yapmış bulunduğu 5.5 saate yakın bir süre devam eden toplantısında, gündemindeki konuları konuştu. Gündemin sosyal konuları vardı. Enflasyonla mücadele için alınacak tedbirler, ekonomiyi canlandırmak, güçlendirmek, yatırım hamlesindeki durgunluğu gidermek için alınacak tedbirler vardı. Pahalılık ve işsizlikle mücadele için alınacak tedbirler vardı.

GENEL SAĞLIK SİGORTASI TASARISI

Bakanlar Kurulu, güvenoyu alındığından bu yana geçen 25 gün zarfında mütahaddit toplantılar yapmış ve ilk 30 gün zarfında yapılması gerekli icraatı yapmaya çalışmaktadır. Evvelâ şunu ifade edeyim. Her Perşembe günü saat 09.30'da Bakanlar Kurulunun mutad toplantı günüdür. Bu itibarla Bakanlar Kurulu şayet fevkalâde durumlar olmazsa, her Perşembe günü saat 9.30 da normal toplantısını yapacaktır. Bu günkü toplantıda, konuşmaların şu andaki geldiği noktada bazı açıklamalar yapacağım. Bakanlar Kurulunun toplantısı bu akşam saat 21.00 de devam edecektir. Sabahleyin yapılan bu toplantıda alınan kararları açıklıyorum :

— Genel Sağlık Sigortası Kanun Tasarısının Meclislere sevkine karar verilmiştir. Genel Sağlık Sigortasının hedefi, her Türk vatandaşını sağlık hizmetine kavuşturmaktır. Genel Sağlık Sigortasının teferruatı hakkında sağlık Bakanı Sayın Demir gerekli açıklamayı 1-2 gün içinde sizlere yapacaktır. Bakanlar Kurulu'nun gündeminde biliyorsunuz. Genel Sağlık Sigortası ikinci defa yer alıyor. Bundan evvelki toplantılarda birtakım hususların daha olgunlaştırılması kararlaştırılmıştı. Olgunlaştırma tamamlanmış ve Tasarı Bakanlar Kurulu tarafından kabul edilmiştir.

İkinci konu elektrik katılım paylarının kaldırılmasıdır. Köy elektrifikasyonunun da, köylerin elektrikletilmesinde bunun köylüden muayyen bir nispette iştiraki mecbur duran bir hükmü bünyesinde taşımaktadır.

Köylerimizin daha çabuk elektriğe kavuşturulması için ve ödeme gücü olmayan köylerin elektriksiz kalmasını önlemek için bu şartın kaldırılması, Hükümet Programımızda ve bu programa vücut veren koalisyon protokolümüzde yer almıştır. Bugünkü toplantımızda, katılım paylarını kaldırmak için kanun tasarısı sevki de karara bağlanmıştır.

— Elektrik işleri tamamlanmış, köylerin katılım paylarının eksikliği - noksanlığı gözetilmeksizin derhal elektriklerinin yakılmasına karar verilmiştir. Üçüncü konuda budur.

Dördüncü konu, tarım sigortası fatbikat bulunca-ya kadar, bir fon tesisi suretiyle, afetten zarar gören köylülerimizin ve çiftçilerimizin bu zararlarının giderilmesi, yeniden üretici duruma getirilmeleri, müşkül vaziyetlerden kurtarılmasını öngören bir fon tesisi ile ilgilidir. Bu husustaki kanun tasarısının da Meclis- lere sevkine karar verilmiştir. Sel, taşkın, dolu, ku- raklık, haşare ve hastalık gibi afetlerden tarım ürün- leri, canlı ve cansız üretim araçları ve ziraat tesislerin büyük zarara uğraması halinde, vatandaşlarımız fev- kalâde sıkıntılara düşmektedirler. Bu afetlerden zarar gören köylülerimize ve çiftçilerimize kredi suretiyle, teknik yardım suretiyle ve köylülerimizin beraberce kullandıkları su arkı vs. gibi üretim tesislerini yap- mak ve bunların yapımına katkıda bulunmak suretiy- le bu ızdırabın giderilmesi için, sigorta yürürlüğe gi- rinceye kadar derhal bir fon tesisine karar verilmiş- tir ve bu fonun tesisini gerektiren tasarının meslisle- re sevki Bakanlar Kurulu tarafından kabul edilmiş-

tir. Hibe şeklinde yardım, geri ödeme gücü olmayan ve ancak karşılıksız yardımla yeniden üretime geçebilecek olan köylü ve çiftçilerimize yapılacaktır.

ÇALIŞAN KADINLAR 20 YILDA EMERLİ OLACAK

Bakanlar Kurulunun bugün kabul ettiği konu, çalışan kadınların 20 çalışma yılını doldurdıkları zaman, diledikleri takdirde emekli olabilmeleri hakkını tanıyan kanun tasarısının Meclislere sevkidir. Bu hususta kararlaştırılmıştır. Biraz evvel ifade ettiğim, saat 21.00 de toplanacak Bakanlar Kurulu çalışmalarına diğer ekonomik konuları müzakere ile devam edecektir. İki toplantı önce açıkladığım gibi, pancar paralarının ödenmesi durumu da yeniden gözden geçirilmiştir. İki toplantı önce yaptığım açıklamada hatırladığıma göre... Milyon liraya köylüye henüz ödenmemiş pancar parası vardı. Takriben 2,5 milyar liradan hali hazırda bunun 350 milyon lirası ödenmiştir. Geri kalanın da en kısa zamanda ödenmesine çalışılmaktadır.»

SORULAR VE CEVAPLARI

Başbakan Süleyman Demirel, daha sonra basın

mensuplarının çeşitli konuları kapsayan sorularını cevaplandırmıştır. Sorular ve Başbakan Demirel'in bunlara cevapları şöyledir :

SORU — TRT Genel Müdürünün görevden alınması ile ilgili olarak kamuoyunda geniş spekülasyon yer alıyor. Bu konudaki kararnamenin geri gönderilmesine dair söylentiler doğru mudur?

CEVAP — Hayır. Kararname Sayın Cumhurbaşkanındadır.

TRT KARARNAMESİ VE HÜKÛMETİN TUTUMU

SORU — Sayın Cumhurbaşkanının kararname ile ilgili olarak bilgi isteği yolundaki haberler doğru mudur?

CEVAP — Bilgi istediği doğrudur. Bilgi vereceğim, Sayın Cumhurbaşkanına. Kendisinin bazı bilgilere ihtiyacı olduğunu ve bu bilgilerin Hükûmet tarafından temin etmesini rica etmişler, Sayın Cumhurbaşkanı ki birçok kararnamelerde buna benzer haller vukubulmaktadır.

SORU — TRT Genel Müdürü ile ilgili kararname imzalandığı takdirde Hükûmetin tutumu ne olacaktır.

CEVAP — Biz ihtimal üzerinde iş görmeyiz.

FORD İLE GÖRÜŞME

SORU — Gazetelerde, 11 Mayıs'ta Brüksel'de ABD Başkanı Ford'la iki ülke arasındaki münasebetleri görüşeceğimiz haberleri yer aldı. Doğru mudur?

CEVAP — 10 Mayıs günü bizim burada parti toplantımız var. Brüksel'e gitme işi ayın sonuna doğrudur. 29-30 Mayıs olması lâzım. Böyle bir düşünce var. Ama henüz kesinleşmiş bir şey yok.

20 YILDA EMEKLİLİK KONUSU

SORU — 20 yılda emeklilikten sadece memur hanımlar mı yararlanacaktır? İşçi statüsündeki hanımları da kapsayacak mıdır

CEVAP — Biliyorsunuz ki, sosyal sigortalara tabi olan kadınlarımızın emeklilikleri ile ilgili özel hükümler mevcuttur. Fakat, bu özel hükümler şayet memur olarak çalışan kadınlarımıza nazaran işçilerimize farklılık getiriyorsa o farklılık da, işçi olarak çalışan kadınlarımızın lehine çözülecektir. Yani tüm çalışan kadınlara ait şart getiriyoruz. Ama bunların, bilhassa işçi olarak çalışan kadınlarımızın değişik

statüleri dolayısıyla 15 senede emekli olabilen var. Onların içinde Binaenaleyh bu getirdiğimiz şart şart yet bir tefrik yaratıyorsa, onu izale edecek şekilde de işçi sigortaları kanununda gerekli değişiklikler yapılacaktır.

SORU — Bakanlar Kurulu'nun bu akşam yapacağı toplantıda gübre fiyatlarında olduğu gibi, temel ihtiyaç maddelerinde de bir indirim yapılması hususu ele alınacak mıdır?

CEVAP — Bakanlar Kurulu'nun yapacağı işler hakkında önceden hiç bir beyanda bulunmam, o zaman Bakanlar Kuruluna tekaddüm etmiş olurum. Bakanlar Kurulu bir Hükümet Programı ve bir koalisyon protokolü etrafında toplu olur. Yapacaklarını size, onun dışında açıklyamam. Yani, Hükümet Programı ve koalisyon Protokolünün dışında bir açıklama yapamam, ama yaptıklarını, yapıp bittikten sonra gerekiyorsa ben, gerekiyorsa ilgili arkadaşlarım kamuoyuna duyururuz. Onu yaparım.

SORU — Bakanlar Kurulu'nun dün akşamki toplantısından sonra açıklama yapılacak mı?

CEVAP — Gerekirse, Yani, çok gecikmezse. Yani gecenin birinde bir açıklama yapmanın belki manası olmayacaktır. O zaman, ertesi sabah yaparız.

SORU — Tabii afetlerden zarar görecekler için

CEVAP — Onu kanunda bulacaksınız.
tesis edilecek fonun miktarı belli midir?

BOŞANMA KONUSUNDA PROGRAM VE PROTOKOLDE HİÇBİR TAAHHÜT YOKTUR

SORU — Boşanmayı kolaylaştırma konusunda Adalet Bakanının bir açıklaması var. Bazı gazetelerde, bunun üzerine CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, sizin iktidarımızın kadın haklarını çiğniyerek memleketi çağdışı bir duruma götürmek istediğini iddiasında bulunuyor. Bu konuda ne dersiniz?

CEVAP — Boşanmayı kolaylaştırma hususunda koalisyon hükümetinin ne koalisyon protokolünde, ne de Hükümet Programında hiç bir taahhüdü yoktur. Sayın Adalet Bakanının basına yapmış bulunduğu açıklama elimdedir. Sayın Adalet Bakanının boşanmayı kolaylaştırma ile ilgili bir açıklaması değil medeni kanunun düzeltilmesi ile ilgili olarak Adalet Bakanlığında yapılan bir çalışma ile ilgili çıkan haberler dolayısıyla yaptığı bir açıklama var. Sayın Adalet Bakanının boşanmayı kolaylaştırma konusunda bir tartışmayı başlattığını sanmıyorum. Bu tartışma medeni kanun üzerinde Adalet Bakanlığında 1951 yılından be-

ri yapılmakta olan bir çalışma dolayısıyla, basına intikal eden haberler üzerine açılmıştır. Bu itibarla bugün yürütülmekte olan tartışma, manasız ve yersizdir. Ne Bakanlar Kurulunun önüne gelmiş bir tasarı var, ne Adalet Bakanlığında nihaî şekli verilmiş bir tasarı var. 24 senedir yürütülmekte olan bir çalışma dolayısıyla basına kimin tarafından intikal ettirildiğini bilmediğimiz bir takım, hükümetin benimseyip benimsemiyeceği hakkında en ufak bir ihtimal olmayan hususlar üzerinde spekülasyon yapılıyor, bunları sadece siyasi maksatlı buluyorum. Başka bir maksadı yoktur. Bu çalışmalar 24 senedir devam ettiğine göre kendi hükümetleri zamanında da bu çalışma devam etmiş ve sanıyorum ki Sayın Adalet Bakanının bu konu ile ilgili olarak bugünkü tarihle yapmış bulunduğu açıklama bu hususta hepimizi vuzuha kavuşturacaktır. Tartışmayı başlatan Sayın Adalet Bakanı değildir. Tartışma, basında çıkan bir haber üzerine başlamış ve herkes Türk kadınlarının hoşnutsuzluğunu yaratacak bir haber bulmanın sevinci içerisinde hemen bunun üstüne varmışlardır ve bir miktar bundan siyasi istismar konusu yapmak istemişlerdir. Tekrarlıyorum, koalisyon hükümeti bu çeşit bir şeye angaje değildir.

Başbakan Süleyman Demirel, Bakanlar Kurulu

nun saat 09.30 da başlayıp 13.25 te sona eren toplantısından sonra Bakanlar Kurulu Toplantı salonunda kabul ettiği gazetecilere şu açıklamayı yapmıştır.

BU YIL ELEKTRİK SIKINTISI OLMAYACAK

«— Biliyorsunuz sizlerle en son geçen hafta yine bu saatlerde burada konuşmuştuk. Hepinizin bildiği gibi cereyan etmiş olan bir üzücü olay, beni bir süre sizlerden ayırdı. Bugün yine Cenabı Allaha şükür ki bıraktığımız yerden hizmete devam imkânını bulduk. Bu üzücü olay dolayısıyla bütün vatandaşlarımın göstermiş bulunduğu candan alâkaya şükranlarımı ifadeyi bir borç biliyorum. İzahat vermeye geçmeden önce bunu ifade edeyim. Millet ve Memleket hizmetinde yeniden çalışma imkânını bulduğumuz içinde Cenabı Allaha şükürler olsun.

Bugün Bakanlar Kurulu gündemindeki konuları konuştu. Bu konular hakkında size bilgi vereceğim. Evvelâ, biliyorsunuz Roma'da Türkiye ile Yunanistan arasında, Dışişleri Bakanları seviyesinde konuşmalar yapıldı. Dışişleri Bakanımız Sayın Çağlayangil, yapılan konuşmalar hakkında Bakanlar Kurulu'na bilgi arzetti.

PARA DARLIĞI VE TEDBİRLER

İkinci konu, Bakanlar Kurulu bir süreden beri «para darlığı konusunu incelemiş ve çeşitli kararlar almıştır. Gerçekten Türkiye'de bir taraftan enflasyon, enflasyon içinde de iktisadî durgunluk gibi bir hadise mevcuttur. İktisadî durgunluğu enflasyonu arttırmadan gidermedikçe, aslında enflasyona da çare bulamayız. Bu nazik konuda hükümet fevkalâde ciddi çalışmalar yaptı. Geçen bir ay zarfında bir taraftan enflasyonu durdurucu tedbirleri alırken, öbür taraftan da ekonomiyi hareketlendirici tedbirleri aradı. Şimdi ilk yapılacak iş yarım kalmış Sanayi Tesislerini tamamlamaktır. Milyonlarca lira sarfedilmiş pek çok sanayi tesisi, küçük hizmetlerle, yani sarfedilmiş olan nisbetle küçük himmetlerle işlemeye girebilecek durumdadır. Böylece memleketimizde yeni iş sahaları açılacaktır. Yeni üretim çıkacaktır. Yeni mal çıkacaktır. Yeni ihracat imkânları çıkacaktır. Yarım kalmış yatırımların tamamlanmasına ihracata dönük üretime dönük yatırımların tamamlanmasına sarf edilmek üzere Merkez Bankasının Sanayi Sektörüne 2 milyar liralık yeni bir reeskont imkânı sağlamasına Hükümet karar vermiştir. Bunun yanında da Merkez Bankası Yönetim Kurulunca alınmış bulunan orta vadeli kredilerin % 5 ve munzam mevduatın kısıt-

lamasını sifıra indirmek suretiyle 700 milyon liralık bir imkân sağlanmıştır. Bu krediler söylediğim gibi, tamamen memleketin sınaî kalkınmasına, ihracatına dönük yarım yatırımların tamamlanmasına sarfedilecektir. Bu hususta da fevkalâde titiz davranılacaktır.

PAMUK VE DEMİR SORUNU

Üçüncü konu pamuk sorunudur. Türkiye'de geçen hafta size izah etmişim. 1 milyon ton rezerv demir var. Buna takriben 5 milyar lira bağlı 400 bin ton da pamuk var. Buna da takriben 8 milyar lira bağlı, Para noksanlığı birazda buradan ileri geliyor. Stoklara bağlı para 15 milyarı geçmektedir.

Yeni pamuk sezonu gelmektedir. Gayet tabii ki, pamuk dünya fiyatları üzerinden ihraç edilmektedir. Ama bunun yanında da takriben 300 bin işlik fabrikalar boş durmaktadır. Yeni fabrikalar faaliyetlerini tatil etmişlerdir. Kapılarını kapatmışlardır. 50 bine yakın vatan-daşlarımızda, bu fabrikalar yeniden açılmadığı takdirde işsiz kalacaktır. Öte taraftan fabrika yapmaya çalışan Türkiye'nin Fabrika kapatması fevkalâde anlaşılmaz bir iştir.

Bu itibarla bu fabrikaların çalışmasına, yani tekstil endüstrimizin yeniden çalışmasına ve ihracat yap-

masına imkân verecek şekilde bir takım tedbirler alınması gerekmektedir. Bu tedbirlerin başında, pamuğun, yani birçok birliklerin elinde bulunan pamuğun ihraç fiyatlarının altında olmamak kaydıyla ve Ticaret Bakanlığınca hesaplanacak birliklerin alım maliyetinden piyasaya satılması hususunda karar verilmiştir. Unsur : Birliklerin alım maliyetinde aşağı olmayacak ihraç fiyatlarından da aşağı olmayacak...

Bugün biliyorsunuz, ihraç fiyatları alım maliyetlerinin çok altındadır. Yarın bu fiyatlar yukarıya çıkarsa, gayet tabii ki alım maliyetinden satılması kararı askıda kalmaması için ihraç fiyatlarının alım maliyetinin üstüne çıkması halinde tabii ihraç fiyatları söz konusudur. Ama bugün, alım maliyetlerinden piyasaya mal satılması söz konusudur. Gazetelerde çıkan haberler yani «Hükümet ihraç fiyatlarından pamuk satıyor veya satılmasına yetki veriyor» şeklinde ki haberler **doğru değildir**. Birliklerin alım maliyetine ise, o esas üzerinden piyasaya pamuk verilmesi kararlaştırılmıştır. Birliklere yetki verilmesi kararlaştırılmıştır. Ve pamuk endüstrisinin ihraç yapabilmesi için de teşvik tedbirleri geliştirilecektir. Binaenaleyh pamuğun kendi ülkemizde işlenmesi, yabancı memleketlere işlenmiş olarak satılması böylece sağlanmış olacaktır. Yabancı memleketlerin fabrikalarını bugün

alım maliyetlerinin çok altında pamuk satmak suretiyle çalıştırmak suretiyle, kendi fabrikalarımızı çalıştırıp, kendi pamuğumuzu kendi fabrikalarımızla işlemek, ama iç piyasaya alım maliyetinden pamuk vermek suretiyle bu konunun çözülebileceği kanaatindeyiz.

KÖY KANUNU HAZIRLANIYOR

Üçüncü konu : Hükümet bir köy kanunu hazırlayacağını, meclislere sunacağı programında ifade etmiştir. Köy Kanunu hazırlıkları için Bakanlar Kurulu ilgili Bakanlara gerekli talimatı vermiştir. Bu konuda yapılmış bulunan hazırlıkların en kısa zamanda tamamlanması cihetine gidilecektir.

TİFTİK BAŞ FİYATI 70 LİRA

Dördüncü konu : Tiftik üreticisinin desteklenmesi ile ilgilidir. Tiftiğin baş fiyatı (en iyi tiftiğe verilecek fiyat) 70 lira olarak bugünkü toplantımızda tespit edilmiş ve kararname tanzim edilmiştir.

İSLÂM ENSTİTÜLERİ

Beşinci Konu : İslâm Enstitülerinin Akademi ha-

line getirilmesi yine Hükümet Programının gereklerindedir. Bu hususta Bakanlar Kurulu Karar almıştır. Birkaç gün zarfında tasarı meclislere sevkedilecektir.

Bunlara ilâveten, kalkınma ve yatırım konularıyla ilgili bazı hususları size ifade edeceğim: Bakanlar Kurulunun bu sabahki toplantısında konuşulmuştur. Önümüzdeki günlerde yüksek plânlama kurulu toplanıp, yatırımların durumunu gözden geçirecektir. Yatırımların durumu ile ilgili dar boğazların ortadan kaldırılması ve milyarlarca lira sarfedilmiş bulunan tesislerin bir an evvel yurt hizmetine girmesi için radikal tedbirler alınacaktır. Bu istikametteki çalışmalar birkaç gün sonra başlayacaktır. Bugün hazırlık çalışmaları yapılmıştır.

BU YIL ELEKTRİK KISINTISI OLMAYACAK

Bu cümleden olarak bazı hususları size söylemek istiyorum : 1975 yılında elektrik kısıntısı olmayacaktır. Yeni endüstri ve şehirlerimizi büyük zararlara sokan elektrik kısıntısı olmayacaktır. Bunun tedbirlerinin alınması, Enerji Bakanlığımız tarafından sağlanmıştır. Ve dikkatle takip edilecektir.

Edirne nereden elektrik alıyorsa Hakkâri'de ora-

dan elektrik alacaktır. Bu maksatla yapılmakta olan yüksek gerilim şebekesinin tamamlanması, bir an evvel hizmete girmesi için her türlü gayret sarfedilecektir.

RADYO VE TELEVİZYON HİZMETLERİ YAYGIN HALE GETİRİLECEKTİR

Diğer bir konu : Yurdun her tarafında radyo dinlenebilmesi ve Televizyon hizmetlerinin yurdun her köşesine yayılabilmesi, yine Hükûmetimizin programında yer alan konulardandır. Bu hususların da yaygın hale getirilmesi için her türlü tedbir alınacaktır.

BÜYÜK MERKEZLER ARASINDA OTOMATİK TELEFON KONUŞMASI SAĞLANACAK

Bir başka konu : Büyük Merkezler arasında otomatik telefon meselesidir. Sanıyorum kısa zamanda büyük merkezlerimiz arasında, evvelâ bir kaç büyük merkezimizden başlamak üzere, evvelâ yarı otomatik başlamak üzere, en kısa zamanda, şehirler arasında şehir içinde konuşur gibi veya hiç beklemeksizin konuşur gibi bir sistemi getirmek için hükûmet gerekli direktifleri vermiştir.

GÜMRÜK KAPILARINDAKİ ŞİKÂyetLER GİDERİLECEKTİR

Diğer bir konu da : Türkiye ile İran arasında transit yolları ve transit limanlarının geliştirilmesi bakımından Hükümetimiz gerekli tedbirleri almıştır. Üzerinde durduğumuz bir diğer konu gümrük kapılarıdır. Bilhassa Avrupa'ya açık gümrük kapılarımızda büyük şikâyetler var. Şikâyetlerin izalesi için ilgili Bakan arkadaşlarımız her türlü tedbiri alacaklardır.

YILDA 2 BİN 500 KÖYE ELEKTRİK GÖTÜRÜLECEKTİR

Bir diğer konuda, bugün takriben yılda 1000 - 1200 köyümüze elektrik götürülüyor. Bunun iki bin beşyüze çıkarılmasını öngörüyoruz. Yılda 2500 köye elektrik götürülmesine, yani bu hizmetin iki misline çıkarılmasına hükümetimiz karar vermiştir.

YENİ ŞEKER FABRİKALARI YAPILACAKTIR

Yeni Şeker Fabrikaları yapılacaktır. Türkiye'nin dört yıl sonra altı yıl sonra şekersiz kalmaması lâzımdır. Bugünkü darboğazları izale etmek için ithal

yollarına gidilmiştir. Saha genişletilmiştir. Yeniden üç fabrikanın yapılması plânlarda mevcuttur. Buna ilâveten yeniden 5 veya 6 fabrikanın daha yapılmasının plânlanmasına hükûmet karar vermiştir.

GÜBRE ÜRETİMİNİ ARTTIRMAK İÇİN YENİ TESİSLER YAPILACAKTIR

Keza, gübre istihsalimizi arttırmak için yeni tesislerin yapılmasına Hükûmet karar vermiştir. Bütün bunlar önümüzdeki günlerde tatbikatını hep beraber göreceğimiz konulardır. Bu sabahki çalışmalarımızın, millet için memleket için aldığımız kararlarımızın özeti budur, Milletimiz için hayırlı olsun.

DEMİREL BRÜKSEL'E GİDECEK

Başbakan Demirel daha sonra basın mensuplarının sorularını cevaplandırmıştır. Başbakan Demirel, «Brüksel'e gidecekmisiniz» sorusuna «Allah kısmet ederse gideceğim» demiştir.

Demirel «işsizliğin giderilmesi hususunda hükûmetçe alınacak tedbirlerle işsizlik oranının ne ölçüde azalacağı» yolunda bir soruyu şöyle cevaplandırmıştır :

«— Plânlar tam gerçekleşirse, yeniden yetişen nesillerin işsiz kalmaması tedbirleri vardır. Yani yatırımlar tam yapılabilirse, ekonomi tam gelişebilirse, yeniden gelen nesilleri, ekonomik genişleme kısa zamanda içine alabilecektir. Tabii birikmiş işsizlerin bir kısmı, daha çok bir tarım ülkesi olmamızdan ileri geliyor. Tarımla endüstri arasındaki farklılıklardan ileri geliyor. Ama işsizlik bir zor meseledir. Kalkınmanın en önemli hedefidir, İşsizlik : Herkesin işi olsun, bu bizim en önemli isteğimizdir, ama kalkınma plânları iyi yapılır ve iyi gerçekleştirilirse işsizlik meselesine, bir millet için uzun sayılmıyacak bir dönem zarfında çare bulmamız mümkündür. Gayet tabii ki, çalışmak isteyenlere iş bulmak mümkündür. Çalışmak istemiyene iş bulmak mümkün değildir. Her memleket muayyen bir miktarda işsize sahiptir. Bu Batı Ülkelerinde % 5'e kadar yükselebiliyor. % 1'i - 1,5 u geçen ülkeler kendilerini o kadar mesut saymıyorlar. Bizde % 11 - 12 civarındadır. Çok yüksek rakamdır.»

LIBYA İLE SOSYAL ANLAŞMA

Başbakan Demirel, «Libya ile sosyal güvenlik anlaşmasının ne zaman yapılacağı» sorusu üzerine «anlaşmanın tekemmül ettirileceğini» bildirmiştir.

Demirel, «Doğu ve Güneydoğu Anadolu için özel kalkınma plânı» konusundaki bir suale şu cevabı vermiştir :

«Bugün Bakanlar Kurulu bu konuyu da konuştu. Hükümet programımızda doğu ve Güneydoğu Anadolu'nun kalkınması için özel plân yapılması vardır. Bakanlar Kurulu, ilgili kuruluşlara direktif vermiştir. Bu plânın unsurlarını bir an önce çıkarmak üzere...»

DEMİREL VE ÜZÜCÜ TECAVÜZ OLAYI

Başbakan Demirel, «Üzücü tecavüz olayından sonra iktidar muhalefet ilişkileri nasıl olmalıdır? Olayda bir partiyi suçlu görüyor musunuz? Sorusunu da şöyle cevaplandırmıştır :

«— Ben bu münakaşaların içine girmem. Bu tartışmalara girmem esasen bu tartışmalar cereyan etmiş olayın mahiyetini değiştirmez. Cereyan etmiş olayın önemini de azaltmaz. Bir üzücü olay cereyan etmiştir. Kendi şartları içinde mütalaa ediniz. Henüz ben, bugün sabahleyin kalktım, geldim dün geç vakte kadar doktorlar tarafından hemen hemen tecrit edilmiş durumdayım. Ama bugün, bıraktığımız yerden başlamak memleket meseleleri üzerinde arkadaşla-

rımla çalışmak üzere geldim. Çalıştık. Yaptığımız şeyleri de sizlere söyledim. Millet için, memleket için önemli şeylerdir. Hepinize çok teşekkür ederim.

13.5.1975

Bakanlar Kurulu'nun saat 13.45'e kadar süren toplantısından sonra Başbakan Süleyman Demirel menfur saldırıya uğramadan önce basın mensuplarına şu açıklamayı yapmıştır :

«Koalisyon Hükümeti güven oyu aldığından bu yana birinci 30 günlük çalışmasını tamamlamıştır. Şimdi ikinci 30 günlük çalışma dönemine giriyoruz. Birinci 30 günlük çalışma süresinde koalisyon hükümeti 14 toplantı yapmıştır ve bu toplantılarda önemli kararlar almıştır. Bu kararları her toplantı sonunda ekseriya açıkladık. Bunların şimdi özetini yapacak değilim. Demir Çelik mamûllerindeki indirim...

Bugünkü toplantı sonunda da önemli kararlar alındık. Bunları kamu oyuna açıklıyorum :

Birinci kararımız, demir-çelik mamûlleri fiyatıyla ilgilidir. Demir Çelik mamûllerinde 250 lira ile 900 lira arasında değişen, % 6 ile % 16 nisbeti içinde bulunan bir indirim yapıyoruz. Bu indirimler şöyledir: Pik fiyatlarında indirim yapmıyoruz. Pik demişken şunu ifade edeyim. Sanayi Bakanı arkadaşım buradadır, yer yer pik yokluğu şikâyetleri bize bundan bir süre önce intikal etti. Piyasanın ihtiyacı ne kadarsa

135

bu fabrikalarımızdan verilecektir. Böyle bir konu esnafımızı, sanatkârimızı hiç bir şekilde sıkmamalıdır. Bunu evvelâ söyleyeyim. Platina fiyatlarında tonda 250 lira, kütük fiyatlarında tonda 250 lira yuvarlak demir fiyatlarında tonda 450 lira, profil fiyatlarında tonda 600 ile 750 lira, saç fiyatlarında tonda 500 ile 900 lira arasında indirimler yapıyoruz. Bu indirimler, yarın sabahtan itibaren caridir.

İkinci olarak, küçük esnaf ve sanatkârlarımızın Halk Bankası aracılığıyla toplu iş yeri kredisi kullanması ve bu suretle de başlamış bulunan finansman güçlükleri dolayısıyla ikmal edilmemiş olan yarım kalmış küçük sanayi sitelerinin tamamlanması için bir karar almış bulunuyoruz.

ACİL FİNANSMAN İHTİYACININ KARŞILANMASI

Üçüncü olarak açıklayacağım şey yarım kalmış yatırımların bir an önce üretime geçirilmesi, düşük kapasite ile çalışan işletmelerin tam kapasite ile faaliyette bulunmaları, ihracata dönük işletmelerin üretimlerinin arttırılması ve kalkınmamış bölgelerdeki yatırımların gerçekleştirilmesi, böylece bölgeler arası dengesizliğin kaldırılması maksatlarına matuf olmak üzere ekonomik hayatımızı canlandırmak için

acil finansman ihtiyaçlarını selektif bir şekilde karşılamak kararını Hükümetimiz almış bulunmaktadır. Bunları hangi yolla nasıl karşılayacağı da ayrıca düşünülmüştür. Merkez Bankamız esasen dün yapmış bulunduğu bir toplantıyla da keza piyasanın acil finansman ihtiyaçlarını karşılamak için ve bilhassa üretime yönelmiş ihtiyaçları karşılamak böylece enflasyonist baskılar yaratmadan üretimi, iş hacmini, istihdam imkânlarını arttırma bakımından finansman eksikliklerini gidermek için bazı kararları da Hükümete arz edilmek üzere almıştır.

ORMAN KÖYLÜSÜNÜN REFAHINI ARTIRICI KARARLAR

Bundan sonra açıklayacağım husus, orman konularıyla ilgilidir. Orman Bakanlığı 1974 yılı birim fiyatları esas alınarak, 1975 yılı istihsal ve orman içinde taşıma fiyatlarına % 25 bir ilâve yapmaktadır. Bu surette orman köylüsüne oldukça önemli bir meblağ intikal edecektir. Orman köylüsünün işira gücünü, alım gücünü arttırma bakımından, ona refah sağlama bakımından bu karar alınmıştır. Gene Orman Bakanlığı, 1975 bütçesi hazırlanırken pazar satışı odunlar için genel giderlere katkıda bulunmak üzere 19 lira olarak tesbit etmiş bulunduğu fiyatı ster başına 10 liraya indirmiştir.

Ayrıca Orman Bakanlığının odun istihsalini artırma bakımından yeni bir kararı vardır. Bu suretle de Orman Köylüsüne bir hayli yüksek bir meblağ intikal edebilecektir. Saydığım tedbirler Orman Köylüsünün satın alma gücünü arttırmak, ona refah sağlamak bakımından alınmış tedbirlerdir.

Bunun dışında ekonominin bazı önemli meseleleri daha vardır. Bunların hepsini konuştuk ve bu konuşmalarımıza Perşembe günü devam edeceğiz.

HEDEF YATIRIMLARI HIZLANDIRMAK

Demir-Çelik fiyatlarındaki indirimin sebepleri yatırımları hızlandırmaktır. İnşaat sektörünü yeniden harekete geçirmektir, istihdam imkânlarını arttırmaktır ve millî demir-çelik sanayimizi daha rasyonel bir şekilde çalışır hale getirmektir. Bugün Türkiye'nin yıllık ihtiyacının takriben % 40'ı stok halinde fabrikalarımızda mevcuttur. Yani demir-Çelik Stoku hali hazırda 1 milyon ton civarındadır. Ve buna 5 milyar lira para bağlı bulunmaktadır. Bu itibarla stokların yatırıma dönüşmesi, inşaat sanayiinde, konuta fabrikaya dönüşmesi, iş sahalarının açılması bakımından bu kararı almış bulunuyoruz.»

SORU VE CEVAPLAR

Başbakan Süleyman Demirel, daha sonra gazetecilerin sorularını şöyle cevaplandırmıştır :

SORU : TRT Genel Müdürü İsmail Cem'in kararname si Cumhurbaşkanınca imzalandığına göre yerine kim atanacaktır? Bu konuda nasıl bir yol izlenecektir? TRT'nin tarafsızlaştırılması konusunda ne düşünüyorsunuz?

CEVAP : Tabii. Hükümet programında TRT'nin tarafsızlaştırılacağına dair şu cümle vardır: (TRT'nin tarafsızlığı ve Anayasanın 121. maddesindeki ilkelere sadık kalması sağlanacaktır. Yalnız haber hizmeti değil, önemli bir eğitim ve kültür hizmeti görmekle yükümlü olan TRT'nin devletin ülkesi ve milletiyle bütünlüğünü sarsıcı, Cumhuriyeti tahrif edici, Millî Güvenliğe ve Genel Ahlâka zarar verici yayınlar yapması önlenecektir.) diyor.

TRT'yi tarafsızlaştırmak ve gerçekten millî ahlâka, millî kültüre uygun yayınlar yapar hale getirme ve memleketin bütünlüğüne itina eder durumda tutma bakımından milletin önünde ve Meclislerin önünde taahhüde girişmiştir. Bu taahhüdün gereği olarak, hükümet, ilk 30 günlük icraatı içinde TRT Genel Mü-

dürünün değiştirilmesine karar vermiştir ve Genel Müdürün görevden alınması, yerine de İstanbul Üniversitesi Profesörlerinden Prof. Dr. Nevzat Yalçıntaş'ın tayinine de hükümet karar vermiştir. Bu kararların tekemmülü için Sayın Cumhurbaşkanı'nın imzasına sunulmuştur.

Dün aradan, 10 gün geçtikten sonra Sayın Cumhurbaşkanı 359 sayılı kanunun 9 uncu maddesine göre, hükümete tanınan yetkiye istinaden yapılmış bulunan bu tayinlerden görevden almayı imzalamışlar, yerine tayini henüz imzalamamışlardır. Hükümetin kararı orta yeredir. Bu karar tekemmül edince tayin muamelesi de tamamlanmış olacaktır. Bu hususta söyleyeceğim budur.»

ENDÜSTRİNİN CANLANDIRILMASI

SORU : Endüstrinin canlandırılması için ne gibi tedbirler öngörüyorsunuz? Ham madde ve finansman kaynakları için alınan tedbirler nelerdir?

CEVAP : Ekonomiyi canlı tutmak, güçlendirmek için bir seri kararlar alıyoruz. İhracatın teşviki, kararların içersindedir. Aslında Türkiye'nin ihracat mal-

ları vardır, endüstri ihracat malları arasında % 40 gibi önemli bir hisseye sahiptir. Bugün endüstrinin canlandırılması, endüstriyel faaliyetlerin canlandırılması ile ilgili zikrettiğim tedbirlerden birisi de o istikamettedir. Endüstri bugün hammadde sıkıntısı içinde değildir.

Sadece finansman sıkıntısı içindedir. İhracata dönük olanlarının finansman ihtiyacının giderilmesi hususunda Hükümet kararlar almıştır. Dış tediye muvazenesini düzelterek başka bir imkân yoktur.

SORU : Yarım kalmış yatırımların tamamlanması ile ilgili tedbirler konusunda kaç fabrika sayabilirsiniz?

CEVAP : Pek çok birkaç tane değil. 200 milyon lira yatırılmış, 20 milyon lira için imalâta geçecek durumu yok ve bunların büyük kısmı ihracata dönük yatırımlardır. Endüstrinin her dalında vardır. Yüzlerce vardır, 1-2 tane değil.

TRT KONUSU

SORU : «Bundan böyle kanun kuvvetinde kararname çıkmayacak mıdır? 11 sayılı Kararname iptal edildiğine göre, nasıl bir yol izlenecektir?»

CEVAP : O ayrı bir iştir. O TRT Genel Müdürünün tayini ile ilgili bir konu değildir. Meclisler Hükümetlere kanun kuvvetinde kararname çıkarma yetkisi verir. Bunun çerçevesi içinde, Hükümetlerin o çerçeve içinde kalması lâzımdır. Biliyorsunuz, 359 sayılı kanunda değişiklik yaparak, yani TRT Kurumunun başına getirilecek kişi de aranacak nitelikleri değiştirerek 11 sayılı Kanun kuvvetinde kararname tanzim edilmiştir. Kanaatimize göre öyle bir kanun kuvvetinde kararnameyi hükümetin tanzim etmemesi lazımdır. Meclis 11 sayılı kararnameyi reddetmiştir. Bununla Türkiye Büyük Millet Meclisi yani Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu hükümetlere verdiği yetkiye sahip çıkmıştır. Kendi yetkisine... Kanunda değişiklik yaparak istisna mevki haline getirilebilirdi. Kanaatinde olmuştur. Meclisler. 11 sayılı kararname hem meclisten hem de Senato'dan geçmiştir. Senato sadece bu kararname ile yapılmış bir tasarruf varsa bu tasarrufları iptal etmektedir. Senato bunu ilâve etmiştir, altına. Yani kararnameyi iptal ettiği gibi, kararname ile yapılmış bir tasarrufu da iptal etmektedir. Ashında kararname tabii ki iptal edildiği zaman tasarruf da iptal edilir ama, ilerde bir münakaşa çıkmasın diye Cumhuriyet Senatosu böyle bir hüküm ilave etmiştir. Bugün Millet Meclisinde eğer bir engellemeye karşı çıkılmazsa ve engellemeyle karşılaşıldığı taktirde bu en-

gelleme aşılabilirse, karara varılacak olan husus sadece Cumhuriyet Senato'sunun metnine mi uyulacağı Millet Meclisi'nin metnine mi uyulacağıdır Her iki metne de uyulduğu ahval de de 11 sayılı Kararname orta yerden kalkıyor zaten. Yani hangi metne uyulsa, ister Millet Meclisi'nin metnine uyulsa, ister Cumhuriyet Senatosu'nun Metnine uyulsa, ki karma komisyon onu tetkik etmiş, Cumhuriyet Senato'sunun Metnine uymayı kabul etmiştir. Hankisine uyulsa 11 sayılı Kararname ortadan kalkıyor. TRT Genel Müdürlüğü istisnai mevki olmaktan çıkıyor. 15 sene memuriyet şartı vardır. TRT Genel Müdürü olabilmek için. Yüksek tahsil şartı vardır. O şartları gerektiren bir durum meydana geliyor. Yani kanun cari oluyor. Kararname hükmü yerine. Odur yapılan muamele.

SORU : Türk-İş Başkanı Halil Tunç Hükümetin 30 günsüre içinde işçiden yana karar almadığını ifade ediyor. Hükümeti işçiden yana çalışmaya davet ediyor. Bu konudaki görüşleriniz nedir?

İŞÇİLER İÇİN NE KARARLAR ALINMAKTADIR

CEVAP : Bizim aldığımız kararların büyük kısmı Türk işçisini alakadar eder.Bir defa fiyatları indirmek her vatandaşın alakadar ettiği gibi Türk işçisini

de alakadar eder, ekonomiyi hızlandırmak yeni iş sahaları açmak ve bir çok vatandaşlarımıza yeni iş imkanları bulabilmek Türk işçisini alakadar eder. Çalışan insanlar için alınabilecek her türlü tedbir, aslında ekonominin genel dengesi içinde mevcuttur. Ayrıca Hükümetimiz kadın işçiler için bir karar almıştır. Bir, ikincisi emekli işçilerin durumunun bir an evvel düzeltilmesi için bir kanun teklifi vardır. Bu kanun teklifine sahip olduğunu beyan etmiştir. İkili kanun dışında işçi için bir karar alınması lazımdır da almadılar denebilecek bir şey yoktur.

Aslında Hükümetimiz 30 gün içinde kurulmuş değildir. Hükümetimizin görevi devam ediyor. Önümüzdeki günlerde gerçekte müşahhas olarak şunların yapılması lazımdır. Denebilecek kararlar varsa, onlar alınacaktır. Ayrıca Hükümet Programında Hükümetimiz neye angaje ise onların hepsini yerine getirecektir. Açıktır ki 30 gün zarfında bir Hükümet Programına koyduğu yüzlerce meselenin tümünü neticeye bağlayamaz. Hükümet Türkiye Cumhuriyeti Hükümetidir. Her Türk vatandaşının menfaatlerini düşünmek mecburiyetindedir. Bilhassa fakir fukarayı düşünmek bizim hükümetimizin en başta gelen görevidir. Ayrıca köylü, işçi, esnaf sanatkâr, memur gibi dar gelirliilerin

ve gelir seviyesi düşük vatandaşları refaha kavuşturmak bizim Hükümetimizin hedefidir.»

İŞÇİ VE MEMUR AYRIMI HALLEDİLECEKTİR

SORU : «Türk-İş Genel Başkanının işçi-memur ayırımı konusundaki sözlerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Sayın Tunç Hükümetin işçisinin lehine şimdiye kadar bir karar almadığını ifade ediyor ne dersiniz?»

CEVAP : «Aslında Sayın Tunç ne dediğini bilmiyor. Hükümetin Programında kesin tahhüt vardır. İşçi memur ayırımı halledilecektir diye. Bizden öncede Hükümetler geldi geçti. Biz icad etmedik. İşçi memur ayırımını ama biz bunu çözeceğiz diye kesin taahhütte bulunduk ve çözeceğiz.

SORU : Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Sayın Ecevit, Hükümetinizi kundakçılıkla suçladı. Sizden bu konuda cevap çıkmadı? Sizin bu konuda görüşünüz nedir?

CEVAP : Sayın Feyzioğlu o cevabı Hükümet adına vermiştir. Kendisinden böyle bir cevabı vermesini Hükümet adına rica ettim. Sayın Feyzioğlu ne dediyse bende onunla mutabıkım. Böylesine gerçekten bana göre fevkalâde insafsız bir itham bizim hükümetimi-

zin taşınması mümkün değildir. Muhatap olması dahi mümkün değildir. Biz hükümetiz. Başkalarının seviyesine inemeyiz. Başkalarına verilecek cevabımız çoktur. Ama biz Türkiye Cumhuriyeti Hükümetiyiz. Nizamı tesisle mükellefiz. Bize kimse o şekilde ithamlarda bulunamaz. Askıdadır itham.»

PANCAR BORÇLARININ TAMAMINA YAKINI ÖDENMİŞTİR

Başbakan Demirel, daha sonra pancar ekicilerinin alacaklarının 3 il dışında hemen tümü ile ödendiğini açıklamış

«3 İlimizde kalan paralarda gayet iyi miktarlardır. Burdur, Susurluk, ve Adapazarı gayet cüz'i miktarlardır. 10-15 milyon liranın içindedirler. Hükümetimiz 30 gün önce göreve başlarken 649 milyon lira olan pancar parasının 640 milyon lirası ödenmiştir.»
demiştir.

23.5.1975

Başbakan Süleyman Demirel Bakanlar Kurulu toplantısından sonra, «Amerikan askerî yardımının başlatılması için Kıbrıs konusunda herhangi bir tavi-

zin verilmesi söz konusu mu? Sorusuna şu karşılığı vermiştir :

«Bunların hepsi uydurma. Verecekmiş, edecekmiş, diye bunları kimler uyduruyorsa hükümet programını açıp okusun. Hükümet programında ne diyorsa onu yürütüyor.»

«**Maraş bölgesinden çıkmamız söz konusu mu?**» sorusuna da **Süleyman Demirel**, Kıbrısta şu anda hiçbir yerden çıkmamız söz konusu değildir» demiştir.

2.6.1975

Bakanlar Kurulunun 6 saat süren toplantısından sonra Başbakan Süleyman Demirel, basına şu açıklamaları yapmıştır :

«— Bakanlar Kurulu, bugün kurulduğu günden bu yana, geçen 60 gün zarfında 17. toplantısını yaptı. Bu toplantı altı saat sürmüştür. Toplantının gündeminde, benim NATO Zirve Toplantısı dolayısıyla Bakanlar Kurulu'na izahat vermem, Sıkıyönetimin uzatılması ve dışarıda çalışan vatandaşlarımızın, işçilerimizin sorunları yer almakta idi...

NATO Zirve Toplantısı ve bu vesile ile dost ve müttefik ülkelerin Devlet ve Hükümet Başkanları ile yapmış olduğum görüşmelerle ilgili olarak Bakanlar Kurulu'na izahat verdim.

Bakanlar Kurulu Sıkıyönetimin Millî Güvenlik Kurulunca tavsiye edildiği şekilde 1 ay daha uzatılmasını kabul etti ve Meclise intikâl ettirildi.

Bakanlar Kurulunda, dışarıdaki işçilerimizin sorunları üzerinde müzakere cereyan etti. Bu sorunların başlıcalarını size zikredeceğim.

Belçika'da işçi liderleri ile yaptığım bir toplantıda bana intikâl ettirilmiş bulunan hususların büyük bir kısmı dışarıda bulunan işçilerimizin hemen tümünün problemi olarak zaten bizce bilinmektedir. İşçilerimizin şikâyetleri yabancı ülkelerden Türkiye'deki ailelerine gönderdikleri paraların zamanında ailelerin eline geçmemesidir. Bakanlar Kurulu bu şikâyetleri tümüyle ortadan kaldıracak tedbirler almaya karar vermiştir. Binaenaleyh, işçilerimizin ailelerine gönderdikleri paralar kısa zamanda ailelerinin eline ulaşacaktır.

Şikâyet ettikleri ikinci konu Türkiye'yi ziyarete geldikleri zaman izinli olarak, Gümrük kapılarında veya Hava meydanlarında, yani Türkiye'ye geliş görmüş buldukları zorluklardır. Bu zorlukların ortadan kaldırılması için de Bakanlar Kurulu her türlü tedbiri almaya karar vermiştir.

Diğer bir şikâyet konusu, para bozdurmadaki farklılıklardır. Bu farklılıklarda giderilecektir.

Diğer konu ise, işçiler yine memleketimize izinli olarak gelirken uğradıkları ulaşım zorluklarıdır. Uçak vesaire bulamama gibi, bunlarıda ortadan kaldırmak için her türlü tedbire başvurulacaktır.

Yine diğer bir şikâyet konusu pasapost ve askerlik muameleleri ile ilgilidir ki, bu hususlarda yasa değişiklikleri gerekecektir. Ve esasen Hükûmetimizin programında bu konular da mevcuttur. Bu konular da azami kolaylıklar gösterilmesi için yasa değişikliklerine gidilecektir.

Diğer konu ise, çocukların eğitimidir. Birincisi, ikincisi ise Din görevlilerinin kafi miktarda bulunmamasıdır. Bu hususta da Hükûmet gerekli tedbirlerin tümünü alacaktır.»

İŞÇİ EMEKLİLERİNİN DURUMU DÜZELTİLECEKTİR

Başbakan Süleyman Demirel, daha sonra bir gazetecinin «İşçi emeklilerinin durumu» hakkındaki sorusuna şu karşılığı vermiştir :

«— İşçi emeklilerinin durumu, ümit ediyorum ki, Perşembe günü bir Özel Gündem ile Millet Meclisinde ele alınacak ve Millet Meclisinden geçecek, Cumhuriyet Senatosundan geçecektir. Aynı şekilde kıdem tazminatı ile ilgili Kanun da Perşembe günü yani iki gün sonra Millet Meclisi gündeminde yer alacak ve Millet Meclisinden Cumhuriyet Senatosuna geçmiş olacaktır. Her iki konuyu da Hükümet gayet yakından takip etmektedir. Esasen yarın Millet Meclisinin gündeminde sanıyorum gensoru, yarından sonra da Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündeminde sıkıyönetimin uzatılması olacaktır. Yasa yapılacağı ilk gün Perşembe günü olacaktır. Perşembe günü de her iki kanun Millet Meclisinden geçecektir. Takip edeceğiz.»

5.6.1975

Başbakan Süleyman Demirel, Bakanlar Kurulunun toplantısından sonra yaptığı açıklamada aynen şöyledir:

«— Bakanlar Kurulunun bugünkü toplantısında gündemdeki konuşmaları üzerinde duruldu. Pazartesi günkü toplantı sonunda açıkladığım gibi, Bakanlar Kurulu Dış ülkelerdeki işçilerimizin sorunları üzerinde Pazartesi günü başlattığı müzakereleri bugün de

sürdü. Dış ülkelerdeki işçilerimizin çeşitli sorunlarına kararname çıkarmak suretiyle veya idari kararlar suretiyle çare bulunabilecek hususların o keşilde halledilmesine, ama kanunlarla değişiklik yapılmasını gerektiren hususların da çabuk bir kanun değişikliği yapma ve tümünü içine almak üzere bir tasarı hazırlanmasına karar verdik. Bu kanun tasarısı birkaç gün içinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk edilecektir. İçerisinde pasaport kanunundan, askerlik muayenelerine kadar çeşitli işlerin yeniden nasıl tanzim edileceği bulunacaktır. Bu arada pasaport yenilemesinin her iki yılda bir yapılması yerine her beş yılda bir yapılması bu kanun tasarısında yer alacaktır. Ve diğer hususlar da yer alacaktır.

İŞÇİ-MEMUR AYRIMI NETİCELENDİRİLECEK

Bakanlar Kurulu'nun üzerinde durduğu ikinci konu, işçi-memur ayrımının neticeye bağlanmasıdır. Bilirsiniz bu, programımızın gereğidir. İşçi memur ayrımının bir an evvel karara bağlanmasında Bakanlar Kurulu kararlıdır ve programındaki bu kararını yerine getirebilmek için de çalışmaları hızlandırmaya ve bir an evvel bir neticeye bağlamaya Bakanlar Kurulu karar vermiştir.

ORMAN ve KÖYLÜ MÜNASEBETLERİ HUKUKİLEŞTİRİLECEK

Üçüncü konu da, Orman köylüsünün sorunlarıdır. Orman köylüsünün en önemli sorunu Orman ile köylü arasındaki münasebetlerin tanzimidir. Bu Orman Tahdit Komisyonları ve Orman Kadastro Komisyonları vasıtasıyla yürütüle gelen bu muamelelerin hızlandırılmasına orman ile köylü arasındaki münasebetlerin hukukileştirilmesine hız verilmesi görüşülmüş ve karara bağlanmıştır. Bugün mevcut olan Komisyonların sayısı 14'dür. Ekiplerin sayısı 50'dir. Komisyonları bu sene 50'ye, Ekipleri 250'ye çıkartmaya karar verilmiştir. Gelecek sene Komisyonları 70'e, Ekipleri de 350'ye çıkarılacaktır.

Böylece bu hizmetler beş misli artırılmak suretiyle, köylü-orman münasebetlerine lüzumsuz çekişmeler, devletle köylü arasındaki lüzumsuz çekişmelere son verilecektir.

KURTULUŞ SAVAŞI GAZİLERİ AYLIKLARI 500 LİRAYA ÇIKARILYOR

Diğer bir konuda, İstiklâl Harbi Gazilerine bugüne kadar verilen 300 liralık şeref aylığının 500 liraya çıkarılmasıdır. Bu konudaki tasarı da bugün Bakan

lar Kurulunda imzalanmış ve Türkiye Büyük Millet Meclisine sevkedilecektir.

Bir diğer konuda, esnaf ve sanatkarların Bağ-Kur yoluyla sağlanacak krediler vasıtasıyla mesken sahibi olmalarıdır. Bağ-Kur kaynaklarından esnaf ve sanatkarlara sağlanacak, ilk etapta, 200 milyon liralık kredi esnaf ve sanatkarların mesken sahibi olması için kullanılacaktır.»

Başbakan Demirel, daha sonra bir basın mensubunun işçi kıdem tazminatları süresi ile ilgili sorusuna cevaben «Kıdem tazminatları süresinin 30 gün olduğunu» söylemiş, bu konunun Hükümet Programında açıklıkla yer aldığını bildirmiştir.

İŞÇİ SORUNLARI

Başbakan Demirel, Yurt dışındaki işçilerimizin öncelikle halledilmesi gerekli sorunların neler olduğunu soran bir gazeteciye de şu cevabı vermiştir:

«— Bunları geçen toplantıdan sonra saydım. Yine kısaca tekrarlayabilirim: Evvela, gönderdikleri paralar ailelerine ulaşmıyor. Bunun için kanun ve kararname çıkartmaya lüzum yok. Bu, idari tedbirlerle halledilecektir. İki-üç ay gecikme oluyor. Bundan şikayet ediliyor. Sonra hudut kapılarında büyük zorluk

larla karşılaştıklarını söylediler. Daha sonra pasaport zorlukları olduğunu söylediler. Öğretmen ve din görevlisi konusunda büyük sıkıntıları olduklarını söylediler. Türkiye'ye izinli dönerken uçak bulamadıklarından şikayet ettiler. Bütün bu konuları altalta koyduk, bunların bazılarının halledilmesi için kanun çıkartmak gerekiyor. Beş-altı maddelik çeşitli kanunlarda tadilat yapan bir kanun acele sevkedeceğiz. Bir kısmı karaname ile olabilecek şeyler. Gümrük kanununda, pasaport kanununda bazı tadiller yapılması lazım. Askerlik kanununda da böyle. Bir kısım ise, doğrudan doğruya idari kararlarla yapılabilecek şeylerdir. İdari Kararlarla, kararnamelerle yapılabilecek şeylerin derhal yapılmasına karar verilmiştir. Kanunla yapılacak olan şeylerin de, kanuna konması ve bir iki gün içerisinde meclislere sevk edilmesi bugünkü toplantıda karar bağlanmıştır.

ABD'ye BİZ SÜRE VERMEDİK

Amerika'nın Türkiye'ye karşı uyguladığı silâh ambargosunun kaldırılması konusunda Türkiye Hükümetinin, birleşik Amerika'ya bir süre verip vermediğini soran basın mensuplarına Başbakan Süleyman Demirel şu karşılığı vermiştir:

«— Türk Hükümetinin, Amerikan Hükümetine bir süre verdiğini bilmiyorum. Yani bizden evvelki Hükümet böyle bir süre verdi mi bilmiyorum, biz bir süre vermedik, bizden evvelki Hükümetin de verdiğini sanmıyorum. Bizim elimizdeki vesaikte, ne Birleşik Amerika'ya şu güne kadar şunu yapmazsanız, şöyle yaparız, diye verilmiş bir nota vardır, ne yazılmış bir mektup vardır, ne de bir Hükümet Kararı vardır. Böyle bir şey yok elimizde.»

TOPRAK REFORMU KANUNUNU BİZ ÇIKARDIK

Toprak Reformu uygulaması ile ilgili bir soruya da cevap veren Başbakan Süleyman Demirel şöyle demiştir:

«— Bugünlerde istismar edilmeye çalışılan petrol-den sonra ikinci konudur. Esasen Petrol ve Toprak Türkiye'de uzunca süredir siyasi zemine atılır, orasından burasından çekilir.

Toprak Reformu Kanununu biz çıkarttık. Yani bizim Meclislerde büyük çoğunluğumuz olduğu zaman ve Adalet Partisinin, Güven Partisinin Koalisyo-na dahil olduğu zaman Toprak Kanunu çıkmıştır. Bu

itibarla Toprak Kanununu herkesten çok tatbik etmek görevi bizimdir. Kanun bizim, bunu istimar etmeye kalkanları bu kanunun karşısına geçtikleri de Türk Kamu oyunca bilimektedir. Torpak Kanunu topraksız Türk Köylüsünü, Türkiye imkânları ölçüsünde ve o kanunun içerisine konmuş şartlara uyularak topraklandırma amacını güder. Toprak Kanununa uyularak Toprak Reformu yapılacaktır. Yani Toprak Kanununun bir kenara atılarak bir takım keyfilikler mülkiyet hakkına taarruzlar, asla Hukuk Devleti ile bağdaşan hususlar değildir. Toprak Reformu yürüyor yürümeye de devam edecek ve senelerce bunun istismarını yapmış olanlar Toprak Reformunu yapamamış olmanın hadisi içinde kıvranacaklardır. Birçok şeyleri olduğu gibi, onu da geçmiş çapta başarmak bize nasip olacaktır. Niye Toprak Reformunu durduralım? Yani, bu niyenin cevabını kimse bulabilir mi? Kanunu biz çıkardık. Kanunu tatbik etmemek gibi yetkiler Hükümetlerin elinde mevcut değil ki.. «Toprak Reformu duruyor, Toprak Reformu yapılmıyor» gibi iddiaların karşısında Türk Vatandaşı düşünecektir. «Niye dursun Toprak Reformu, Niye Toprak Kanunu tatbik edilmesin?» Binaenaleyh, bunlar istismardan ibarettir. Bunların aslı faslı yoktur. Toprak Reformu, Kanununun ruhuna ve metni, bir şekilde, Türk vatandaşını bölmeden, memleketi bir takım

ideoloji saplantılar içerisinde sürüklenmeden, gerçekten Türk köylüsünü toprak sahibi kılarak ve elde ettiğini bir-iki sene sonra elden çıkarmama, o toprağı işleyerek, bizzat kendisi işleyerek ona sahip olmasını sağlayacak bütün tedbirleri alarak biz yürütmekteyiz. Ve öyle yürüteceğiz.

DÖVİZİMİZ VARDIR, BORCUMUZU ÖDÜYORUZ

Başbakan Demirel daha sonra, para darlığı olduğu yolundaki haberlere de değinerek şunları söylemiştir:

«— Gazetelerde görüyoruz. Merkez Bankasında para kalmamış, Türkiye borcunu ödeyemez hale gelmiş... Bu çeşit haberlerin hiç birisinin aslı esası yoktur. Türkiye'nin 1 milyar Merkez Bankasında parası vardır. Borçlarını da muntazaman öder. Ödemeyecek durumu da yoktur. Esasen, senenin sonuna kadar Türkiye yapacağı ithalatın karşılığını, yapacağı ihracatın karşılığını hesaplara koymuştur. Biz, 45-50 günlük Hükümet olarak Türkiye'nin parasını bitiremeyiz. Devraldığımız bütün şartlara rağmen Türkiye'de hiç bir malın yokluğu olmayacak, Türkiye'nin hiç bir borcu ödenmemiş olmayacak ve senenin sonunda yine Türkiye'nin Merkez Bankasında önemli miktarda döviz bulunacaktır.»

10.6.1975

Bakanlar Kurulu, 5 saat süren toplantısı sırasında, Türk-İran ekonomik işbirliği konusunu incelemiş ve bazı kararlara varmıştır.

Bakanlar Kurulu bu arada. İpek Kozası taban fiyatını tespit etmiş, Haşhaş kabuğu fiyatı ile Traktör ithalinde uygulanan gümrük indirimi konusunda bazı yeni kararlar almıştır.

Başbakan Süleyman Demirel Bakanlar Kurulu toplantısından sonra yaptığı açıklamada, buğday rekoltesinin de bu yıl, geçen yıla oranla çok fazla olduğunu söylemiş ve «Türkiye'de hiç bir şeyin kıtlığı olmayacaktır» demiştir.

Başbakan Süleyman Demirel'in açıklaması aynen şöyledir:

«— Bakanlar Kurulu, Sayın Cumhurbaşkanı'nın İran'a vaki ziyaretleri sırasında yapılmış bulunan iktisadi ve Teknik İşbirliği anlaşmasının vakit geçirilmeden gerçekleştirilebilmesi konusunu ele aldı. Sayın Çağlayangil, İran gezisi ile ilgili olarak Bakanlar Kuruluna geniş izahat verdi ve daha sonra da İktisadi

ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının çerçevesi ve unsurları hakkında yapılmış bulunan çalışmaları anlattı. Bunun üzerine konu Bakanlar Kurulunda müzakere edildi.

İktisadi ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının çeşitli unsurları var. Bunlardan birisi, iki ülke arasındaki ulaşım sistemini geliştirmektir. Bunun için Türkiye tarafından limanları geliştirmek, Trabzon, Samsun, İskenderun limanlarını... bu limanlardan İran hududuna kadar giden, Trabzon-Erzurum-Surbahan-Gürbulak yolunu geliştirmek. Öbürüsü Samsun Limanından bu yola mülaki olan kısmı geliştirmek. Demiryollarını geliştirmek, güney yolunu geliştirmek ve Van gölü içerisindeki feribot nakliyatını geliştirmek şeklinde özetlenebilir.

HAYVANCILIK MESELESİ

Buna ilaveten, iki ülke arasında müşterek işbirliği sonucunda, bilhassa Doğu Bölgemizin kalkınmasında çok önemli olan hayvancılık meselesi vardır. Yeni Et Kombinaları kurulması ve Et Kombinalarında her iki memleketin ihtiyacının da karşılanması yollarının araştırılması vardır. Biliyorsunuz İran, Türkiye'nin İktisadi Projelerini de finanse etmek arzusundadır.

Binaenaleyh, iki memleket arasındaki işbirliği, sadece Ulaştırma meselelerinin, Transit meselelerinin hallinden ibaret olmayıp, gerçekten geniş şumullü bir işbirliğidir. Hükümetimiz, böyle bir işbirliğinin bir an evvel belirli projelerle kuvveden fiile geçebilmesi için her türlü gayretin içinde olacaktır.

Esas Hükümet programımızın tepe noktalarından biridir. Türkiye İran arasındaki münasebetleri geliştirmek...

Keza enerji şebeklerini birbirine bağlamak, keza petrol alışında, petrol ihtiyacının sağlanmasında yine bir takım anlaşmalar yapmamız mümkün, Boru hattı, petrol hattı gibi konularda da işbirliği yapmamız mümkündür. Bu hususların hepsi önümüzdeki günlerde geliştirilecektir.

KOZA FİATLARI 70 LİRA OLDU

Bakanlar Kurulu buna ilaveten üç karar daha aldı. Bunlardan birisi, ipekçiliğin desteklenmesi kararıdır. Geçen sene 60 lira olan koza fiyatlarının bu sene 70 lira verilmesini kararlaştırdık. Geçen sene koza fiyatlarının tabanı 60 lira olmakla beraber 45 - 50 liranın üzerine çıkmadı. Bu sene alım işinin de gayet müesir bir şekilde yürütülmesini ve bu suretle gerçekten

taban fiyatı olarak konulmuş bulunan fiatın işlemini de sağlayacağız, ipekçilik, ülkemizin fevkâlade değerli bir iştiğal sahasıdır.

İkinci konu haşhaş kabuğu fiyatıdır. Biliyorsunuz yeni haşhaş ekimi yapılmıştır, Milletlerarası yükümlülüklerimiz var, taahhütlerimiz var. Ekilen haşhaş çizilmeyecektir. Ama kabuğu devlet tarafından satın alınacaktır. Tohumu köylüde kalacaktır. Kabuğunu devlet satın alacaktır. Kabuğun baş fiyatı kilo başına 21 lira olarak devlet tarafından tespit edilmiştir.

TRAKTÖR İTHALATINDAN % 1 GÜMRÜK ALINACAK

Bakanlar Kurulu'nun bu sabah kararlaştırdığı üçüncü konu ise, traktör ithalinde uygulanmakta olan % 1 gümrük resminin müddeti bitmiştir. Bu müddetin yenilenmesine karar verilmiştir. Yani bundan böyle 5 Haziran'dan başlamak üzere ithal edilecek olan traktörlerin gümrük resmi yine % 1 olarak devam edecektir.»

Başbakan Süleyman Demirel, bundan sonra, 1975 hububat rekoltesi ile ilgili açıklamalarda da bulunarak şunları söylemiştir:

«— Elimizde henüz Ege, Çukurova ve Trakya rekolte tahminleri vardır. Çukurova buğdayı biçmeye başlamıştır. Bana verilen bilgilere göre, sadece Çukurova'da, yani Adana, Hatay, Maraş, Gaziantep muntıkasında bu sene 600 bin ton mübayaaya yapılabileceğini tahmin ediyoruz. Geçen sene bütün Türkiye'de yapılan mübayaaya idi bu. Yine yapılan tahminlere göre, Trakya'da, 600 bin ton mübayaaya yapılabileceğini tahmin ediyoruz. Trakya ve Çukurova geçen seneki bütün Türkiye'nin iki misli şeklinde ürün vermektedir. Bu da Ofise satacakları kısımdır. Orta Anadolu ve Güney Doğu Anadolu'daki durumun da iyi olduğunu sanıyorum. İnşallah, zarar ziyan olmaz ve bir o kadar da yine ikisinin mecmuu kadar da orta Anadolu ve Güney Doğu Anadolu verirse, Türkiye, çok güzel bir buğday yılını idrak etmiş olur.»

Başbakan Demirel, bu durum karşısında yine buğday ithaline gidilip gidilmeyeceğini soran bir gazeteciye şu karşılığı vermiştir:

«— Gelecek seneye stokla girmeye mecburuz. Bir milyon ton buğday ithalini daha evvel Hükümet kararlaştırmıştır. Türkiye'de hiç bir şeyin kıtlığı olmayacaktır. Eğer buğdayımız yer bulup koyamayacağımız kadar çok olursa, gelecek seneye lüzumsuz stok çikarsa satarız.»

Başbakan Süleyman Demirel, bu arada bir gazetecinin Ereğli Demir-Çelik Fabrikalarının fiat indirimini uygulamadığı ve fiat indirimlerini Demir-Çelik mamullerine intikal ettirmediği yolunda CHP Genel Sekreter Yardımcısı Deniz Baykal'ın açıklamalarını hatırlatması üzerine şöyle konuşmuştur:

«— Böyle bir şey olabileceğini sanmıyorum. Ama, bunun bir ihbar telakki ederiz. Ve meselenin üzerine varırız. Hükümetin kararını uygulamayacak bir organ tasavvur edemem. Türkiye'de Uygulamayana da uygulatırız.»

12.6.1975

Başbakan Süleyman Demirel, Bakanlar Kurulunun 4,5 saat süren toplantısından sonra yaptığı açıklamada, CHP'nin Millet Meclisindeki dışpolitika konusunda bugün yapılacak açıklamalara katılmak istemeyişlerini eleştirmiş ve «CHP hangi gaye ile olduğunu bilmediğimiz bir şekilde Meclis zeminine gelmiyor» demiştir.

Başbakan Demirel, bu arada Bakanlar Kurulu toplantısında yurt dışındaki işçilerimizin lehine bazı kararlar alındığını ve imzalanan bir tasarruğun yarın T. B. M. M. ne sevkedileceğini de söylemiştir.

Başbakan Demirel'in açıklaması şöyledir:

«— Bakanlar Kurulu Hükümetin güven oyu almış olmasının üzerinden 60 gün geçtiği bugün de, yani 12 Haziran gününde yapmış olduğu toplantıda, geçen 60 gün zarfında üzerinde durduğu konulardan nelerin gerçekleştirildiğini gözden geçirmiş ve önümüzdeki 40 günde, yani 100 üncü günde varılması lâzım gelen hedeflere, ne kadar yaklaşıldığını, uzaklaştığını tesbit etmiştir.

İlk 100 günde memleket için çok acil telakki ettiğimiz konuların tümüne yakınına gerçekleştirebileceğimizi sanıyoruz. Bu demek değildir ki, programımızın tümünü gerçekleştirmiş olacağız. Fakat çok acil telakki ettiğimiz ve Hükümet kurarken 100 günde gerçekleştirmeyi tasarladığımız konuların hemen tümünü gerçekleştirebileceğiz.

Hükümetimizin ne devraldığını, ne yaptığını, yapmayı düşündüğünü Pazar günü saat 10.00 da yapacağımız Basın toplantısında gayet geniş şekilde açıklayacağım için, Bakanlar Kurulunun bu toplantısında konuşulan bu hussuları tekrarlamakta fayda görüyorum.

YURT DIŞINDAKİ İŐÇİLERLE İLGİLİ TASARI

Bunlara ilâveten Bakanlar Kurulu, yurt dışındaki işçi sorunları ile ilgili olarak 45 kanunun bazı maddelerinde değişiklikler yapan bir kanun tasarısını bugün imzalamıŐ ve yarın Türkiye Büyük Millet Meclisine sevkedilecektir.

Pasaport Kanununda, Gümrük Kanununda ve diğer bir iki kanunda bazı değişiklikler yapıyoruz. Bu deęiŐikliklerle yurt dışındaki işçilerimizin en çok Şikâyet ettiği hususlardan bir kısmı yasaya ihtiyaç gösteren hususlar ortadan kaldırılmıŐ olacaktır.

Ayrıca, Bakanlar Kurulu bugünkü toplantısında hububat alımlarının hiç bir Őikâyete mahal vermiyecek Şekilde yürütülmesi için konuyu görüşmüş ve her türlü tedbirin alınmasına, alınmış bulunan tedbirlerin yürütülmesine de karar vermiştir. Buna ilâveten çapa mahsulleri olan tütün ve pancarın çapalanması, tütün kırılması, pancarın sökülmesi esnasında kylye verilmekte olan avansların artırılmasını prensip olarak kabul etmiştir. Ekonomik Kurul bunların ne kadar arttırılacağını yarın tespit edecektir. BaŐkanlar Kurulu Pazartesi günü saat 17.00 de tekrar toplanarak gündemdeki konuları görüşmeye devam edecektir.

TÜRK TARIMINA KREDİ İMKÂNLANI SAĞLANACAK

Buna ilâveten, traktör konusunda bazı sıkışıklıklar vardır. Köylümüzün gübre, ilâç ve traktör bulmakta güçlük içerisinde olmaması ve Türk tarımının üretim vasıtalarına kafi derecede sahip olması, üretimin gelirlerini iyi bir şekilde bulabilmesi için Hükûmet Programında mevcut olan ilkenin de gerçekleştirilmesi üzerinde görüşmüştür.

Türk tarımına yeniden kredi imkânları sağlanacaktır. Yeniden üretimi arttırıcı imkânlar sağlanacaktır. Böylece Türk Köylüsünün daha ileri bir refah seviyesine çıkarılması, memleketimizin dış ülkelerden gıda maddesi alan bir ülke olmaktan kurtarılması şeklindeki Hükümet Programı ilkesini gerçekleştirme yolları aranmaktadır.

DIŞ POLİTİKADA İKTİDAR MUHALEFETİN İPOTEĞİ ALTINDA OLAMAZ

Başbakan Demirel, bir gazetecinin dış politika ile iç politikanın bir arada yürütülmesinin vatandaşı te-dirgin ettiğini ileri sürerek «İktidar ve muhalefet bu konuda bir araya gelerek bir diyalog kuramaz mı?» şeklindeki sorusunu şöyle cevaplandırmıştır:

«—İktidar ve muhalefetin bulunduğu yerde, iktidarların dış politikası, iç politikası Hükümet Programlarında yer alır, Dış politikanın ortaklığı diye bir konu yoktur genellikle, ama Türkiye Cumhuriyetinin 50 seneyi aşan tatbikatında Meclisler dış politika konularında çok kere birleşebilmeyi başarmışlardır. Bilhassa ana meselelerde bütün Partiler çok kere birleşebilmeyi başarabilmişlerdir. Bunun en bariz misali de geçen sene Kıbrıs politikasında iktidara ve muhalefete mensup bütün partilerin ve her iki meclisin tek kalb gibi yek vücut hareket etmeyi başarmış olmalarıdır.

Dış politikada iktidarların hiç bir hareketi muhalefetin ipoteği altında olmaz. Muhalefetin müsaade ettiği nisbette ne iç politika olur ne dış politika olur. İktidar demek, yapmak demektir. İktidar yapar, doğru bildiği şekilde yapar. Muhalefet tenkidi yapar, varsa telkinini yapar. Gönül ister ki, hem tenkid hem de telkin yapılsın. Açıktır. Şimdi gidiyoruz Millet Meclisinde dış politika konularının konuşulabilmesi için üç yol vardır. Bunlardan birisi genel görüşmedir. Birisi gensorudur. İktidarlar kendi haklarında genel görüşme ve gensoru getiremezler. Çünkü her ikiside mürakebe vasıtasıdır. İktidarların kendi grupları, bu vasıtalarla denetler, ama, Millet Meclisi veya Cumhuriyet Senatosu zemininde bu şekildeki denetimlere ik-

tidarlar genellikle müracaat etmezler. Bu muhalefet işidir. Bunun dışında geriye bir tek yol kalmaktadır. Bu da gündem dışı yapılacak bir konuşma, tüzük gereğince muhalefet partilerine, bütün partilere o konuşma üzerinde görüşme imkânı vermektir.

Biz, Hükümeti teşkil eden Partiler olarak, Millet Meclisine ve Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına müracaat ettik. İzahat verelim, partiler dış politika meseleleri üzerinde konuşabilsin diye... Ve bu kadar iyi niyetle giriştiğimiz bu teşebüsü CHP «Meclise gelmiyeceğiz» şeklinde karşıladı, nerede vereceğiz izahatı? Parti Genel Başkanlarına ve Millet Meclisinde, Cumhuriyet Senatosundaki grupların Başkanlarını çağırıp izahat verdik.

CHP MECLİS ZEMİNİNE GELMİYOR

İkinci bir yol, Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu genel Kurullarında izahat vermektir. Genel görüşme açarlarsa memnuniyetle kabul ederiz ama Genel görüşmenin bir prosedürü vardır. 15 gün alır. Gensoru açarlarsa gene memnuniyetle kabul eder, yıpacakları müzakerelerin içerisine gireriz yani açılısın

mı açılmasın mı müzakeresinin içerisine gireriz, Bunun dışında geriye bir şey kalıyor, Millet Meclisinde bizim inisiyatifimizle izah verme ameliyesi kalıyor. Bir tarafta, CHP'nin Sayın Genel Başkanı «Millete izahat vermiyorlar» diye şikâyet turuna çıkıyor, bir tarafta Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosunda buyrun bilgi verelim, her şeyi açıklayalım deriz, siz de bildiğinizi söyleyin dediğimiz yerde, memleket gezisine çıkıyor.

Memleket gezisine her zaman çıkılabilir. Herkes çıkabilir buna bir diyeceğimiz yoktur ama, Millet Meclisi de Cumhuriyet Senatosu da birer görev yeridir. Biz o zeminde şimdi görevimizi yapmaya gideceğiz. Kim gelir dinlerse memnun oluruz. Kim gelir mütalâa serdederse, düşüncesini söylerse, bizi tenkit ederse, neyi iyi yapmadığımızı söylerse ona da memnun oluruz, cevaplarını veririz, açık rejim böyle işte. Millet Meclisi zeminini terketmek veya Cumhuriyet Senatosunun zeminini terketmek suretiyle Meclislerin en önemli konusu olan dış politika müzakerelerine iştirak etmemek suretiyle muhalefet görevi yapılabileceğine kani değilim. Kaldıkli geçen sene biz 28 Haziran günü, Türkiye Büyük Millet Meclisi riyasetine, daha sonra Millet Meclisi reisliğine müracaat ederek, Hükümet böyle bir inisiyatif kullansın da konuşma inkâm

bulabilsin diye muhalefetken müracaatta bulunmuştuk
Şimdi iktidarken aynı müracaatı yapıyoruz. Bu im-
kânı biz hazırlıyoruz diye CHP hangi gaye ile olduğu-
nu bilmediğimiz bir şekilde Meclis zeminine gelmiyor
Ayak üstünde dış politika konuşulamazmış. Ayak üs-
tünde konuşulacak değilki, Millet Meclisinde her me-
sele hangi şekilde konuşuluyorsa öyle konuşulacaktır.
Tahditsiz konuşulacak, herkes istediği kadar konuşa-
cak. Zaman tahdidi de konulmasına biz taraftar olma-
dık böyle bir durumla karşı karşıyayız. Vaziyet bu-
dur.

İNANDIĞIMIZ DAVALARI SAVUNUR GİDERİZ

**Başbakan Süleyman Demirel «Yani muhalefet dış politikayı istimar mı ediyor» sorusuna karşılık da «Et memesi lâzım. Dış politika konularında farklılık-
lar olabilir, bunu kabul ediyorum. Ama, milli mesele-
leri iç politika konusu yaptığımız zaman çözülmesi fev kalâde zorlaşır. Biz, hep bunları bu zamana kadar dü-
şünegeldik, ama buna da bir mani yoktur. Yani Milli Meseleleri iç politika konusu yaparsanız buna da bir mani yoktur. Bizim bunlara bir itirazımız da yok. Biz inandığımız davaları savunur gideriz, başkası itiraz et-
se de savunuruz, kabul etse de savunuruz. Yolumuz budur.» demiştir.**

Başbakan Süleyman Demirel, Bakanlar Kurulunun Kurt Waldheim ile Kissinger'in Silâh Ambargosu ile ilgili olarak dün yaptıkları konuşmaların bugün bir değerlendirmesini yapmadığını bir soru üzerine açıklamıştır.

23.6.1975

Bakanlar Kurulu saat 23'te toplandı. Başbakan Süleyman Demirel Bakanlar Kurulu'nun beş saate yakın süren toplantısından sonra yaptığı açıklamada, iç güvenliğe ilişkin konularla, Erzurum, Gerede ve Diyarbakır'da meydana gelen olayların görüşüldüğünü bildirdi.

Başbakan Demirel şöyle dedi:

«— Kanunları hakim kılmak, yurttan huzur sükunu sağlamak hükümetin görevi olduğu gibi, bütün vatandaşlarımızın ve varlığını hürriyetçi demokrasiye borçlu olan bütün kuruluşların aynı zamanda sorumluluğu içerisinde. Hükümet ülkemizde huzur ve sükunu muhafaza etmek için meşru zeminlerde kalarak ve hukuk devletinin meşru imkânlarından faydalanarak her tedbire müracaat edecektir.»

171

Bakanlar Kurulunun Başbakan Süleyman Demirel'in Başkanlığında saat 10.00 dan 14.30'a kadar yaptığı toplantıda, Toprak ve Tarım Reformu uygulaması olarak Urfa'daki Toprak dağıtımı ele alınmış ve asayiş ve huzuru bozan olaylar tekrar gözden geçirilmiştir.

Başbakan Süleyman Demirel, Bakanlar Kurulu Toplantısından sonra şu açıklamayı yapmıştır:

TOPRAK ve TARIM REFORMU İLK MEYVESİNİ VERMİŞTİR

«— Bakanlar Kurulu bugünkü mutad haftalık toplantısında Toprak ve Tarım Reformu ile ilgili çalışmaları gözden geçirdi. Biliyorsunuz, 24 Haziran günü Urfa'da Hükümetimiz ilk tapuyu sahibine vermek imkânını buldu. Böylece Toprak ve Tarım Reformu uzun senelerden beri Türkiye'de üzerinde taşınan bu konu ilk meyvesini vermiş bulunmaktadır.

Toprak ve Tarım Reformu ile ilgili çalışmalarda ilgili arkadaşlarımız Bakanlar Kurulu'na izah verdiler ve Hükümet adına Urfa'ya gidip ilk tapuyu veren Başbakan Yardımcısı Sayın Alpaslan Türkeş bize konu hakkında, seyahati hakkında bilgi verdi.

İLÂÇ FİATLARI İNDİRİLECEK

Bakanlar Kurulu'nun gündemindeki ikinci konu ilâç fiyatları idi. Bakanlar Kurulu ilâç hammaddesinden alınan gümrüğün kaldırılması suretiyle ilâç fiyatlarında indirim yapılmasına, ilâç fiyatlarının ucuzlatılmasına karar vermiştir.

Bu husus Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından usulüne göre yürütülecektir. Bugün verilmiş olan karar ilâç fiyatlarının ucuzlatılmasıdır. Bunun için de ilâç hammaddesinden, sadece tababette kullanılan ilâç hammaddesinden gümrük resmi alınmasından Hükümet vazgeçmektedir.

KAMU OYUNA DUYURU HÜKÜMET YURTDAŞLARI SAĞDUYU ve SUKUNETLE HAREKETE DÂVET EDER

Üçüncü konu güvenlik konularıdır. Güvenlik konularıyla bilhassa geçen Cumartesiden bu yana 4-5 gün zarfında ceryan eden olaylar tekrar gözden geçirilmiştir ve aşağıdaki hususların kamu oyuna duyurulmasına karar verilmiştir, Hükümetimiz :

— Cumhuriyet Hükümeti, ekonomik ve sosyal alanda Türkiye'yi hızla ileriye götürmek için verimli çalışmalarını sürdürmektedir. Ekonomiye canlılık,

millete ferahlık getirmek, büyük vatandaş kitlelerinin dert ve ihtiyaçlarına çare bulmak için zevkle çalıştığı bir dönemde, memleketin huzur ve asayişini bozmakta yarar görenler vardır.

— Hükümet, yurtdaşlarımızı ve bütün kuruluşları hiçbir tahrike kapılmadan, sağduyu ve sükunet içinde hareket etmeye davet eder.

— Hükümetimiz, Türk Milletinin bütün fertlerini kaderde kıvançta, tasada ortak, bölünmez bir bütün sayan anlayışın bir temsilcisidir.

— Hükümetimiz, 40 milyon Türk vatandaşını öz evladı olarak bağrına basmış ve onların bağrından çıkan bir Hükümettir.

— Türkiye'de ırk, mezhep, sınıf ayrılıklarını körüklemeye çalışan akımların karşısında anayasanın temel ilkelerini, milletimizin birliğini bütünlüğünü, ülkemizin bölünmezliğini korumaya kararlıdır.

EKONOMİK KONULARDA BRİFİNG

Başbakan Demirel bu açıklamasından sonra sözlerine şöyle devam etmiştir:

«— Muhtemelen Cumartesi günü, Türkiye'nin ekonomik meseleleri ile ilgili bir geniş brifing Bakanlar Kurulu'na takdim edilecektir. Bu zamana kadar alınmış olan tedbirler, yeniden alınması gereken tedbirler üzerinde Bakanlar Kurulu bu brifingi dinledikten sonra yine kararlar alacaktır.»

Başbakan Süleyman Demirel daha sonra basın mensuplarının sorularını cevaplamıştır. Başbakan

Demirel'e yöneltilen sorularla cevaplar şöyledir :

SORU : «Bu Anarşik olaylar devam ederse, mevcut kanunların öngördüğü yeni tedbirler almayı düşünüyor musunuz?»

CEVAP : «Mevcut kanunların öngördüğü tedbirleri icra edip etmemek Hükümetin elinde değildir. Mevcut kanunların öngördüğü yeni tedbirler almayı düşünen bütün tedbirleri Hükümet tatbiki mükelleftir.

Aslında Türkiye'de ceryan eden olayları biliyorsunuz, birtakım tahriklerin neticesidir. Bizim Hükümet olarak vatandaşlarımızdan ricamız, tahriklere kapılmaması, Ülkenin huzur, güven ve barış içerisinde yaşamasına ne sebeple olursa olsun, nereden gelirse gelsin yönelmiş olan bütün gayretleri tesirsiz bırakmasıdır.

SORU : «Mevcut durumun dış politikamız üzerindeki menfi etkileri nelerdir?»

CEVAP : «Tabii ki, bu etkileri ölçmek bizim elimizde değil ama huzur, güven ve barış içinde olan bir ülkenin çok daha güçlü görüneceği izahtan varestedir.»

3.7.1975

Başbakan Demirel, Bakanlar Kurulu'nun saat 09.30 da Cumhurbaşkanı Fahri S. Korutürk'ün Başkanlığında Çankaya'da yaptığı toplantıdan sonra 15.15'de Çankaya'dan ayrılırken, basın mensuplarına şu açıklamayı yapmıştır:

«Bakanlar Kurulu Cumhurbaşkanımızın Başkanlığında toplandı ve ülkenin ekonomik sorunlarıyla ilgili bir brifingi dinledik. Bakanlar Kurulu yarın tekrar toplanacak ve bu brifingde verilen bilgilerin ışığında daha evvel almış bulduğu kararları da gözönünde tutarak yeni ekonomik kararlar verecek. Yatırımların hızlandırılması, ihracatın teşviki, Türk Ekonomisinin sağlam esaslara dayanması, istihdam imkânlarının arttırılması, kalkınmanın daha çabuklaştırılması için yeni tedbirler peşindeyiz.

Sadece bugünün ihtiyaçlarını değil, önümüzdeki 5-6 yılın ihtiyaçlarını da karşılayacak şekilde, bugünden alınacak tedbirler üzerinde uzun zamandır çalışıyoruz. Bunların kamuoyuna duyurulması ve icraatı zamanı gelmiştir. Sanıyorum ki bir-iki gün dahi çalıştıktan sonra bunu yapabileceğiz»

EKONOMİK ZORLUKLARIN HEPSİ AŞILACAKTIR

Başbakan Demirel, «Ekonomik tablo nasıl. Karamsar mı, iyiye gidiş var mı?» sorusuna cevaben,

«Kalkınan memleketlerin ekonomik tablosu hiçbir zaman iyi olmaz. Ama Türkiye aç kalmayacaktır. Açık kalmayacaktır. Kalkınmasını devam ettirecektir. İhtiyaçlarını görecektir. Ona göre herşeyi düşünülmemektedir. Birçok zorlukları vardır. Bıçok ekonomik zorluklar vardır. Bu ekonomik zorlukların hepsi aşılacaktır» **demmiştir.**

Başbakan Demirel, «Erbakan (Her ilde bir Fabrika kurulacağını) açıklamıştı. Acaba bu konu da görüşüldü mü» sorusunu şöyle cevaplandırmıştır :

«Hayır. Bugün sadece ekonominin genel hudutları konuşuldu. Ekonominin genel durumu görüşüldü. Planın detaylarına inilmedi.»

KALKINMA HAMLESİ İLERLİYECEKTİR

Demirel, «Her ilde bir fabrika yeniden kurulacak mı?» sorusunun üzerine de şunları söylemiştir:

«Ebette, her kazaya bir fabrika kurmamız lâzım. Her köye bir atelye kurmamız lâzım. Ve her ilde bir fabrika kurulmasına itiraz etmeyiniz. Her Kasabaya bir fabrikaya itiraz etmeyiniz. Her köye bir atelyeye itiraz etmeyiniz. Endüstrileşen Türkiye'nin çok şeye ihtiyacı vardır. Bugün aşağı yukarı her il'de bir fabrika var. Olmayan sayısı pek azdır.

Kalkınma Hamlesinin plânları, programları ve hedefleri içerisinde ileriye götürülmesi kaçınılmazdır.»

5.7.1975

Başbakan Demirel, Bakanlar Kurulu toplantısı devam ederken şu açıklamayı yaptı:

«— Anayasamızın 83'üncü ve Millet Meclisi İç Tüzüğü'nün 7'nci maddesine dayanılarak tatilde bulunan Meclislerin gündeminde yer alan bazı konuları görüşmek üzere olağanüstü toplantıya çağrılmasını lüzumlu görmekteyiz.

Bilindiği üzere, Meclislerimiz daha evvelce almış olduğu karar gereğince 4.7.1975 günü tatile girmiştir. Ancak, tatilden önce kanunlaşması zaruri olan tasarı ve tekliflerin müzakeresi için muayyen olan çalışma süresi, ana muahlefet partisinin Meclislerin çalışmalarını güçleştirmesi dolayısıyla yetmemiştir.

Bu itibarla belli konular ihtiva eden özel bir gündemle Meclislerin toplanması ve hükümetçe öngörülen tasarı ve tekliflerin müzakeresini tamamlaması kaçınılmaz hale gelmiştir.

Halen Millet Meclisi gündeminde bulunan ve milli savunmamızla yakından ilgili olan ek ödenek kanun tasarısı, küçük esnaf ve çiftçilerin defter tutma mecburiyetlerini kaldıran tasarı, vekil imamların kadroya geçirilmesini de öngören ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı kuruluş ve görevleri hakkındaki kanun'un bazı maddelerini değiştiren ve bu kanuna beş geçici madde ekleyen tasarı, yurt dışında bulunan işçilerimizin çeşitli sorunlarını halledecek tasarılar, Türkiye Cumhuriyeti'yle Federal Almanya Cumhuriyeti arasında aktedilmiş olan Sosyal Güvenlik Sözleşmesiyle, Suriye Arap Cumhuriyeti'yle Hükümetimiz arasında emlak sorunlarını çözümleyen sözleşme ve protokolün onaylanması, istiklâl madalyası sahiplerine bağlanan aylıkların artırılmasına dair tasarılar,

olağanüstü toplantı gündeminde yer almasını zaruri gördüğümüz başlıca tasarıdır.

Koalisyonu teşkil eden partilerin grup yöneticileri olağanüstü toplantı gündemiyle diğer muameleleri en kısa zamanda ikmal ederek bu hususta hazırlanacak önergeyi Meclis Başkanlığı'na hemen tevdi edeklerdir.»

8.7.1975

Başbakan Süleyman Demirel, Bakanlar Kurulu'nun saat 10.00 dan 13.30'a kadar yaptığı toplantıdan sonra basın mensuplarına şu açıklamada bulunmuştur:

«Bakanlar Kurulu göreve başladığından beri, Hükümet kurulurken ortaya koyduğu hedeflere ulaşmaya gayret sarf ediyor. Bu hedeflerin başında biliyorsunuz, yoklarla mücadele, pahalılıkla mücadele, enflasyonla mücadele gelmekteydi... Hemen bunu, yatırımların hareketlendirilmesi, Türk ekonomisine canlılık verilmesi takip etmekteydi. Hükümetimiz kurulduğu gün dahi, Türk ekonomisinin büyük sıkıntılar içerisinde olduğunun, büyük dar boğazlara sürüklenmiş bulunduğunun tespitini yapmış ve Türk ekono-

misine hareket ve canlılık vermenin Hükümetin (1) numaralı görevi olduğunda ittifak etmişti.

Seksen gün aşan çalışma süremiz içerisinde Türk ekonomisini canlandırmak için bir çok kararlar aldık. Bu kararlara yenilerini getiriyoruz. Yüksek Planlama Kurulu 1 Temmuz günü toplanmış 17 saate yakın bir çalışma yapmıştır. 3 Temmuz günü de Planlama Briefingi yapmıştır. Bakanlar Kurulu da hemen hemen 10 celseye yakın bu ekonomik konularla ilgili görüşmeler yapmıştır.

BAKANLAR KURULU DEVLETİN HESABINI GÖZDEN GEÇİRMEKTEDİR

Bakanlar Kurulu Devletin hesabını iç ödemeler durumunu, dış ödemeler durumunu gözden geçirmiştir. Ekonominin istikrar içerisinde büyümesi için bir takım tedbirlere tevessül etmiştir. Enflasyonun hızını kesme en başta gelen işlerimizden biri olmuştur. Bu gün sizlere açıklayacağım şey bu çalışmaların devamıdır.

Tediyeler muvazenesinde 1974 içerisinde ve 1974 sonrasında meydana gelen bozulmanın ortadan kaldırılabilmesi için bir takım tedbirler aldık. Bu tedbirlere yenilerini ilâve ediyoruz.

Tediyeler muvazenesinin en önemli kalemlerinden birisi ihracaattır. İhracatın teşvik edilmesi ve içinde boğulmuş bulunduğu kırtasiyecilikten azami derecede kurtarılması ihracatın teşvik ile ilgili en önemli hususlardan birisidir. Teşvik edilecek ihracat. Teşvik tedbirlerinin başına, ihracatın mümkün olduğu en geniş ölçüde kırtasiyecilikten kurtulması gelecektir. İhracatta vergi iadesi yeniden gözden geçirilmiştir. Yeni ihracat rejimin yeni gümrük rejimi ve yeni vergi iadesi rejimi açıklanacaktır. Bakanlar Kurulu bu konularla ilgili olarak prensip görüşmelerini tamamlamıştır.

İHRACAT YENİLİKLERİ

İhracatın iki önemli unsurundan birisi kırtasiye ise, öbürünün de finansman olduğunu biliyoruz, ihracat finansmanına yenilikler getiriyoruz, bu yenilikler şunlardır:

İhracat satış kredileri, Banka, Şube ve Firma limitlerine bakılmaksızın, gerektiğinde ihraç bedellerinin yüzde yüzüne kadar Merkez Bankası Reeskontuyla karşılanacaktır. Birinci getirdiğimiz tetbir bu...

İhracat hazırlık kredisi 9 ay vade ile reeskonta alınacak ve bu kredilerden yararlananlar, gerektiğinde ihracat satış kredilerden de istifade edeceklerdir.

Üçüncü getirdiğimiz tedbir, özel ihracat fonu bir misli arttırılacaktır.

Dördüncü getirdiğimiz tedbir, vergi iadelerindeki birikmeler hafta sonuna kadar tasfiye edilecek ve hafta başından itibaren de mal bedeli ile birlikte vergi iadeleri de ödenecektir. Kontrol sonradan yapılacaktır.

İhracatçı ve ihracata dönük sanayiciye reklâm, propaganda ve diğer masrafları, ani ihtiyaçları için derhal tasarruf edebilecekleri bir miktar döviz tahsis edilecektir. Altıncı tedbir, belirli sanayi mamulleri için altı aya varabilen kredili ihracata müsaade olacaktır.

Bugün açıklayabileceğimiz Bakanlar Kurulu kararları bunlardır.

Biraz evvel söylediğim gibi, bir kaç gün içinde, yeni ihracat rejimi, vergi iadesi ve gümrük rejimi açıklanacaktır. Umuyoruz ki, bu tedbirler ekonomi-

mizin fevkaledede hayati bir unsurunu teşkil eden ih-
racata büyük bir canlılık getirecektir.»

9.7.1975

**Başbakan Süleyman Demirel Bakanlar Kurulu
toplantısından sonra şunları söylemiştir :**

«Gündemdeki tek madde olan dış konular görü-
şülmüştür. Biliyorsunuz, Dışişleri Bakanımız İhsan
Sabri Çağlayangil İslâm Konferansına katılmak üze-
re Türkiye'den ayrılmaktadır. İslâm Konferansında gö-
rüşülecek konular hakkında Bakanlar Kuruluna iza-
hat verdi ve bu konular ile ilgili olarak Bakanlar Ku-
rulunun fikirlerini aldı. Hükümet programında Müs-
lüman Ülkelerle olan siyasî, iktisadî, ticarî ve kültü-
rel münasebetlerimizi geliştirmek konusu önemli yer
tutmaktadır. İslâm Konferansına büyük önem aktedi-
yoruz, İslâm Konferansı Müslüman ülkelerin birbirle-
ri ile münasebetlerini daha iyi bir şekilde geliştirmek
için önemli bir zemindir. Hükümetimiz Müslüman ül-
kelerle ikili münasebetler geliştirmeye çalışmaktadır.
Bu arada İran'la Libya ile Suudi Arabistan'la ikili iliş-
kiler geliştirilmiştir. Pakistan'la ve Bangaldeş'le dostane
münasebetlerimiz vardır. Irak'la dostane münase-
betlerimiz vardır. Bu ikili münasebetleri diğer ülkeler-

le de geliřtirmek karar ve dūřuncesindeyiz. Bōylece Afrika'da Asya'da ve Orta Doęu'daki Mūslūman Őlkelele olan baęlarımızı gūçlendireceęiz.»

«Bakanlar Kurulu Birleřik Amerika'daki geliřmeleri de sōz konusu yapmıřtır. Tūrkiye'ye yapılan askeri yardım ve satılan silāhlarla ilgili olarak geliřmeler vardı, bu geliřmeler nihayet 5 řubat 1975 tarihinde ambargoya dōnūřtū. Birleřik Amerika bir takım geēici tedbirler aldıktan sonra ve bu tarihte Tūrkiye'ye satılan silāh ve savunma vasıtalarına ambargo koydu ve bu ambargonun Tūrkiye iēin ne kadar ōnem tařıdığını biliyorsunuz ve Tūrk - Amerikan mūnasebetlerine ne kadar aęır bir darbe olduęunu birēok kere belirttik ve Hūkūmetimiz gōreve bařladıęından bu yana da bu konuyu bir numaralı mesele yaptı, ēeřitli diplomatik gayretler gōsterildi. Amerika Birleřik Devletleri Bařkanı ve hūkūmeti de Kongre ve Senato ōnūnde aldıęı bu kararın gerēekten Tūrk Amerika mūnasebetlerini zedeledięi ve maksadına hizmet etmedięini savunarak, bunun dūzeltilmesi yolundaki gayretleri sarf ettiler. řimdi bu gayretlerin yeni bir safhada olduęunu gōrūyoruz, dūn akřam geē vakit Tūrkiye'ye ulařan haberler Amerika Cumhuriyet Bařkanı Ford'un Kongre ūyeleri ile yaptıęı toplantı sonunda ambargonun kalkacaęı istikametinde bir beyanat yaptıęını gōsteriyor.

Konunun hali hazır durumu ve nezaketi benim şu anda geniş bir yorum yapmama müsait değildir. Amerikan Hükümetinin gayretlerini sürdürdüğünü memnuniyetle görüyoruz, elbette ki önemli olan fiili sonuçtur. Hayretle karşıladığımız dostane bulmadığımız savunma için işbirliği düşüncesine tamamen zıt olan ambargonun kaldırılması çalışmalarının başarı ile sonuçlanmasını ümit etmekteyiz çıkacak kararın ölçüsü ve sınırı tabiki bizim için önemlidir.»

Başbakan Demirel daha sonra gazetecilerin sorularını cevaplandırmış bir gazetecinin «Ambarga 17 Temmuz da kalkarsa, ikili görüşmeler başlayacak mı?» şeklindeki sorusuna «16 Temmuz Çarşamba günü Millî Güvenlik Kurulu toplanacaktır. Ve o tarihe kadar gelişmeleri gözden geçirecektir. Aynı gün Bakanlar Kurulu da toplanacaktır. Yine o tarihe kadar gelişmeleri gözden geçirecektir, bir değerlendirme yapacaktır. Ve ona göre alınacak tavır tespit edilecektir. Şu anda onun için bir tartışmaya girmek istemiyorum, konu önemli bir konudur.» demiştir.

10.7.1975

Başbakan Demirel, Bakanlar Kurulumun saat 10.00 dan 13.00'e kadar süren toplantısından sonra

basına yaptığı açıklamada, Millî Güvenlik ve Bakanlar Kurullarının ard arda toplanarak ambargo konusundaki gelişmeleri gözden geçireceğini ifade etmiş, yapılacak değerlendirmeye göre alınacak tavrın tesbit edileceğini sözlerine eklemiştir.

Başbakan Süleyman Demirel, basın mensuplarına yaptığı açıklamada şunları söylemiştir :

«Perşembe günü saat 10.00, Bakanlar Kurulunun mutad toplantısı saatidir.

Bugün Bakanlar Kurulu'nun mutad haftalık toplantısında dış konuları görüştük. Gündemindeki tek madde dış konulardı.

İSLÂM KONFERANSI'NA BÜYÜK ÖNEM VERİYORUZ

Biliyorsunuz Dışişleri Bakanımız Sayın Çağlayan-gil, İslâm Konferansına katılmak üzere saat 14.00'de Türkiye'den ayrılmaktadır. İslâm konferansında görülecek konular üzerinde Bakanlar Kurulu'na kendisi izahat verdi ve bu konularla ilgili olarak Bakanlar Kurulu'nun fikirlerini aldı. Yine biliyorsunuz Hükümet Programımızda Müslüman Ülkelerle olan si-

yasî, iktisadî ticarî ve kültürel münasebetlerimizi geliştirmek konusu önemli bir yer tutmaktadır. İslâm Konferansına büyük önem atfediyoruz. İslâm Konferansı, Müslüman Ülkelerin birbirleriyle olan münasebetlerini daha da iyi bir şekilde geliştirmek için önemli bir zemindir.

MÜSLÜMAN ÜLKERLE İLİŞKİLERİMİZ

Buna ilâveten Hükümetimiz, Müslüman Ülkelerle ikili münasebetler geliştirmeye çalışmaktadır. Bu arada, İran'la, Libya ile, Suudî Arabistan'la ikili ilişkiler geliştirmiştir. Parkistan'la ve Bengaldeş'le dostane münasebetlerimiz vardır. Irak'la dostane münasebetlerimiz vardır. Bu ikili münasebetleri diğer ülkelerle de geliştirmek karar ve niyetindeyiz. Böylece, Afirika'da, Asya'da ve Ortadoğu'daki Müslüman Ülkelerle olan bağlarımızı güçlendireceğiz.

AMBARGONUN KALDIRILMASI

Bunlara ilâveten bugünkü gündemimizde, Birleşik Amerika'daki gelişmeler de söz konusu oldu. Birleşik Amerika'da söz konusu olan durum şudur: Biliyorsunuz 1974 yılının Eylül ayında başlayarak, hatta

daha öncesinden başlayarak, Birleşik Amerika'da Türkiye'ye yapılan askerî yardım ve satılan silâhlarla ilgili olarak gelişmeler vardı. Bu gelişmeler, nihayet 5 Şubat 1975 tarihinde ambargoya dönüştü. Birleşik Amerika bir takım geçici tedbirler aldıktan sonra, 5 Şubat 1975 tarihinden itibaren de Türkiye'ye satılan ve verilen silâh ve savunma vasıtalarına ambargo koydu. Bu ambargonun Türkiye için ne kadar önem taşıdığını birçok kere belirttik ve Türk-Amerikan münasebetlerine ne kadar ağır darbe vurduğunu da bir çok kere belirttik ve Hükümetimiz göreve başladığından bu yana geçen, hemen hemen 3 aya yakın süre içerisinde bu konuyu bir numaralı meselesi yaptı. Çeşitli diplomatik gayretler gösterildi, Birleşik Amerika Devletleri Cumhurbaşkanı ve Birleşik Amerika Devletlerinin Hükümeti de Kongre ve Senato önünde, Kongrenin aldığı, Senato'nun aldığı bu kararın gerçekten Türk-Amerikan münasebetlerini zedelediğini ve mak-sadına da hizmet etmediğini savunarak, bunun düzeltilmesi yolunda gayretler sarfettiler. Şimdi bu gayretlerin yeni bir safhada olduğunu görüyoruz. Dün akşam üzeri geç vakit Türkiye'ye ulaşan haberler, Birleşik Amerika Devletleri Cumhurbaşkanı Ford'un Kongre üyeleriyle yaptığı bir toplantı sonunda ambargonun kaldırılacağı istikametinde bir beyanat verdiğini gösteriyor.

ÖNEMLİ OLAN FİİLİ SONUÇTUR

Konunun hali hazır durumu ve nezaketi, benim şu anda geniş bir yorum yapmama müsait değildir. Birleşik Amerika Devletleri Cumhurbaşkanının ve Hükümetinin gayretlerini sürdürdüğünü memnuniyetle görüyoruz. Elbette ki önemli olan fiili sonuçtur. Hayretle karşıladığımız, dostane bulmadığımız, savunma için işbirliği düşüncesine tamamen zıt olan ambargonun kaldırılması çalışmalarının başarı ile sonuçlanmasını ümit etmekteyiz. Çıkacak kararın ölçüsü ve sınırı tabiki bizim için önemlidir.

MİLLÎ GÜVENLİK ve BAKANLAR KURULLARI 16 TEMMUZ'DA TOPLANACAK

Başbakan Süleyman Demirel, bir gazetecinin ambargo ile ilgili bir sorusuna da şöyle cevap vermiştir:

«Şimdi birşey daha ilâve edeyim. 16 Temmuz Çarşamba günün Millî Güvenlik Kurulu toplanacaktır ve o tarihe kadar gelişmeleri gözden geçirecektir. Aynı gün Bakanlar Kurulu toplanacaktır. Yine o tarihe kadar gelişmeleri gözden geçirecektir, ona göre bir değerlendirme yapacaktır. Ona göre alınacak tavrı tesbit edecektir.

Onun için, şu anda şöyle olursa ne olur, böyle olmazsa ne olur üzerinde bir tartışmaya girmek istemiyorum. Konu takdir buyurursunuz ki, çok önemli bir konudur. Ülkemizin bu konuda zarar görmesini hiçbirimiz istemeyiz. Hiçbir Türk vatandaşı ülkenin zararına olacak bir durumu istemez. İtinam onandır.»

25 Temmuz 1975

BAKANLAR KURULU TEBLİĞİ

1. Türkiye ile ABD arasındaki ortak savunma işbirliğini düzenleyen 3 Temmuz 1969 tarihli Savunma İşbirliği Anlaşması ile, bununla ilgili diğer anlaşmalar, hukuki geçerliliklerini kaybetmişlerdir.

2. Bu durum muvacehesinde, Türkiye'deki bütün ortak savunma tesislerinin faaliyeti, İNCİRLİK Ortak Savunma Tesisinin münhasıran NATO Görevi mahfuz kalmak kaydıyla, yarından yani 26 Temmuz 1975 tarihinden itibaren durdurulmuştur.

3. Faaliyeti durdurulan bütün Tesisler Türk Silahlı Kuvvetlerinin tam kontrol ve gözetimine devredilecektir.

29.7.1975

Bakanlar Kurulu'nun saat 10'da, Başbakan Süleyman Demirel'in başkanlığında yaptığı toplantı saat 15.50 de sona ermiştir. Başbakan Süleyman Demirel, saat 16.05 te Başbakanlıktan çıkarken, basın mensuplarına şu açıklamayı yapmıştır:

Bakanlar Kurulu ekonomik konular üzerinde çalıştı. Gündeminde mevcut olan konuları konuştu. 3 Ağustos Pazar günü saat 17. de tekrar toplanıp, bu konuları tamamlayacak ve ondan sonra açıklamada bulunacağız.»

Başbakan Süleyman Demirel «Fındık fiyatları tespit edildi mi?» şeklindeki bir soruya «üzerinde çalışıyoruz» karşılığını vermiş bir başka soru üzerine, gezisi sırasında kendisine Başbakan Yardımcısı Erbakan'ın vekâlet edeceğini bildirmiştir:

Demirel Helsinki'de kimlerle görüşeceğini henüz belli olmadığını da sözlerine eklemiş «herhalde bir takım görüşmelerim olacak» demiştir.

Bir basın mensubunun «Beyaz Saray Sözcüsünün 1969 anlaşmalarının yürürlükte sayılacağına» dair beyanını hatırlatması üzerine Başbakan Demirel şu cevabı vermiştir:

«Bizim Hükümet tebliğinde aradığınız سوالin cevabı mevcuttur. Hükümet tebliğini dikkatle okursanız, biz söyleyeceğimizi açıkça söylemişizdir.»

Bir Yabancı gazetecinin «üsleri Türklerle Amerikalılar beraber mi çalıştıracaklar, yoksa Türkler tek başına mı çalıştıracaklar» şeklindeki sorusuna da Demirel şu cevabı vermiştir:

«Hükümet tebliğinin ikinci maddesinde bu tesislerin faaliyetlerinin durdurulduğu açıkça yazılıdır.»

Başbakan Demirel, tesislerdeki görevli Amerikalıların yurdumuzu terketmeleri konusunda belirli bir süre tanınıp tanınmadığı sorusuna da şöyle cevaplandırmıştır:

«Şimdi bakın ben size birşey söyleyeyim. Hükümetin siyasi kararı ortaya konmuştur. Bu siyasi kararın gereği ne ise ilgililer onu yapar. Hükümet tebliği kafi şekilde açıklığa sahiptir. Tesislerin çalışması durdurulmuştur. Bunun herkes tarafından kolaylıkla anlaşılması lâzım»

6.8.1975

Başbakan Süleyman Demirel, Bakanlar Kurulunun toplantısından sonra Başbakanlıktan ayrılırken,

«Kıbrıs'ta belirli bir oranda toprak verilmesi halinde bir uzlaşmaya varılacağı yolunda basında yer alan haberleri hatırlatan bir gazeteciye, «Türk Milletinin kabul edemeyeceği bir çözümü hiç kimse kabul edemez. Bence mesele hükümetleri aşan bir meseledir.» Şeklinde cevaplandırmıştır. Demirel Bakanlar Kurulunda sadece ekonomik konuların görüşüldüğünü açıklamıştır.

14.8.1975

Başbakan Süleyman Demirel, Bakanlar Kurulunun toplantısından sonra şu açıklamayı yapmıştır:

«— Bakanlar Kurulu, bugün 7 saat süren toplantısından, (Toplantıya başlamadan önce söylediğim gibi) genellikle ekonomik konular üzerinde durdu.

Bakanlar Kurulu, genel asayiş durumunu gözden geçirdi. Dışişleri Bakanı Sayın Çağlayangil'in Libya'ya yaptığı ziyaret dolayısıyla Bakanlar Kurulu'na söyleyeceği bir takım intibaları vardı, birtakım hususlar vardı. Bunları dinledi. Ayrıca, Bakanlar Kurulu, pamuk stokları üzerinde, bundan 3 ay evvel almış bulunduğu kararın neticelerini gözden geçirdi ve pamuk taban fiyatları üzerinde durdu. Ve Pamuk Taban fiyatlarının ne olması lâzım geldiği ve bununla beraber alınacak tedbirlerin nelerden ibaret olduğunu tes-

pit etti. Ayrıca, Bakanlar Kurulu, bugünkü toplantısında 170 kararname imzaladı.

Bakanlar Kurulu'nun bugünkü çalışmaları bir hayli müsbir randımanlı ve faydalı olmuştur.

PAMUK STOKLARI

Şimdi, Pamuk stokları konusunu ele alalım: Geçen sene Türkiye, yetiştirdiği pamuğu büyük bir kısmını ihraç edemediği için, pamuk depolarda kalmıştır ve 1975 yılında ihracatta görülen düşüklüğün en önemli kalemını pamuk teşkil eder, 200 milyon dolar pamuk ihracatından dolayı daha az para Türkiye'ye girmiştir. Aynı şekilde, bir taraftan da 600 bin iğlik tekstil endüstrisi gerçekten büyük bir sıkıntının içine düşmüştür. Hükümetimiz, iş başına geldiği günden beri pamuk stoklarına bir çare bulmaya, pamuk ihracatını, bilhassa iplik, ham bez şeklinde veya mamul pamuklu mal şeklinde yapmaya çalışmaktadır. Pamuk stoklarında 30 bin tona yakın bir azalma, iç piyasaya verilen iç piyasadan kastım yani memleketimizdeki Fabrikalara verilen pamuktan dolayı olmuştur. Bir miktar da ihracat yapılabiştir. Buna rağmen, önemli miktarda pamuk stoku memleketimizin elinde mevcuttur. Geçen sene 600 bin ton civarında olan istihsalin bu sene 500 bin ton civarında ola-

cağı tahmin edilmektedir. Çünkü, ekim sahası daralmıştır. Takriben % 35 civarında daralmıştır. Buna rağmen istihsal aynı nisbette azalmamış, % 10-15 civarında, geçen seneye nazaran bir azalma olacaktır.

DÜNYA PAMUK FİATLARI

Dünya Pamuk fiyatları bugün Türkiye'nin depolarında bulunan pamuğun fiyatlarının bir hayli altındadır. Dünya Pamuk fiyatları takriben 13-14 lira civarındadır. Halbuki Türkiye'nin elinde bulunan pamuğun maliyeti 19-20 lira arasındadır. Ondan evvelki senenin pamuğunun maliyeti ise, 25-26 lira civarındadır. Hem 25-26 lira civarındaki maliyet-yani 1973 - 1974, hem de 20 lira civarındaki maliyet 1974-1975 bunların hepsi depolarımızda bulunmaktadır. Bu seneki pamuk fiyatları geçen seneki fiyat seviyesinde olacaktır.. Ondan aşağı olmayacaktır. Bununla birlikte, pamuk ihracı için vergi iadesi getiriyoruz. İplik ihracı için vergi iadesi mevcuttur. Ham bez için vergi iadesi mevcuttur. Ve mamul pamuklu için vergi iadesi mevcuttur.

Bu vergi iadelerinin tümü de yeniden Bakanlar Kurulu tarafından gözden geçirilmiştir. Yarın bir tebliğ ile, pamuk fiyatları ve pamuk ihracını kolaylaştırma, pamuğun dahili endüstrimiz tarafından kulla-

nilmasını kolaylaştırma bakımından alınan tedbirler, bir Hükümet tebliği ile kamu oyuna duyurulacaktır.

Pamuk müstahsili için en önemli mesele, geçen sene karşılaşılan güçlükleri, bu sene karşılaşmamasıdır. Geçen sene 8 lira taban fiat konulmuş olmasına rağmen, Pamuk müstahsilinin büyük bir kısmı, bu fiata pamuğunu satamadı. Çünkü tek alıcı söz konusu idi. Tek alıcı karşısında 5-6 gün beklemek durumu hasıl oldu, pamuğunu teslim edebilmek için. Onun için, 8 lira fiata rağmen 5-6 lira civarında fiat buldu pamuk. Bu sene 8 liradan aşağı pamuğun satılması için, her türlü tedbir Hükümet tarafından düşünülmüştür. Geçen seneki izdihamı ortadan kaldırmak için gerekli tedbirler düşünülmüştür. Köylü-müstahsil, pamuğunu, ürettiği mahsul başına dert olmayacak şekilde, rahatlıkla teslim edebilecektir.

Geçen sene, Toprak Mahsulleri Ofisi, 600 bin ton civarında mübayaayı yapmış, bu sene ise, bunun 4 misli bir mübayaayı, köylüyü hiç sızlandırmıyacak bir şekilde yapabilmıştır. 2,5 milyon ton civarında halen mübayaayı yapılmış bulunmaktadır.

Ümit ediyorum ki, pamukta da köylünüzü, konan taban fiat memnun edecektir. Ve aynı zamanda malını satmada, geçen sene maruz kaldığı müşkülle-re bu sene maruz kalmıyacaktır.

ÇİMENTO KONUSU

Keza Bakanlar Kurulu bugünkü toplantısında çimento konusunu ele almıştır. Aslında Türkiye'nin 14 milyon ton çimento üretim kapasitesi vardır. 11 milyon ton civarında da çimento kullanma ihtiyacı vardır. 11 milyon ton tüketim, 14 milyon ton üretim kapasitesi. Fakat bu sene bilhassa çimento tüketiminde % 26 civarında bir artışla karşı karşıya bulunuyoruz. Tüketim % 26 seviyesinde artmıştır. Hükümet göreve başladığı zaman 1 milyon 420 bin ton Fabrikalarda klinker bulunmasına rağmen ve yeni Fabrikaların hizmete girmesine rağmen, tevzi edilen fabrikaların hizmete girmesine rağmen, çimento tevziatında yer yer müşküller olduğunu biliyoruz. Bunları ortadan kaldıracak bazı tedbirler üzerinde Bakanlar Kurulu durmuştur.

Sanayi Bakanlığı, bilhassa tevzide görülen bu aksaklıkları ortadan kaldırmamanın çarelerini arıyacaktır. Biliyorsunuz, Yüksek Planlama Kurulunun toplantısından sonra, Türkiye'nin 14 milyon ton olan istihsalinin 25 milyon tona çıkarmaya karar verdiğini daha evvel ifade etmiştim. Yeniden fabrikalar yapacağız. Türkiye 25 milyon ton çimentoya sahip olacaktır. Fakat bugünkü zorluk, yokluktan değil, daha çok, inşaat mevsimindeki aşırı talepten ve bu sene % 66'yı bulan çok

yüksek talepten ve değirmen kapasitesi ile fabrikalar-
daki öğütme kapasitesi ile krinker yapma kapasitesi
arasındaki bir miktar farklılıktan ileri geliyor. Ba-
kanlar Kurulu bugün karar almıştır:

Derhal değirmen kapasitesini artırıyoruz. Tabii
bu tedbirlerin önümüzdeki bir kaç aya faydası olmaz.
Ama, gelecek senenin sıkıntılarını ortadan kaldıracak
tedbirlerdir. Şimdi tevziatta görülen müşkülâtı orta-
dan kaldırmak için Sanayi Bakanlığı gayet titizlikle
üretimi de tüketimi de ayarlayacak biçimde hareket
edecektir.

KÖYLÜNÜN ALIN TERİ

Bir şey daha ilave edeyim: Pamuk son taban fi-
atıdır. Aşağı yukarı bir iki tane daha var. Ama onlar
büyük fiatlar değildir. Hükümet, şu 4 ay zarfında,
Türk köylüsünün el emeği ve alın terini değerlendiri-
mek için takriben 10 milyar lira civarında tutan fe-
dakârlığa katlanmıştır. Yani Türk köylüsüne yapı-
lmakta olan süpansiyonların değeri takriben 10 mil-
yar lirayı bulmaktadır. Size bir şey daha söyleyeyim:
Önümüzdeki yılın tarım üretiminde hiç bir şeyin yok-
luğu olmaması için de Bakanlar Kurulu tedbirler al-
mıştır. Sonbaharda gübre, gelecek ilkbaharda gübre,

sonbaharda tohum vs. gibi diğer ihtiyaçlar zamanında karşılanacaktır.

Gelecek ilkbaharın bütün ilaç vs. gibi zirai üretme ait ihtiyaçları zamanında karşılanacaktır. Bakanlar Kurulu, sadece günün ihtiyaçlarını değil, bugünden tedbir almak suretiyle gelecek yılın ondan sonrakı yıllarında ihtiyaçlarını beraberce düşünerek gelmektedir.

SORULAR VE CEVAPLARI

Başbakan Süleyman Demirel, daha sonra, gazetecilerin sorularını cevaplandırmıştır. Yöneltilen sorular ve Başbakan Demirel'in bunlara verdiği cevaplar şoyledir:

SORU : Bugün imzaladığınız 170 kararname nelerle ilgilidir?

CEVAP : Devletin çeşitli hizmetlerine ait kararnamelerdir. Bunlar her çeşit hizmetler, Yüksek Plnlanma Kurulunun çeşitli konularındaki kararlarını tasdik eden kararnamelerden tutunuz da günlük Devlet hizmetleri içerisinde ne akla gelebiliyorsa, bunların tümünü içine alan kararnamelerdir. Bunların içinde üniversitelerin kadroları var, anlaşmaların tasdiklileri

var, çeşitli kararnamelemler... resmi gazetede teker teker ilân edilecektir.

SORU : Pamuk fiatlarının normal düzeyde tutulabilmesi için Sümerbank mamullerinde bir indirim düşünüyor mu?

CEVAP : Sümerbank Türkiye'deki Pamuklu Endüstrisinin % 10 una sahiptir. Binaenaleyh Sümerbankta yapılacak indirimler, Türkiye'deki pamuklu mamullerde bir indirim sağlanamaz. Türkiye'de fiatları bu seviyede tutmaya çalışıyoruz. Size, şunu söyleyeyim, Türkiye'de 7 aylık fiat yükelişlerinin yekunu % 3,9 dır. Geçen seneki 7 aylık dönemde ise, bu % 15 civarındadır. Ve ümit ediyorum ki bu seviyeler tutulabilirsin, Türkiye iktisadi istikrara doğru önemli bir adımı gerçekleştirmiş olacaktır.

Bizim Hükümetimizin birinci görevi, enflasyon, yokluk ve pahalılıkla mücadele idi. Şu ana kadar enflasyon mücadelesinde Hükümet başarılıdır. Ümit ediyorum ki, önümüzdeki aylarda bu istikrarı tutmak imkânını bulalım. Ve senenin sonunu gerçekten toptan eşya fiatlarında makul bir seviye ile kapatmış olalım. Ve enflasyonun yıkıcı tesirini izale etmiş olalım. Bunun gayreti içindeyiz.

MISIR'A TABAN FİATI UYGULANACAK

SORU : Tarımsal yönden alınacak tedbirler ne zaman içindir?

CEVAP : Bu sonbahar içindir. İki ay sonra Türkiye ekime geçiyor. Ekimin başından itibaren yine buğday ekimine geçilecektir. Kâfi miktarda gübre bulunacak, kâfi miktarda tohum bulunacak, kâfi miktarda üretim malzemesi bulunacak, tarım üretiminde girdi olarak ne varsa hepsi bulunacak.

Bir şeyi daha açıklamak istiyorum: Devlet mısır alımı da yapacak. Mısıra da taban fiat getireceğiz. Önümüzdeki toplantıda da bunu da ilân etmek imkânını bulabiliriz. Mısır fiatlarını da çok aşağı düşürmemek ve makul bir seviyede tutmak için destekleme alımı yapmak lâzım. Bu sene bol miktarda mısır üretimi var. Toprak Mahsulleri Ofisi, mısır mübayaası da yapacaktır.

SORU : Traktör ithali söz konusu mudur?

CEVAP : Traktör, Türkiye'nin en önemli meselelerinden biridir. 10 bin traktör ithaline Hükümet daha önce karar verdi. 40 bin Türkiye'de yapılıyor. İthalle beraber bu 50 bin traktör eder, Biliyorsunuz Türkiye

2000 traktör ihtiyacından bugün yılda 50 bin traktör ihtiyacına gelmiştir. Yani, birinci plânın başlangıcında Türkiye'nin yıllık traktör ihtiyacı 2000 olarak tespit edilmiştir. Bu sene 50 bin traktöre ihtiyaç oldu, ki bu da kâfi değildir. Önümüzdeki sene bunu daha da çoğaltacağız. Aslında dışarıda da bu kadar traktör bulmak kolay değil. Türk köylüsünün ihtiyacını biliyoruz. Bu ihtiyaçlar çok daha büyüyecektir. Onun için kendi istihsalimizi çok arttıracamız. Motorunu da yapmak suretiyle istihsalimizi gelecek sene bir hayli arttıracamız.

UÇAK SANAYİİ

SORU : Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Emin Alpkaya, Uçak Sanayiinin kurulacağını açıkladı. Bu konuda bilgi verir misiniz?

CEVAP : Biliyorsunuz, TUSAŞ dediğimiz, Türkiye Uçak Sanayii A. Ş. Kanunu 1973 senesinde çıkmıştır. Hükümetimiz, bu kanun gereğince, evvelâ bu A.Ş. in Yönetim Kurulunun kurulmasına karar vermiş ve Anonim Şirketin Yönetim Kurulu kurulmuştur. Bütün çeşitli yerlerden gelen azalar tamamlanmıştır. Pek kısa bir zaman içersinde de Uçak Sanayiinin kuruluşuna geçeceğiz. İlk yaptığımız iş, kanun gereği olarak,

bu endüstriye sahip olmak lâzım. Bunun sahibini kanun tespit etmiş. Bunların hepsi tamamlanmıştır. Bir şey daha söyleyim. Devlet Yatırım ve İşçi Bankasının da kuruluşu hakkında Hükümet çalışmalarını bitirmiş ve kısa zaman içerisinde Resmî Gazetede ilân edilecektir. Esasen, Kanun Kuvvetinde bir Karanameye göre kurulmaktadır. Bu banka üzerindeki çalışmalar Hükümet tarafından tamamlanmıştır ve bir iki gün içerisinde Resmî Gazetede ilân edilecektir.

SORU : Kıbrıs'ın Türk kesimi ile Türkiye arasında yapılacak ticarete ilişkin anlaşma konsusundaki kararname de bu kararnameler arasında var mı?

CEVAP : Türk kesimi ile olan bütün muameleler, neyi gerektiriyorsa, yani kanunlar neyi gerektiriyorsa tamamlanmıştır.

SORU : İhracatta vergi iadelerinin çeşitleri hakkında bilgi verir misiniz?

CEVAP : Yarın veya yarından sonraki Resmî Gazetede ihracattaki vergi iadelerine ait kararları göreceksiniz.

ÖDEME DENGESİ

Başbakan Demirel, bu arada, bir soru üzerine, önemli ihtiyaç maddelerinin ithali için ellerine vesika

verilenlerin ilanihaye bu vesikaları ellerinde tutamayacaklarını ifade ederek, şöyle demiştir:

«15 gün zarfında bu malları ithal etmedikleri takdirde vesikaları ellerinden alınır. Transfer ve akreditifler otomatiktir. Bunlar, Merkez Bankasında ibraz edildiği gün, transfer yapılmaktadır.

Türk ekonomisi için kapkaranlık tablolar çiziyorlar. Türk ekonomisinin en önemli meselesi, ödemeler dengesidir. Türk ekonomisi, uzun senelerdir, ödemeler dengesi sıkıntısı içindedir. 1970 devalüasyonu ile ödemeler dengesini düzeltmiştik. Ama, 1970 den bu yana Türkiye'de % 100 fiat artışı oldu. Ödemeler dengesinde yine bir aksaklık çıktı. Aynı zamanda Türkiye petrole bir milyar dolar fazla para vermek zorunda kaldı. Petrole bir milyar dolar fazla para vereceksin, pamuk, üzüm, fındık gibi klasik mallarımızı yetiştirdiğiniz kadar ihtiyaç edemeyeceksiniz ve bir dolar 90 sent olan pamuk düşecek 1 dolara, 200 küsur milyon dolar burdan inecek, tabii ki, tediyeleler muvazenesinde bir açlık meydana gelecektir. Bu bir sürpriz değildir. Aslında, plâna baktığımız takdirde, Türkiye'nin tediyeleler muvazenesinde, yani ödemeler dengesinin 1975 yılında kapalı olduğu yazılı değil ki... açık olduğu yazılı.

TÜRK PARASI DEĞERLİDİR

Bu açığın nereden kapanacağı düşünülmüştür. Ama bugün Türkiye, borçlarını muntazaman ödemektedir. Türkiye kredi sahibidir. Bir çok kredi teklifleri vardır. Bunların bir kısmını kullanmıştır, bir kısmını kullanmaktadır. Yani Türkiye itibar sahibidir. Kredi teklifleri gelmektedir. Türkiye yatırımlarını yürütmektedir. Transferler muntazam yapılmaktadır, hiç bir malın yokluğu söz konusu değildir, Bütün Fabrikaların hammaddesi mevcuttur. Binaenaleyh, ödemeler dengesindeki açığı ele alarak esasen malum olan, kimse için bir süpriz olmayan ödemeler dengesindeki açığı ele alarak ve Türkiye'nin bir takım güçlüklerini ele alarak, hemen Türkiye batıyormuş gibi gösterilmesi, Türkiye'nin menfaatine değildir. Parası da değerlidir. Biz iktidara geldiğimiz zaman dışarıdaki değeri 15 lira idi. Bugünkü 14,5 lira civarındadır, yani Türk parasının dolar karşılığı daha değerlenmiştir. Bu itibarla, herşeyin mükemmel, muntazam olduğunu söylemiyorum. Aama bu zorluklar içersinde Hükümet Türkiye'yi idare ediyor, Hükümetimiz bu zorluklar içersinde Türkiye'yi bütün karşılaştığı sıkıntılardan, zarar görmeden götürmenin yollarını aramıştır, bulmuştur ve bulmaya da devam edecektir.

21.8.1975

Başbakan Süleyman Demirel Bakanlar Kurulu toplantısından sonra yaptığı açıklamada şunları söylemiştir:

«Hükümet, Türkiye'de hiçbir ihtiyaç maddesinin yokluğuna fırsat vermeyecektir. Bununla ilgili her türlü tedbir alınmıştır ve alınacaktır. Elimizde Türkiye'nin bütün ihtiyaçlarına bir yıllık yetecek kadar mal mevcuttur, stok da mevcuttur. Hükümet ayrıca çeltik ve mısıra taban fiyatı konmasına karar vermiştir. Bu taban fiyatları 26 Ağustos'da yapılacak Bakanlar Kurulu toplantısında tesbit edilerek ilân olunacaktır.

Ağır endüstri yatırımları olarak - ki bunları 26 projedir- fabrika üreten fabrikalar diyebileceğimiz bu yatırımlar 30 milyar lira gibi bir ilk yatırım gerektiren tesislerdir. Bu tesisleri kurmak için 4 aydan beri gayret sarfedilmektedir. Bütün hazırlıklar yapılmıştır. Bu tesisleri kurmak için iki veya üç şirketin teşkiline karar verdik. Bu şirketler, bu tesislerin sahibi olacaktır. Bunlar halka açık şirketler olacaktır. Böylece Türkiye, ağır endüstri konusunda yeni bir merhaleye ulaşacaktır. Türkiye, çimento ve şeker fabrikalarını hemen hemen yapabilir hale gelmiş bulunmak-

tadır. Şimdi motordan gemiye, uçağa, transformatöre, telekominikasyon vasıtalarına, tribüne, jeneratöre, iş makinalarından takım tezgâhlarına kadar bütün ağır ensüstri dallarında kendi tesislerini kuracaktır ve bunların en kısa zamanda gerçekleştirilmesi de Hükümetimizin kararları arasındadır. Devlet, Sanayii İşçi Yatırım Bankası bu tesislerin kurulmasında büyük rol oynayacaktır.

Son günlerde aşırı solcu uçların çeşitli yurt köşelerinde olaylar çıkarmak için giriştikleri tertipleri ve alman tedbirleri enine boyuna gözden geçirdik. Yurt dışında yetiştirilmiş aşırı bir sol eylemcinin Türk Polisine ateş etmesine kadar varan kanunsuz eylem ve direnişler karşısında Hükümet gereken tedbirleri almıştır ve almaya devam edecektir. Devleti, rejimi, nizamı ve asayişi yıkmak isteyen aşırı sol militanların tertipleri, niyetleri devletçe bilinmektedir. Bunlara fırsat verilmeyecektir. Dün iki banka soyulmuştur ve soyguncular anında yakalanmıştır. Bu gibi işlere tevessül edenlerin yakasına kanun anında yapışmış bulunmatadır.

Ayrıca, çeşitli işyerlerinde kanunsuz hareketlere kalkışanlar da devletin gücünü karşılarında bulmuşlardır. 15 ve 16 Haziran olaylarına benzer eylemleri kıskırtmağa kalkanlar sonunda yalnız kendilerine za-

rar verdiklerini görecektir. Hiç kimse Türk Devletin gücünün derecesini ölçmeğe kalkmamalıdır. Türk işçisi ekmeğini yediği fabrikasını dinamitleyenlerle birlikte olmayacaktır ve olmamalıdır. Milyonlarca lira üretim yapan fabriaların faaliyetini durdurmak üretime durdurmak demektir ki, bu da Türk ekonomisine, dolayısıyla millete zarar vermiş olur. Hükümet bunlara asla müsaade etmeyecektir.»

25.8.1975

Başbakan Demirel Bakanlar Kurulunun genel asayiş konusunu ele aldığını ve işyeri güvenliğinin sağlanmasında kararlı bulunduğunu belirtmiş ve şunları söylemiştir:

«Kanunların suç kabul ettiği şeylerin karşısında yapılacak her türlü hareketin hükümet karşısındadır ve gerekli tedbirleri almıştır. Türk işçisi el emeğini, alın terinin hakkını alacaktır, fakat yasalar dışı olarak değil... Bunda da kimsenin tereddütü olmasın. Bakanlar Kurulu ekonomik konular üzerinde de durmuştur. Bu yıl ekonomide yüzde 7 gelişme sağlanacaktır. Büyük projelerin hepsi harekete geçirilmiştir ve Ekim ve onu takip eden aylarda yeniden 60 milyarlık yatırımın icraatına başlanacaktır. Bugün ayrıca

Bakanlar Kurulu mısırın taban fiyatının 250, çettiğın yani pirincin taban fiyatının da 500 kuruş olması kararlaştırılmıştır.»

Romanya ziyareti ile ilgili olarak Başbakan Demirel «İki günlük ziyareti sırasında yerine Başbakan Yardımcısı ve MSP Genel Başamı Necmettin Erbakan'ın vekalet edeceğini» bildirmiş, bir soru üzerine de «Yunanistan Başbakanı Karamanlis'in Balkan ülkelerini işbirliğine çağırısı hkmetin malumatına sunulmuştur. Hkmet henüz bir karar almamıştır ve mesajı incelemeye devam etmektedir» demiştir.

Başbakan Demirel, «Libya'nın Kıbrıs Barış Harektı sırasında benzin gibi verdiği bazı malzemelerin parasını istediği yolunda haberler var. Doğru mu?» sorusu üzerine de şunları söylemiştir:

«Milli Savunma Bakanı böyle bir faturanın bulunduğunu bize bildirdi. Tabiiidir ki borcumuz olan şey ödenecektir. Bu meblağ da o kadar fazla bir şey değildir.»

Süleyman Demirel, bugün Mill Güvenlik Kurulunun olağan olarak toplanacağını ve en başta genel asayiş konusunu grseceğini sözlerine eklemiştir.

26.8.1975

Bakanlar Kurulunun beş buçuk saat devam eden ve 15.35 de sona eren toplantısından sonra Başbakan Süleyman Demirel basın mensuplarına şu açıklamada bulunmuştur:

«Bakanlar Kurulu bugünkü toplantısında gündemde mevcut olan güvenlik sorunlarını ve ekonomik konuları, dış politikadaki gelişmeleri görüştü, yarın 9.30 da Millî Güvenlik Kurulu toplanacaktır. Millî Güvenlik Kurulunda görüşülecek konular daha sonra Bakanlar Kurulunda konuşulacaktır.

Bakanlar Kurulunun bugün görüştüğü konular içersinde iç güvenlik meseleleri ile ilgili olarak şunları söylemek istiyorum:

Hükümet Türkiye'de can ve mal emniyetini mutlak manada korumaya devam etmeye kesin kararlıdır. Gereği neyi icabediyorsa, onu yapmaya devam edecektir.

İŞYERİ GÜVENLİĞİ VE İŞYERİ HUZURU

Hükümet işyeri güvenliğini ve işyeri huzurunu korumakta da kesin kararlıdır. Gereği neyi icabettiri-

211

yorsa onu yapmaya devam edecektir. işyeri güvenliği ve huzuru derken, kanunların müsaade etmediği işlerin yapılması karşısındaki tavrımızı izah etmek istiyorum. Kanunların suç saydığı şeylerin yapılması karşısındaki tavrımızı izah etmek istiyorum.

Türk işçisi alın terinin, el emeğinin hakkını alacaktır. Bunda kimsenin tereddüdü olmasın. Haklı olmak başka şeydir. Hakkın haklı yollardan aranması yine başka yine başka iştir. Fabrikaların tahribi, milyonlarca lira sarfederek meydana getirdiğimiz milli müesseselerin işlemez hale getirilmesini hiç bir Türk vatandaşı tasvip etmez. Böyle bir hak konusu değildir. Kanunların müsaade ettiği her hakkı, herkes Türkiye'de kullanmakta serbesttir. Ve Biz Cumhuriyet Hükümeti olarak kanunların kullanılmasında teminatıyız.

EKONOMİDE İSTİKRARLI BÜYÜME

İkinci söyleyeceğim şey, Hükümetin bugün üstünde durduğu ekonomik konulardır.

Ekonomik istikrar içerisinde gelişme yönünü tutturmuştur. Bu sene yine % 7-7,5 civarında, yine bir ekonomik büyüme sağlanabilecektir. Avrupada eko-

nomik büyümenin sıfır ve hatta sıfırın altında olduğu bir dönemde Türkiye'nin istikrar içerisinde, istikrar sayılabilecek bir nisbi durum içerisinde bir ekonomik gelişmeyi götürebilmesi, fevkalade şayanı memnuniyet bir durumdur. Büyük Projelerin hepsi harekete geçirilmiş ve yeniden Ekim ayında ve onu takibeden aylarda 2x30 milyarlık yani 60 milyarlık yatırım daha icraatına başlanacaktır.

HİÇ BİR MALIN YOKLUĞU OLMAYACAKTIR

Ekonomik durumla ilgili söylemek istediğim bir diğer şey, Türkiye'de hiç bir malın yokluğu söz konusu değildir. Tekrarlıyorum ve gayet açıkça söylüyorum: Türk vatandaşını bir yokluk psikozunun içine itmek isteyenler vardır. Nerede ne yoksa anında temin etmeye hükümet muktedirdir. Gayet açıklıkla bunu ifade ediyorum. Her türlü tedbirler alınmıştır. Bu tedbirler işlemektedir ve her türlü spekülasyonla Hükümet fevkalâde kararlı bir şekilde mücadele edecektir. Herkes bunu böyle bilmelidir. Türkiye'ye ne lâzımsa bunların hesapları yapılmıştır. Ne kadar açığı varsa, bunların en seri yollarla dışardan getirilmesi ne, aylarca önce tevessül olunmuştur. Yiyecek maddelerinde hiç bir sıkıntı olmayacaktır. Kim nerde var diyorsa, ilgili Bakanlıklar ertesi günü o yokluğu gider-

meye muktedirdirler. Bunun üzerinde ısrarla duruyorum.

MISIR VE ÇELTİK FİYATLARI

Hükümetin bu gün üzerinde durduğu diğer bir konuda mısır ve çeltiğe taban fiyatı tespiti olmuştur. Mısırın mübayaasını zaman zaman Toprak Mahsulleri Ofisi mazide yapmıştır. Her zaman yapmaz. Çünkü Türkiye'de kafi miktarda mısır Toprak Mahsulleri Ofisinin mübayaasını gerektirecek kadar yoktur. Ama bu sene, yeni getirilen tohumlarla ve yer yer ikinci mahsul olarak ekilen mısırdaki çok iyi neticeler elde edilmiştir. Bu bakımdan bir miktar mübayaaya yapma durumu hasıl olmuştur. Hem mısır fiyatlarını stabil tutmak bakımından, çok düşürmemek bakımından, hem de memlekette lâzım olacak ihtiyaçları gidermek bakımından, mısır'ın baş fiyatına 210 kuruş bir fiyat koymaya Hükümet karar vermiştir. Çeltiğin baş fiyatına da 5 lira koymaya karar vermiştir.

SORULAR VE CEVAPLAR

Başbakan Süleyman Demirel, daha sonra gazetecilerin çeşitli konulardaki sorularını cevaplandırmıştır. Bu sorular ile Başbakanın bunlara cevapları şöyledir :

SORU : Barış Harekatı sırasında Libya'nın yaptığı yardımların karşılığında fatura ödendiğine dair haberler var. Bu konuda bir açıklamada bulunur musunuz?

CEVAP : Millî Savunma Bakanı arkadaşımız, Kıbrıs Barış Harekatı sırasında alınmış bir malzemenin faturasının bulunduğunu ifade ettiler. Gayet tabii ki, bizim önümüze gelen faturaları, biz Cumhuriyet Hükümetiyiz. Türk Devletiyiz, borcumuzsa öderiz. Böyle bir borcumuz varsa öderiz. Hadise bundan ibaretir.

SORU : Bir vade söz konusu mudur?

CEVAP : Hayır, Hayır... Zaten bu böyle büyük bir şey de değil ufak bir meblâğdır.

SORU : Son günlerde beş CHP'li milletvekilinin sınırda gümrük ve sınır vizelerini yaptırmadan Bulgaristan'a geçtikleri söyleniyor. Bu konuda açıklama yapar mısınız?

CEVAP : Kanunsuzluk kimse için mubah değildir. Yani hiç kimsenin suç işleme imtiyazı yoktur. Böyle bir haberi ben de gördüm. Gayet tabii ki ilgili merciler, şayet doğru ise üzerine varır ve kanunî tatbikat yapılır. Kim olursa olsun.. Milletvekili olunca kimsenin

suç işleme hakkı doğmaz. Ama, böyle bir şey varsa gayet tabii Savcılıkça ihbar telaki edilecektir. Ve gerekli takibat yapılacaktır. Bu, bir siyasi mesele olmaktan çok, bir hükümet meselesi olmaktan çok, doğru dan doğruya Türkiye'de cari kanunlara karşı işlenmiş bir fiil varsa, onu takibinden ibarettir.

SORU : Romanya gezinizle ilgili bir açıklamada bulunur musunuz?

CEVAP : Dışişleri Bakanlığı bir açıklama yaptı. Ama, istiyorsanız bir açıklamada bulunayım: Yarın saat 15.25 te gideceğiz. Allah kısmet ederse.. Cuma günü saat 13.00 de Ankara'ya dönmüş olacağız. Aşağı-ğı yukarı 46,5 saat civarında bir gezidir, bu..

SORU : Yerinize Sayın Necmettin Erbakan mı vekalet edecektir?

CEVAP : Evet.

SORU : Bu gezinin siyasi amacı yanı sıra ekonomik amacı da var mıdır?

CEVAP : Biliyorsunuz biz Romanya ile gayet iyi münasebetlere sahibiz. Bu münasebetleri daha da çok geliştirmek istiyoruz. Nihayet biz Karadeniz'de iki komşu ülkeyiz. Eskiden beri ekonomik münasebetlerimizi geliştirmek için gayretlerimiz olmuştur. İm-

kân olan her sahada karşılıklı menfaatlere dayalı ekonomik ilişkilerimizi ve iki memleket geliştirmeye çalışıyoruz. Romanya ile münasebetlerimiz fevkâlâde düzgün olmuştur. Bu münasebetleri daha ileriye götürmek her iki memleketin de arzusudur. Bizim Hükümet Programımızda gayet serahatle ortaya konulmuştur. Bunu o istikamette ilerletmek için her türlü gayreti sarfedeceğiz.

KARAMANLIS'İN MEKTUBU

SORU : Yunanistan Başbakanı Karamanlis'in Balkan Paktı konusunda bir önerisi olmuştur. Bakanlar Kurulu bu konuyu da ele aldı mı?

CEVAP : Bakanlar Kurulu, Sayın Karamanlis'in Hükümetimize gönderdiği mektuba muttalidir. Mektup Bakanlar Kurulunun bilgisine sunulmuştur. Tabii ki bir de değerlendirmesi, bir müzakeresi olacaktır.

SORU : Mektup konusunda bir karara vardınız mı?

CEVAP : Mektubu aldık. Tetkik ediyoruz. O mana-da söyledim.

SORU : TRT'de yayınlanan bir genelgeniz Yüksek Seçim Kurulunca seçim yasalarının içine girdiği kararına yol açtı. Bu konudaki görüşünüzü açıklar mısınız?

CEVAP: 359 sayılı kanununun 11. maddesine göre yayınlanmış bir genelge değildir. Şimdi size burada bir çok şey söylüyorum. Radyonun bunların hangisini yayınlasın diye de altlarını çizmiyorm. Şunları yayınlasın diye.. Radyo istediğini yayınlıyor, istemediğini yayınlamıyor. Bu iradesine tabi bir durum değildir. Yüksek Seçim Kurulu, bunu seçim yasalarına aykırı bulmuşsa, biz o fiilin içinde değiliz. Biz her gün bir çok şeyleri söyleriz. Kamu oyunu aydınlatırız. Radyo onu almış kullanmış, Yüksek Seçim Kurulu da bunu seçim yasağına aykırı bulmuşsa, bu konuda yorum yapmak bana düşmez.

SORU : Geçtiğimiz hafta New-York'taki First National City Bank'ın Genel Müdür Yardımcısı sizi ziyaret etti. Bu ziyaret Bankanın bir şubesinin Türkiye' de açılması için miydi?

CEVAP : Beni bir çok kimse ziyaret eder. Burası Devletin hacet kapısıdır. Cumhuriyet Hükümetinin başı olarak hergün bir çok kimseyi kabul ederim. Açıktır ve herkesin önündedir bütün faaliyetlerimiz.

Bahsettiğiniz şekilde beni bir zat ziyaret etti. Ama Türkiye'de bir bankanın şubesinin açılmasına Hükümet Başkanı karar vermez. Bir nezaket ziyaretidir. Hadise ondan ibarettir. Zaten bana banka şubesi açılması için bir talep de vaki olmamıştı. Olsa da o çeşit şeyler Hükümet Başkanının işi değildir. Türkiye Cumhuriyetinin ilgili mercileri vardır. Her türlü müracaat o mercilerde değerlendirilir. Eğer Bakanlar Kurulu kararını gerektiriyorsa, bir siyasi karar gerektiriyorsa merciinden geçer, ona göre muamele görür, ama böyle bir şey söz konusu olmadı.

8.9.1975

Başbakan Süleyman Demirel Bakanlar Kurulu Toplantısından sonra gazetecilerin sorularını cevaplandırırken şunları söylemiştir :

«29 Ekim'de Lice'yi açmış olacağız, yani sahiple-rine teslim etmiş olacağız. 1500 ev yeniden yapılacak, köylerin alt yapısı yapılacak. Okullar, hastahaneler, resmî binalar yıkılmış... Bunlar yapılmış olacak, bir çok tamirat işleri yapılmış olacak. Bütün bunlar için de 80 gün vaktimiz var. 3 bin bina yapmak lazım. 2 bin binayı da belki oturulabilir hale getirmemiz la-

219

zım. 5 bin bina yeni baştan elden geçmeli. Bütün bunlar için 80 gün lazım, ama, bu 80 günün ilk 50 gününde Lice kasabasını yaparız ve kıştan evvel de herkesi başını sokacak bir yuvaya kavuştururuz.

10 gün içinde prefabrik ev montajına geçilecektir, 6-7 gün içinde parselasyon işi tamamlanacak ve betonları dökülmüş olacaktır.

İmar İskân Bakanlığına, depremden zarar gören bölgelerde kullanılmak üzere 500 milyon lira hak harca yetkisi verilmiştir: İmar ve İskân Bakanı deprem olduğu günden beri incelemelerini sürdürmektedir. Dün gece uçakla Ankara'ya gelmiş ve bugün Bakanlar Kuruluna katılmıştır. Bugün yeniden deprem bölgesine dönüktür. Böylesine önemli bir konu ancak böyle elbirliği ile çözümlenebilir.»

Demirel, deprem bölgesinde ekmek, su, çadır, ilaç ve hastalıklara karşı her türlü tedbirin alındığını anlatmış, bölgeye bugüne kadar 2000 çadırın gittiğini ve deprem bölgesindeki çiftçilerin borçlarının ertelenmesini söylemiştir.

9.9.1975

Başbakan Süleyman Demirel, Bakanlar Kurulu'nun bugün 10.00 dan 13.30 a kadar devam eden toplantısından sonra şu açıklamayı yapmıştır :

«Bakanlar Kurulu, bugün gündeminin en önemli maddesi olan Lice'de meydana gelen depremi görüştü. Deprem, biliyorsunuz bundan 72 saat önce, Cumartesi günü meydana gelmişti. Cumartesi günü meydana gelen deprem üzerine, İmar Bakanı arkadaşım aynı gün de deprem sahasına gitti. Pazar günü de arkadaşlarımızla beraber biz gittik. Dün, İmar ve İskân Bakanı arkadaşım bütün gün deprem sahasında çalıştı ve dün akşam bugünkü Bakanlar Kurulu toplantısında bulunmak üzere geldi. Yarın sabah da diğer Bakan arkadaşlarla birlikte tekrar deprem sahasına gidecektir.

Sayın Cumhurbaşkanı'nın riyaset ettiği Bakanlar Kurulu'nun birinci toplantısında deprem konusu enine-boyuna ele alınmıştır. Şunları kamuoyuna duyurmak istiyorum : Üzüntü ile ifade ederim, bu deprem, geçen yıllarda da rastladığımız depremlerin büyüklerindedir. Lice'de, bilhassa dağ köylerinde büyük tahribata sebep olmuştur. İkibine yakın vatandaşımız

221

hayatlarını kaybetmiştir. Birçok kişi de yaralanmıştır.

Depremi milletimizi, bizi yeise, eleme garkettiğini ifade etmeliyim. Hükümet olarak vatandaşlarımızı za Devletin güçlü ve şefkatli elini bir an evvel uzatabilmenin gayreti içinde olduk. Ve olmaya devam edeceğiz.

Neler yapılmamıştır? İlk yapılacak iş kurtarma ve hayati şartları içersinde normale döndürmektir. Kurtarma ameliyesi büyük bir sür'atle, depremin üzerinden hemen bir kaç saat geçtikten sonra başlamıştır. Enkaz altında kalan vatandaşlarımızın çıkarılmasına çalışılmıştır. Bilhassa canlı olarak enkaz altında kalanların canlı olarak çıkarılmasına büyük itina gösterilmiştir. Yaralılar derhal hastanelere sevk edilmiştir. Depremi 2 4saatinde Diyarbakır Hastanelerinde 400 hasta yatmakta idi. Tedavileri yapılmıştı. 7 hastamızda Ankara'ya sevk edilmişti.

Çalışmaların ikinci bölümü, hayati normale çevirmektir. Bu safhada ekmek, su, ışık, çadır, ilâç ve salgın hastalıklara karşı gerekli tedbirlerin alınması gelir. Bu tedbirlerin hepsi alınmıştır. Silâhli Kuvvetlerimizin, İmar ve İskân Bakanlığımızı, Bayındırlık Bakanlığımızın ve diğer ilgili Bakanlıklarımızın bü

tün üniteleri görev başındadır ve gerçekten, Milletimizin beraberliğini, birliğini, bütünlüğünü, Devletimizin gücünü büyük bir şefkatle, büyük bir vatanseverlikle, büyük bir insaniyet duygusuyla yeniden ortaya koymuşlardır.

BİRKAÇ GÜN İÇİNDE HAYAT NORMALE DÖNMÜŞ OLACAKTIR

Saniyorum ki, bir kaç gün içinde hem kasabada, hem köylerde hayat kendi şartları içinde normale dönmüş olacaktır. En geç yarın akşama kadar veya yarından sonra **öğleye kadar normale dönmüş** olacaktır. (kendi şartları içinde) diyorum. Yani çadırları kurulmuş, ekmeği muntazam, suyu muntazam, aç olmayacak, açık olmayacak, Kızılay Aş Evlerimiz çalışır vaziyette. Hastalara bakılmış, yaralıları tedavi altına alınmış biçimde hayat normale dönmüş olacaktır...

Kızılayımızın, gerçekten cansiperane çalışmalarını takdirle karşılıyorum, övüyorum. Gerek memleketimizin içinde, gerekse dış ülkelerden, Türkiye'de meydana gelen bu büyük felâkete karşı gösterilen yakan alâkaya da Hükümet olarak müteşekkirimiz. Birçok

Devletlerle, İllerimiz, kazalarımız yardım faaliyeti içine girmiş bulunuyorlar.

İkinci kısım, geçici ve daimi iskân meselesidir. Kasım ayı sonuna kadar bu bölgede çalışabileceğini sanıyoruz. Bu günden itibaren 80 günümüz vardır. Bu 80 gün zarfında, vatandaşı kışın çadırda bırakmıyacak tedbirleri almaya mecburuz. Bu büyük iştir. 5 bine yakın ev oturulamıyacak haldedir. Yahut tümüyle yıkılmıştır. Belki bunların bir kısmı tamir edilebilir. Ama, bu günkü bilgilerimize göre asgari 3000 ev yapmak mecburiyetiyle karşı karşıyayız. Köylerin yollarını, kasabaların alt yapısını yapmak mecburiyetiyle karşı karşıyayız. Ve sanıyorum ki, bütün bu işler için ilk plânda 500 milyon liraya ihtiyaç hasıl olacaktır. Bakanlar Kurulu bugünkü toplantısında, 500 milyon lira tahsisatın kullanılması için İmar Bakanlığına yetki vermiştir. Paramız, tahsisatımız mevcuttur ve bu yetki İmar ve İskân Bakanlığı tarafından kullanılacaktır.

LİCE YENİDEN YAPILACAKTIR

İmar ve İskân Bakanlığı bu parayla ne yapacaktır? İskânı düşünecektir. İskânın birinci bölümü kış-

tan evvel vatandaşları bir an evvel başlarını sokacak bir eve kavuşturacaktır. Lice kasabamızda takriben 1500 ev yapılması gerekmektedir. Önümüzdeki 50 gün zarfında yani 29 Ekim 1975 tarihinde kutlanacak olan Cumhuriyet Bayramı'nda Lice kasabası yeniden yapılmış olacaktır. Lice, 29 Ekim 1975 tarihinde, eskisinden çok daha modern, çok daha sihhî şekilde yeniden yapılmış olarak Lice'li vatandaşlarımıza teslim edilecektir. Bakanlar Kurulu'nun kararı budur. Bunun için hemen önümüzdeki 10 gün zarfında prefabrike evlerin montajına geçiyoruz. Önümüzdeki 6-7 gün zarfında da bu montajın gerektirdiği parselasyon tamamlanmış, evlerin yapılacağı yerlere betonlar dökülmüş olacaktır. 80 günümüz var. Lice'yi, zarar gören diğer kasaba köylerimizi bu 80 gün zarfında yaparız.

BÜYÜK PROJELERİMİZİN DIŞ FİNANSMANI SAĞLANIYOR

Şimdi Bakanlar Kurulu'nun bugün üzerinde durduğu ikinci konu, biliyorsunuz Maliye Bakanı Sayın Ergenekon ve Enerji Bakanı Sayın Kılıç Washington' daydılar. Büyük Projelerimizin finansmanı konusuy- la ilgili temaslar yaptılar, Dünya Bankasıyla : Elbis- tan-Afşin Büyük Termik Projesinin dış tediyesi için

lâzım olan birinci etapta lâzım olan 500 milyon doların tedarikini sağladılar. Dünya Bankasıyla anlaşmaya varılmıştır. Bu anlaşma bize 500 milyon doların Dünya Bankası kaynaklarından, Avrupa Bankası Kaynaklarından ve diğer kaynaklardan kullanılmasını sağlamaktadır ve fiyat artımlarına karşı 100 milyon dolarlık bir marjı vardır. Böylece 600 milyon Dolarlık bir imkân sağlanmış bulunuyor. Daha 150-160 milyon dolara ihtiyaç vardır. Bu ihtiyacın da aynı kaynaklardan sağlanabileceği kanaatindeyiz.

ELBİSTAN-AFŞİN PROJESİ HAYATİ ÖNEME HAİZDİR

Büyük enerji projemizden birisi olan Elbistan-Afşin projesinin zamanında ikmali hayati önemi haizdir. İnşaat devam etmektedir. Kömür üzerine çalışılmaktadır. Bu makina satın alınmasına müteallik yabancı para ihtiyacıdır. 20 milyar kilovat saat elektrik üretecek olan tesisin zamanında bitmesi ülkemize çok yararlar sağlayacaktır. Hemen yanında 7,5 milyar kilovat saat elektrik üretecek olan Karakaya projesinin de 400 milyon dolar dış finansmana ihtiyacı vardır. Karakaya projesini yapacağız. Projeler çizilmektedir. Yolu ihale edilmiştir, inşaatına önümüzdeki 3-5 ay içerisinde girişmiş olacağız. Bunun için lâzım

olan 400 milyon Dolar üzerinde de Dünya Bankasıyla vaki görüşmelerimiz gayet müsbet safhadadır. Bu hususta arkadaşlarımızdan Bakanlar Kurulu bilgi almıştır.

ÖTEKİ KONULAR

Bakanlar Kurulu'nun üzerinde durduğumuz diğer 34 konudan birisi şudur: Havza-i saniye Kanununa tabi olan Zonguldak ve Havalisindeki bilhassa Kömür ve Çatalağzı Enerji Santralındaki işçilerimizin 506 sayılı Sosyal Sigortalar kapsamına alınmalarına karar verdik. İşçi ve emekli işçilerin bakmakla yükümlü oldukları ana ve babalarının sağlık sigortasından yararlanabilmeleri ile ilgili olarak 506 sayılı SSK Kanununun 16 ncı maddesinde yaptığımız değişikliğin uygulanmasına da bu Bölgeden başlanmasına Bakanlar Kurulu karar vermiştir.

İkinci Konu : Emekli işçilerin işçi dul ve yetimlerin ve malul işçilerin 3 aylık maaşlarının Bayramdan önce ellerine geçmesini sağlayacak şekilde erken ödeme yapılmasına Bakanlar Kurulu Karar vermiştir.

Bir diğer konu : Kamu kesiminde çalışan 300 bin tarım ve orman işçisinin idari bir kararla kanunun

86 ncı maddesinden yararlanarak SSK kapsamına alınması kararlaştırılmıştır. Bakanlar Kurulu ayrıca SSK Kanununun 3 ncü maddesinde değişiklik yaparak tarım sektöründe hizmet akdiyle çalışanların, ev hizmetlerinde hizmet akdiyle çalışanların SSK kapsamına alınmasına karar verilmiştir. Böylece sanıyorum yarım milyondan daha fazla vatandaşımız yeneden SSK kapsamına girmektedir. Hastalık, yaşlılık gibi analık sigortası gibi imkânlardan yararlanacaklardır. Bununla ilgili kanun tasarısı imzalanmıştır. Meclislere sevkedilecektir.

Bakanlar Kurulu, bugünkü toplantısında Devlet Hayatının çeşitli safhalarına ait 72 kararnameyi gözden geçirmiş ve imzalamıştır.

İŞLERE YENİ BİR HIZ VERİLDİ

Bakanlar Kurulu'nun bundan evvelki toplantısı 26 Ağustos tarihinde yapılmıştı. Biliyorsunuz 26 Ağustos tarihinden sonra araya Romanya seyahati girdi, Bayramlar girdi, merasimler girdi, zelzele girdi. Ancak bugün toplanmak imkânı bulabildik. Geçen 12 gün zarfında Devletin çeşitli işleri Bakanlıklarımız tarafından yürütülmüştür. Bugün de tümüyle işlere yeni bir hız verilmiştir.»

Başbakan Süleyman Demirel, açıklamasından sonra basın mensuplarının çeşitli sorularını cevaplandırmıştır. Demirel'e yöneltilen sorular ve cevaplar şöyledir :

SORU : «— Deprem bölgesindeki çiftçilerin Ziraat Bankasına borçları tehir edilecek midir?»

CEVAP : «— Tehir edilecektir. Bütün borçlar tehir edilecektir. Sigorta primleri, Bağ-Kur primleri hepsi tehir edilecektir.»

SORU : «— Lice ilçesi eski yerine mi, yoksa başka bir yere mi inşa edilecektir?»

CEVAP : «— Biraz aşağısına. Lice Şehrinin imar plânı var zaten, Lice'de yapılmış 150 kadar bina var. O binalara hiç bir şey olmamıştır. Bir okul yapılıyor. Okulda ayakta durabilmiştir. Henüz bitmemiş olmasına rağmen. Onlar mimarlarımız ve jeologlarımızın vereceği karardır. Ama, yeni Lice dağ göğsündeki yere değilde, aşağısına, düzlük kısmına yapılabılır.»

SORU : «— Erim Hükümeti zamanında depreme yardım fonu olarak Tekel maddelerine zam yapıl-

mişti. Bu fondan ne kadarı bu depremde kullanılmıştır veya kullanılacaktır?»

CEVAP : «— Fonda ne kadar para varsa, ne kadar kullanma imkânı varsa onlar Maliye Bakanlığı ile İmar Bakanlığının beraber yürüteceği iştir ama, şu anda biz 500 milyon lira kullanılmasına karar verdik. 500 milyon lira yetmezse daha üstünü de kullanırız. Şu anda İmar Bakanlığının emrine 500 milyon lira kullanma yetkisini Bakanlar Kurulu vermiştir.»

SORU : «— Deprem Bölgesinde 80 gün çalışılacağı ve Lice'nin Cumhuriyet Bayramında yeniden yapılacağını belirttiğiniz.»

CEVAP : «— 29 Ekim'de Lice'yi açmış olacağız, yani sahiplerine teslim etmiş olacağız. 1500 ev yeniden yapılacak, Köylerin alt yapısı yapılacak. Okullar, hastaneler, resmî binalar yıkılmış. Bunlar yapılmış olacak, birçok tamirat işleri yapılmış olacak. Bütün bunlar için 80 gün vaktimiz var. 3000 bina yapmak lâzım. 2000 binayı da belki oturulabilir hale getirmek lâzım. 5000 bina yeni baştan elden geçmeli. Bütün bunlar için 80 gün lâzım, ama, bu 80 günün ilk 50 gününde Lice kasabasını yaparız. Ve kıştan evvel de herkesi başını sokacak bir yuvaya kavuştururuz.»

ÇADIR İHTİYACI 2 GÜNE KADAR KARŞILANACAK

Dün akşama kadar 2 bin çadır deprem sahasına ulaşılmış ve vatandaşa tevzi edilmiştir. Bugün 1000 tane daha gitmiştir. İlk plânda, 5000 çadıra ihtiyacımız var. Sanıyorum ki, 2 gün zarfında çadır ihtiyacı ortadan kalkmış olacaktır. Devlet bütün gücü ile felâkete uğrayan vatandaşın yanındadır ve bütün şefkati ile ve Devletin bütün imkânları ile felâkete uğrayan vatandaşın yardımına koşmuştur. İnşaata geçmek için yönetici kadrolar teşkil edilmiştir. Hepsi görevinin başındadır. 72 saat içinde...»

BAKANLAR KURULU AÇIKLAMALARI

14.11.1975

Bakanlar Kurulu toplantısından sonra yapılan açıklama aynen şöyledir :

«Hükümet Programındaki tahhütlerle ilgili olarak;

Türkiye Büyük Millet Meclisine Sevkedilecek yeni tasarılar ve daha önce sevk edilmiş olup, öncelikle çıkarılmasına çalışılacak kanunlar üzerinde durulmuştur.

20.11.1975

Bakanlar Kurulu saat 10.00 da Başbakan Süleyman Demirel'in Başkanlığında toplanmıştır. Toplantı saat 14.30'a kadar sürmüştür, aşağıdaki hususların kamuoyuna duyurulmasına karar verilmiştir.

Bakanlar Kurulu, bugünkü toplantısında, borçlu köylü ve çiftçi, bir defaya mahsus kredili gübre alabilmeleri ile ilgili kararnamenin yürürlük süresini, 31 Aralık 1975'e kadar uzatmıştır.

Bakanlar Kurulu, anarşik eylemler ve bunları kıskırtan yıkıcı örgütler ile ilgili bilgileri gözden geçirmiştir.

Yüksek öğrenimde öğrenci kapasitesini arttırmak için yapılan çalışmalar görüşülmüştür.

Bakanlar Kurulu toplantısında, Kıbrıs Türk Federasyonunun ekonomik ve sosyal alanda gelişmesi için yapılan çalışmalar incelenmiştir.

Türk - İran Ortak Komisyonunun 15 Ekimde Ankara'da yaptığı toplantıda imzalanan ve bazı büyük altyapı projeleriyle sanayi projelerinin gerçekleştirilmesi için İran ile yapılacak işbirliğini ilgilendiren protokol görüşülüp onaylanmıştır.

Bakanlar Kurulu, Millî Eğitim ve millî kültür konusunda hükümet programında yer alan hususlar ve yapılan çalışmaları gözden geçirmiştir.

Bakanlar Kurulu, gündeminde bulunan bazı ekonomik konuları karara bağlamak üzere bu akşam saat 21.000'de yeniden toplanacaktır.

27.11.1975

BAKANLAR KURULU AÇIKLAMASI

Türk Devletinin ülke ve millet olarak bütünlüğüne ve hür demokratik rejime karşı açık ve gizli, çe-

233

şitli örgütler tarafından girişilen yıkıcı, bölücü saldırıların amacı ve kışkırtıcıları bellidir.

Cumhuriyet düşmanlarına karşı, Cumhuriyet korunacaktır.

T. B. M. M. 'nin kendilerini affetmediği halde, afftan yararlanarak yeniden örgütlenen silahlı soygun çetelerinin, sokak eşkiyasının, komünist bir dikta idaresi kurmak hevesiyle anarşi çıkaranların Türk Milletine ve Türk Devletine karşı giriştikleri saldırı hüsrana uğrayacaktır.

«Kıbrısta işgale nihayet, Kıbrıs'a Hürriyet» diye pankart yazanların, «Türkiye Halkları» diye milletimizi bölmeğe çalışanların, kanunsuz işgal ve boykotları kışkırtanların, Türk Devletine, Türk Ordusuna, Türkiye Cumhuriyetine ve Cumhuriyet Hükümetine hayasızca saldırıların yıkıcı eylemleri karşısında gerekli her tedbir alınacaktır.

Rejimi korumak, ekonomik ve sosyal alanlarda Hükümet Programında yer alan hedefleri gerçekleştirmek için öncelikle çıkarılacak kanunlar üzerinde durulmuştur.

İşçi ve memur ayrımı ile ilgili olarak Kurumların tasnifini yapan uzmanlar komisyonunun raporu onaylanmıştır.

İşçi emeklilerinin, işçi dul ve yetimlerinin aylıklarını Bayramdan önce alabilmeleri için, Sosyal Sigortalar Kurumunun 1. 1. 1976'dan itibaren ödeyeceği aylıkların 5. 12. 1975 tarihinden başlayarak ödenmesi kararlaştırılmıştır.

4.12.1975

Bakanlar Kurulu bugün saat 10.00'da Başbakan Süleyman Demirel'in başkanlığında toplandı, toplantı 14.30'a kadar devam etmiştir.

Bakanlar Kurulu, bugünkü toplantısında, Türkiye'deki rejim ve Devlet düşmanı örgütler ve bunların devlete karşı giriştikleri yıkıcı faaliyetler ve saldırılar üzerinde durmuş; bu konudaki bilgi ve belgeleri incelemiştir.

Bakanlar Kurulu, kimden ve nereden gelirse gelsin, her türlü şiddet hareketine ve yıkıcı eyleme karşı, Anayasa ve Kanunlar çerçevesinde gerekli her tedbiri almaktadır.

Anarşi kışkırtıcıları hedeflerine erişemeyecek, Devlet ve Demokrasi korunacaktır.

235

11.12.1975

BAKANLAR KURULU AÇIKLAMASI

Bakanlar Kurulu Bugün saat 10.00'da Başbakan Süleyman Demirel'in Başkanlığında toplanmıştır. Toplantı saat 14.00'e kadar devam etmiştir.

Bakanlar Kurulu, bugünkü toplantısında, dış temaslar hakkında bilgi almış! Başbakanın Bulgaristan'ı ziyareti hakkında verdiği bilgiden sonra, ekonomik konuları görüşmüştür.

Bakanlar Kurulu, yakında açılacak olan tütün piyasasını gözönünde tutarak, tütün üreticisinin emeği karşılığını en iyi şekilde alması için düşünülen tedbirleri gözden geçirmiştir.

Bakanlar Kurulu, ayrıca, temel ihtiyaç maddelerinden hiç birinde bu yıl ve gelecek yıllarda herhangi bir darlık ve yokluk meydana gelmemesi için alınması gerekli tedbirlerle ilgili ekonomik raporu görüşmüştür.

Gelecek yıl ve daha ilerdeki yıllarda temel gıda ve temel ihtiyaç maddelerinden hiçbirinde sıkıntı ve darlık çekilmemesi için, bugünden gerekli bütün tedbirler alınacaktır.

Sınai ve Ziraî üretimi etkileyen gübre, zirai mücadele ilâcı, sanayi ham maddesi gibi maddelerin ihtiyacı zamanında yeterli miktarda hazır bulunması için gerekli tedbirler karara bağlanmıştır.

Çukurova bölgesinde aksinek ile en etkili şekilde mücadele konusunda alınacak tedbirler ve başka zararlılara ve hastalıklara karşı zirai mücadelenin tam olarak yapılması için gerekli ilâçların zamanında tedariki karara bağlanmıştır.

18.12.1975

BAKANLAR KURULUNUN AÇIKLAMASI

Bakanlar Kurulu bugün saat 10.00 da Başbakan Süleyman Demirel'in başkanlığında toplanmıştır. Toplantı saat 14.00'e kadar sürmüştür.

Bakanlar Kurulu, Milli Güvenlik Kurulunun dünkü toplantısında ortaya konulan görüşleri değerlendirmiş ve Türk Devletinin dış ve iç güvenliği ile ilgili sorunları görüşmüş ve gerekli kararları almıştır.

Bakanlar Kurulu yarın saat 16.00 da tekrar toplanarak gündemdeki konular üzerinde çalışmaya devam edecektir.

25.12.1975

BAKANLAR KURULU AÇIKLAMASI

Bakanlar Kurulu bugün saat 10.00 da Başbakan Süleyman Demirel'in Başkanlığında toplanmıştır. Toplantı saat 14.00'e kadar devam etmiştir.

Bakanlar Kurulu bugünkü toplantısında ekonomik ve sosyal konuları ele almıştır.

Toptan eşya fiyatlarında bundan önceki yıllarda görülen çok hızlı enflasyonun ortadan kalkmış olduğu ve Hükümetin göreve başladığı 1 Nisan 1975 tarihinden bu yana fiyatlar açısından bir istikrarın sağlandığı tesbit edilmiştir.

Bakanlar Kurulu, zeytinyağı üreticisini korumak için, zeytinyağı taban fiyatının 17 lira 50 kuruş olmasını kararlaştırmıştır.

Bakanlar Kurulu ayrıca, çekirdekli kuru üzüm üreticilerini koruyacak şekilde kuru üzümün de destekleme kapsamına alınması kararlaştırılmıştır.

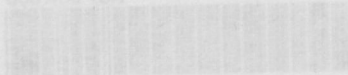
Çekirdekli kuru üzümün tüketim ve ihracatını artıracak tedbirler alınması ve çekirdekli kuru üzümün değerlendirecek yeni tesisler kurulması kararlaştırılmıştır.

032A 7546

ULB Halle

5/1

000 490 153

25.12.1973

BAKANLAR KURULU AÇIKLAMASI

Bakanlar Kurulu bugün saat 10.00'de Reichstag Salıyama Dairesi'ne toplantıya toplandı. Toplantı saat 14.00'e kadar devam etmiştir.

Bakanlar Kurulu bugünkü toplantısında ekonomik ve sosyal konuları ele almıştır.

Toplantı ege Dairesinde bundan önceki yıllarda yapılan çok büyük emlak vergisi artışına karşılık ve Hükümetin önceki bütçesinde 1 Nisan 1975 tarihinden bu yana Hükümet açısından bir indirime engeline geçiş edilmiştir.

Bakanlar Kurulu, vergi yükü artışlarını önlemek için, vergi yükü taban tutarı 17.000 50 kuruş olarak belirlenmiştir.

Bakanlar Kurulu ayrıca, gelecekte kamu kurum kuruluşleri bakımından yapılacak büyük ölçüde de devlete bakanlar kurulunun alınması kararlaştırılmıştır.

Gelecekte kamu kurumlarında sigortası ve bütçesini arttırmak amacıyla alınması ve gelecekte kamu kurum departmanlarının yeni tesisler kurulması kararlaştırılmıştır.

03SA 7546

ULB Halle
000 460 15X

3/1

**BASIN - YAYIN
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

1976

gündüz matbaacılık 18 44 70

